

Udkast til
Det danske hav- og fiskeriudviklingsprogram 2014-2020
14. april 2014

Udkast til Det danske hav- og fiskeriudviklingsprogram 2014-2020 er udarbejdet på baggrund af EU-Kommissionens retningslinjer og vejledningsdokumenter, som de fremstod februar 2014 og med forbehold for endelig vedtagelse af forordningsgrundlaget.

Indhold

Liste over tabeller og figurer.....	3
Liste over forkortelser.....	6
1. Forberedelse af det operationelle program og involvering af partnere.....	9
1.1. Involvering af partnerskabet i forberedelsen af EHFF-programmet 2014-2020.....	9
1.2. Resultat af ex ante-evaluering.....	14
2. SWOT og identifikation af behov.....	15
2.1. SWOT-analyse og identifikation af behov.....	15
2.2. Kontekstsindikatorer.....	44
3. Strategi.....	51
3.1. Beskrivelse af strategien for det operationelle program for EHFF 2014-2020.....	51
3.2. Specifikke mål og resultatindikatorer.....	72
3.3. Relevante foranstaltninger og outputindikatorer.....	76
3.4. Programmets bidrag til EU2020 og komplementaritet med andre ESI-fonde.....	86
3.5. Østersøstrategien.....	89
4. Krav til specifikke foranstaltninger under EHFF.....	90
4.1. Beskrivelse af de specifikke behov i Natura 2000 områder og bidraget til et sammenhængende netværk af områder for genopretning af fiskebestande.....	90
4.2. Beskrivelse af handlingsplan for kystfiskeri.....	91
4.3. Beregning af forenklede omkostninger jf. art. 103.....	92
4.4. Beregning af ekstra omkostninger eller indkomsttab jf. art. 97 (art. 20 (2) i EHFF).....	92
4.5. Beregning af erstatning i henhold til relevante kriterier for aktiviteter under art. 38(1).....	92
5. Specifik information om integreret territorial udvikling.....	93
5.1. Information om implementering af CLLD.....	93
5.2. Information om ITI.....	107
6. Opfyldelse af ex ante-betingelser.....	108
6.1. Identifikation af gældende ex ante-betingelser og vurdering af deres opfyldelse.....	108
6.2. Håndtering af ikke-opfyldte ex ante-konditionaliteter.....	117
7. Præstationsramme.....	118
8. Finansieringsplan.....	119
8.1. Samlet EHFF-bidrag planlagt for hvert år.....	119
8.2. EHFF-bidrag og medfinansieringsrate per prioritet.....	119
9. Horisontale principper.....	120
9.1. Inddragelse af principper jf. art. 5, 7 og 8 i CPR.....	120
9.2. Indikativ beløb til klimamål.....	124
9.3. Reduktion af den administrative byrde for tilskudsmodtagerne (CPR art. 24(1)).....	124
10. Evalueringsplan.....	126
10.1. Mål og formål med evalueringsplanen.....	126
10.2. Ledelse og koordination.....	126
10.3. Evalueringsemner og -aktiviteter.....	126

10.4. Data og informationsstrategi	127
10.5. Tidslinje.....	128
10.6. Koordination.....	128
10.7. Evaluering af FLAG	128
10.8. Kommunikation.....	130
10.9. Ressourcer	130
11. Programimplementering.....	131
11.1. Udpegning af myndigheder	131
11.2. Beskrivelse af forvaltnings- og kontrolstruktur.....	131
11.3. Opsummerende beskrivelse af overvågningsprocessen	132
11.4. Sammensætning af overvågningsudvalget	133
11.5. Kommunikation og informationsdeling	134
11.6. Teknisk bistand.....	137
12. Information om de ansvarlige myndigheder for implementering af kontrol, inspektion og håndhævelse	139
12.1. Implementerende myndighed for kontrol, inspektion og håndhævelsessystem.....	139
12.2. Beskrivelse af ressourcer.....	139
12.3. Tilgængeligt udstyr.....	139
12.4. Indsatser.....	140
13. Dataindsamling	141
13.1. Generel beskrivelse af dataindsamlingsaktiviteter forudset for perioden 2014-2020.....	141
13.2. Beskrivelse af hvordan sund finansiell- og administrativ forvaltning i dataindsamling vil blive opnået	141
14. Finansielle instrumenter.....	144
14.1. Beskrivelse af den planlagte anvendelse af finansielle instrumenter	144
14.2. Udvælgelse af EHFF-foranstaltninger, der forventes at blive implementeret gennem finansielle instrumenter	144
14.3. Indikativt beløb, der forventes at blive anvendt gennem finansielle instrumenter	144
Bilag 1: Inviterede til workshop den 27. september 2012	145
Bilag 2: Inviterede til workshop den 2. oktober 2012.....	148
Bilag 3: Deltagere på interessentmøde den 19. marts og 8. maj.....	149
Bilag 4: Placering af primære fiskerihavne og akvakulturanlæg.....	150
Bilag 5: Oversigt over fiskeriprodukter efter import/eksport på mængde og værdi.....	152
Bilag 6: Interventionslogik.....	156
Bilag 7: Bilaterale og multilaterale aftaler om dataindsamling	186

Liste over tabeller og figurer

Tabel 1: SWOT-analyse og identifikation af behov for fiskeri (unionsprioritet 1)	15
Tabel 2: SWOT-analyse og identifikation af behov for akvakultur (unionsprioritet 2)	21
Tabel 3: SWOT-analyse og identifikation af behov for dataindsamling (unionsprioritet 3)	27
Tabel 4: SWOT-analyse og identifikation af behov for kontrol og håndhævelse (unionsprioritet 3)	30
Tabel 5: SWOT-analyse og identifikation af behov for øget beskæftigelse og territorial samhørighed (unionsprioritet 4)	32
Tabel 6: SWOT-analyse og identifikation af behov for markedsføring og forarbejdning (unionsprioritet 5)	37
Tabel 7: SWOT-analyse og identifikation af behov for implementering af den integrerede havpolitik (unionsprioritet 6)	40
Tabel 8: Kontekstindikatorer for fiskeri (unionsprioritet 1)	44
Tabel 9: Kontekstindikatorer for akvakultur (unionsprioritet 2)	47
Tabel 10: Kontekstindikatorer for dataindsamling (unionsprioritet 3)	48
Tabel 11: Kontekstindikatorer for kontrol og håndhævelse (unionsprioritet 3)	48
Tabel 12: Kontekstindikatorer for øget beskæftigelse og territorial samhørighed (unionsprioritet 4)	49
Tabel 13: Kontekstindikatorer for markedsføring og forarbejdning (unionsprioritet 5)	49
Tabel 14: Kontekstindikatorer for implementering af den integrerede havpolitik (unionsprioritet 6)	50
Tabel 15: Oversigt over indsatser med henblik på et mindre belastet havmiljø	55
Tabel 16: Oversigt over indsatser med henblik på bedre akvatisk biodiversitet og vandøkosystemer	57
Tabel 17: Oversigt over indsatser med henblik på en bedre balance mellem fiskerikapacitet og fiskerimuligheder	58
Tabel 18: Oversigt over indsatser med henblik på bedre konkurrenceevne og levedygtighed i fiskeriet	59
Tabel 19: Oversigt over indsatser med henblik på styrket teknologisk udvikling og innovation i fiskeriet	60
Tabel 20: Oversigt over indsatser med udvikling af netværk	60
Tabel 21: Oversigt over indsatser med henblik på styrket teknologisk udvikling, innovation og vidensdeling i akvakultur	62
Tabel 22: Oversigt over indsatser med henblik på bedre konkurrenceevne og levedygtighed i akvakultursektoren	63
Tabel 23: Oversigt over indsats med henblik på en styrket akvakulturproduktion fsva. et højt beskyttelsesniveau og dyresundhed	64
Tabel 24: Oversigt over indsatser med henblik på dataindsamling	65
Tabel 25: Oversigt over indsatser med henblik på kontrol og håndhævelse	67
Tabel 26: Oversigt over indsatser med henblik på udvikling af fiskeriområder	68

Tabel 27: Oversigt over indsatser med henblik på styrket markedsorganisering	69
Tabel 28: Oversigt over indsatser med henblik på øget innovation og konkurrenceevne i forarbejdnings- og markedsføringssektorerne	70
Tabel 29: Oversigt over indsatser med henblik på implementering af den integrerede havpolitik ...	71
Tabel 30: Resultatindikatorer for et mindre belastet havmiljø	72
Tabel 31: Resultatindikatorer for bedre akvatisk biodiversitet og vandøkosystemer	72
Tabel 32: Resultatindikatorer for en bedre balance mellem fiskerikapacitet og fiskerimuligheder ..	72
Tabel 33: Resultatindikatorer for bedre konkurrenceevne og levedygtighed i fiskeriet.....	72
Tabel 34: Resultatindikatorer for styrket teknologisk udvikling og innovation i fiskeriet.....	73
Tabel 35: Resultatindikatorer for styrket teknologisk udvikling, innovation og vidensdeling i akvakultur.....	73
Tabel 36: Resultatindikatorer for bedre konkurrenceevne og levedygtighed i akvakultursektoren og mere akvakultur med højt miljøbeskyttelsesniveau og dyresundhed.....	74
Tabel 37: Resultatindikatorer for dataindsamling.....	74
Tabel 38: Resultatindikatorer for kontrol og håndhævelse.....	74
Tabel 39: Resultatindikatorer for udvikling af fiskeriområder	75
Tabel 40: Resultatindikatorer for styrket markedsorganisering.....	75
Tabel 41: Resultatindikatorer for øget innovation og konkurrenceevne i forarbejdnings- og markedsføringssektorerne	75
Tabel 42: Resultatindikatorer for implementering af den integrerede havpolitik.....	76
Tabel 43: Outputindikatorer for et mindre belastet havmiljø	76
Tabel 44: Outputindikatorer for bedre akvatisk biodiversitet og vandøkosystemer	78
Tabel 45: Outputindikatorer for en bedre balance mellem fiskerikapacitet og fiskerimuligheder	78
Tabel 46: Outputindikatorer for bedre konkurrenceevne og levedygtighed i fiskeriet.....	79
Tabel 47: Outputindikatorer for styrket teknologisk udvikling og innovation i fiskeriet.....	80
Tabel 48: Outputindikatorer for styrket teknologisk udvikling, innovation og vidensdeling i akvakultur.....	81
Tabel 49: Outputindikatorer for bedre konkurrenceevne og levedygtighed i akvakultursektoren ...	81
Tabel 50: Outputindikatorer for fremme af akvakultur med et højt miljøbeskyttelsesniveau og af dyresundhed	82
Tabel 51: Outputindikatorer for dataindsamling.....	83
Tabel 52: Outputindikatorer for kontrol og håndhævelse.....	83
Tabel 53: Outputindikatorer for udvikling af fiskeriområder	84
Tabel 54: Outputindikatorer for styrket markedsorganisering.....	84
Tabel 55: Outputindikatorer for øget innovation og konkurrenceevne i forarbejdnings- og markedsføringssektorerne	85
Tabel 56: Outputindikatorer for implementering af den integrerede havpolitik.....	86
Tabel 57: Forvaltning på hhv. lokalt, regionalt og nationalt niveau	99
Tabel 58: Aktiviteter, mål og tidsperspektiv for FLAG-indsatsen	106
Tabel 59: Specifikke ex ante-betingelser og vurdering af deres opfyldelse	108
Tabel 60: Generelle ex ante-betingelser og vurdering af deres opfyldelse.....	115
Tabel 61: Præstationsramme.....	118

Tabel 62: Reduktion af administrative byrder	125
Tabel 63: Myndigheder	131
Tabel 64: Kontrolmyndigheder	139
Tabel 65: Omkostninger til fiskerikontrol	139
Tabel 66: Import og eksport af fiskeprodukter på mængde og værdi	152
Tabel 67: Interventionslogik for udvikling af bedre fiskeriforvaltning	156
Tabel 68: Interventionslogik for udvikling af mere skånsomt fiskeri	157
Tabel 69: Interventionslogik for investeringer i fartøjer mhp. bæredygtigt fiskeri	158
Tabel 70: Interventionslogik for naturindsatser i relation til fiskeri	160
Tabel 71: Interventionslogik for vandløbs- og sørestauration	162
Tabel 72: Interventionslogik for effektiv fiskeriregulering	163
Tabel 73: Interventionslogik for investeringer i fiskerihavne	164
Tabel 74: Interventionslogik for investeringer i kvalitet og værditilvækst i det primære fiskeri	166
Tabel 75: Interventionslogik for netværk indenfor fiskeri	167
Tabel 76: Interventionslogik for innovation fra hav til bord	168
Tabel 77: Interventionslogik for innovation og netværk inden for akvakultur	170
Tabel 78: Interventionslogik for produktive investeringer i akvakultur	171
Tabel 79: Interventionslogik for forøgelse af potentialet på akvakultursteder	172
Tabel 80: Interventionslogik for fremme af dyresundhed i akvakultur	174
Tabel 81: Interventionslogik for dataindsamling	175
Tabel 82: Interventionslogik for kontrol og håndhævelse	176
Tabel 83: Interventionslogik for vækst og beskæftigelse i fiskeriområder	178
Tabel 84: Interventionslogik for produktions- og markedsplaner	179
Tabel 85: Interventionslogik for markedsføring	180
Tabel 86: Interventionslogik for oplagringsstøtte	182
Tabel 87: Interventionslogik for innovativ forarbejdning	183
Tabel 88: Interventionslogik for den integrerede havpolitik	184
Tabel 89: Bilaterale og multilaterale aftaler indgået af Danmark om dataindsamling	186
Figur 1: Kønsfordeling i fiskerisektoren, 2009	123
Figur 2: NaturErhvervstyrelsens organisation	132
Figur 3: Fordeling af dataindsamlingsopgaver, dataoparbejdningen og dataleverancer	142
Figur 4: Placering af danske havne (inkl. landingsmængde), 2010	150
Figur 5: Lokaliseringen af dambrug, 2009	151
Figur 6: Lokalisering af havbrug, 2009	151

Liste over forkortelser

AR: Annual Report (årsrapport)

ASC: Aquaculture Stewardship Council

BALTFISH: Baltic Sea Fisheries Forum

BTAS: Basis Tilskuds Administrations System

CFP: Common Fisheries Policy (den fælles fiskeripolitik)

CISE: Common Information Sharing Environment

CLLD: Community-Led Local Development

CPR: Common Provisions Regulation (forordning 1303/2013 om de fælles bestemmelser for ESI-fondene)

DA: Dansk Arbejdsgiverforening

DC-MAP: Data Collection – Multi Annual Programme

DCF: Data Collection Framework

DG MARE: Directorate General for Maritime Affairs (Generaldirektoratet for Maritime Anliggender)

DMI: Dansk Meteorologisk Institut

DST: Danmarks Statistik

DTU: Danmarks Tekniske Universitet

EFF: Den Europæiske Fiskerifond 2007-2013

EHFF: Den Europæiske Hav- og Fiskerifond 2014-2020

ELFUL: Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne

ERS: Electronic recording and reporting system

ESI-fondene: European Structural and Investment Funds (De europæiske struktur- og investeringsfonde: Regionalfonden, Socialfonden, Landdistriktsfonden, Hav- og Fiskeriudviklingsfonden)

EU: Den Europæiske Union

EUSBSR: EU Strategy for the Baltic Sea Region

FARNET: Fisheries Areas Network (De europæiske fiskeriområders netværk)

FGFRI: Finnish Game and Fisheries Research Institute

FIUF: Det Finansielle Instrument til Udvikling af Fiskeriet (forløber til EFF- og EHFF-fondene)

FLAG: Lokale aktionsgrupper på fiskeri

FN: De Forenede Nationer

FVM: Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

IBTS: International Bottom Trawl Survey

ICES: International Council for the Exploration of the Sea

IFM: Innovative Fisheries Management

IFRO: Institut for Fødevarer og Ressourceøkonomi (Københavns Universitet)

IMO: International Maritime Organization (under FN)

IMP: Integrated Maritime Policy (integreret havpolitik)

ITI: Integrated Territorial Investments

IUU: Ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri (IUU-forordningen: (EC) nr. 1005/2008)

JDP: Joint Deployment Plan

JRC: Joint Research Center (under EU-Kommissionen)

KL: Kommunernes Landsforening

LAG: Lokale aktionsgrupper

LDP: Landdistriktsprogrammet

LEADER: Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale (European Network for Rural Development)

MA: Managing Authority (forvaltningsmyndighed)

MPA: Beskyttede marineområder

MS: Medlemsstat

MSFD: Marine Strategy Framework Directive

MSY: Maximum Sustainable Yield

NEAFC: North East Atlantic Fisheries Commission

NGO: Non-Governmental Organization

NP: National data collection Programme

NS&EA: North Sea & Eastern Arctic

OP: Operationelt program (Det danske fiskeriudviklingsprogram)

PA: Partnerskabsaftalen

PA: Paying Agency (udbetalingsmyndighed)

PA AGRI: Priority Areas Agriculture (dækker også fiskeri)

PO: Producentorganisation

RAG: Rådsarbejdsgruppemøde

RCM: Regional Coordination Meeting

R/V: Research vessel

SCIP: Strategic and Competitive Intelligence Professionals

SI: Sampling Intensity

SMV: Små- og mellemstore virksomheder

SMV: Strategisk Miljøvurdering

STECF: Scientific, Technical and Economic Committee for Fisheries

SWOT: Styrker, svagheder, muligheder, trusler

UP: Unionsprioritet

VHS: Egtvedsyge

VMS: Vessel Monitoring System

VVM: Vurdering af Virkning på Miljøet

Det danske hav- og fiskeriudviklingsprogram

Det overordnede formål med Det danske fiskeriudviklingsprogram 2014-2020 er at medvirke til at indfri EU2020-målene om intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst. Det vil ske gennem fremme af en fiskeripolitik, der balancerer hensyn til miljø, natur og behov for vækst og beskæftigelse i fiskeri og akvakultur.

1. Forberedelse af det operationelle program og involvering af partnere

1.1. Involvering af partnerskabet i forberedelsen af EHFF-programmet 2014-2020

NaturErhvervstyrelsen har koordineret forberedelsen af det danske operationelle program.

I henhold til EU-forordningen skal der etableres et partnerskab i forbindelse med udarbejdelsen af partnerskabsaftalen og de enkelte programmer for perioden 2014-2020¹. Følgende partnere skal deltage i partnerskabet:

- De kompetente regionale og lokale myndigheder, by-myndigheder og andre offentlige myndigheder
- Arbejdsmarkedets parter
- Organer, der repræsenterer civilsamfundet, herunder miljøpartnere, ikke-statslige organisationer og organer, som er ansvarlige for at fremme ligestilling og ikke-forskelsbehandling

Partnerskabet skal inddrages i udarbejdelsen af partnerskabsaftalen og statusrapporter samt i forberedelsen, gennemførelsen, overvågningen og evalueringen af EHFF-programmet. Desuden skal partnerne deltage i overvågningsudvalget for programmet.

I det følgende beskrives etableringen af partnerskabet, inddragelsen af partnerskabet i processen og resultaterne af inddragelsen.

Etablering af partnerskabet

NaturErhvervstyrelsen og Erhvervsstyrelsen har som forvaltningsmyndigheder for henholdsvis Landdistriktsfonden og Hav- og Fiskerifonden samt Regionalfonden og Socialfonden lagt vægt på at inddrage de væsentligste aktører i udarbejdelsen af partnerskabsaftalen og de operationelle programmer for perioden 2014-2020.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning 1303/2013 om fælles bestemmelser for Den Europæiske fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond, som er omfattet af den fælles strategiske ramme, om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond og Samhørighedsfonden og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006, artikel 5.

Partnerskabsaftalen og de operationelle programmer er blevet til i dialog med de væsentligste parter, der skal medvirke til at løse de vigtigste udfordringer inden for området for Danmark i perioden 2014-2020. De involverede parter har således været aktører, der enten har en væsentlig faglig interesse i og viden om de indsatser, der skal adresseres via ESI-fondene, eller som i sidste ende skal medvirke i implementeringen af de operationelle programmer.

Partnerskabet for Fiskeriudviklingsprogrammet er etableret ved, at de relevante offentlige myndigheder, interesseorganisationer, arbejdsmarkedets parter, forsknings- og uddannelsesinstitutioner samt repræsentanter for de lokale aktionsgrupper blev inviteret til at deltage i to workshops i 2012, jf. nedenfor.

Inddragelsen af partnerskabet

Workshops

Udarbejdelsen af partnerskabsaftalen blev formelt skudt i gang med en workshop den 27. september 2012, hvor de forordningsmæssige rammer og indledende overvejelser om den danske indsats under Landdistriktsfonden, Hav- og Fiskerifonden, Regionalfonden og Socialfonden i den kommende periode blev præsenteret. Medlemmer af overvågningsudvalgene for de operationelle programmer, relevante organisationer inden for landbrug og fiskeri, relevante ministerier, Kommunernes Landsforening, Danske Regioner, de lokale aktionsgrupper samt øvrige parter bag de regionale vækstfora, herunder arbejdsmarkedets parter og repræsentanter for de regionale videns- og uddannelsesinstitutioner, modtog direkte invitation til workshoppen. Workshoppen blev desuden annonceret offentligt på hjemmesiden. De inviterede på fiskeri- og akvakulturområdet fremgår af bilag 1.

Der er i forlængelse af workshoppen den 27. september 2012 afholdt en separat workshop om fiskeriprogrammet den 2. oktober 2012, hvor overvågningsudvalget for EFF og andre relevante parter var inviteret. De inviterede fremgår af bilag 2.

På workshoppen om EHFF-programmet den 2. oktober 2012 var der oplæg fra Danmarks Fiskeriforening, Dansk Akvakultur, Greenpeace, Finansministeriet og NaturErhvervstyrelsen om forventninger, udfordringer og muligheder for det kommende EHFF-program frem mod 2020. Efterfølgende var deltagerne inddelt i arbejdsgrupper med henblik på drøftelser af følgende hovedspørgsmål:

- Er der nogle EU-prioriteter, der er vigtigere end andre?
- Hvilke udfordringer skal EHFF være med til at løse?
- Hvordan kan EHFF bidrage – konkrete idéer til indsatser?

Der fremkom bl.a. følgende synspunkter og forslag fra arbejdsgrupperne:

- Det skal være muligt at overføre midler mellem de forskellige unionsprioriteter, hvis midlerne ikke bliver brugt under én prioritet
- Der er et generelt finansieringsproblem i sektoren, som bør adresseres

- Der er behov for en fokusering af midlerne, så der kan ses en effekt
- Vigtige områder er dataindsamling og anvendelse, skånsomt fiskeri og vækstgenererende initiativer
- Støtte til klynger skal kunne tænkes på tværs af EU-fondene
- Fortsat behov for udvikling af akvakultur, herunder også regulering
- Der ønskes fleksible støtteordninger og forenkling for støttemodtager

Tværgående inddragelse og koordinering

Med henblik på koordinering af forberedelsen af partnerskabsaftalen har der været nedsat en gruppe med deltagelse af Finansministeriet, Udenrigsministeriet, Erhvervs- og Vækstministeriet (formand) og Fødevarerministeriet.

Der er desuden etableret en tværministeriel følgegruppe (embedsmænd) vedrørende ESI-fondene. Den tværministerielle følgegruppe har haft deltagelse fra Finansministeriet, Udenrigsministeriet, Beskæftigelsesministeriet, Socialministeriet, Klima- og Energiministeriet, Miljøministeriet, Ministeriet for Uddannelse, Forskning og Innovation, Ministeriet for Børn og Undervisning, Ministeriet for By, Boliger og Landdistrikter, Erhvervsministeriet og Fødevarerministeriet. Den tværministerielle embedsmandsgruppe har afholdt tre møder.

Herudover har den fælles strategi på tværs af fondene været til diskussion i Danmarks Vækstråd den 8. november 2012 på baggrund af præsentationen af Kommissionens positionspapir for Danmark. Kommissionens positionspapir blev præsenteret for partnerskabet ved et arrangement med EU-kommissær Johannes Hahn den 3. december 2012 på EU-Kommissionens Repræsentation i København. Der var inviteret repræsentanter for ministerier, regioner, relevante organisationer og foreninger, forsknings- og uddannelsesinstitutioner samt rådgivningsfirmaer mv.

NaturErhvervstyrelsen har orienteret Fiskeriudviklingsudvalget (overvågningsudvalget) om status på arbejdet med EHFF-programmet ved møderne i 2012 og 2013. Medlemmerne af overvågningsudvalget fremgår af kapitel 11.4. Alle medlemmer af overvågningsudvalget er desuden blevet inviteret til at deltage i en operationel interessentgruppe, der løbende er blevet inddraget i udarbejdelsen af programmet. Der er i denne gruppe afholdt møder den 19. marts og 8. maj 2013. En samlet deltagerliste fra disse møder er vedlagt som bilag 3.

Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter har i 2012 afholdt fire regionale møder om den kommende programperiode. Der er afholdt møder i Nykøbing Falster, Mørke, Herning og Middelfart. Formålet med møderne var at invitere de regionale og lokale interessenter til at deltage i diskussionen om indholdet i de kommende programmer.

Bilaterale møder mv.

NaturErhvervstyrelsen har inddraget relevante ministerier (Miljøministeriet, Ministeriet for By, Boliger og Landdistrikter, Klima- og Energiministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet, Forsvarsministeriet samt Erhvervs- og Vækstministeriet, herunder Søfartsstyrelsen) og

organisationer (bl.a. Dansk Akvakultur og Danmarks Fiskeriforening, Visit Nordjylland og Videncenter for kystturisme) i forbindelse med udarbejdelsen af EHFF-programmet. NaturErhvervstyrelsen har desuden modtaget en række skriftlige bidrag og forslag fra interessenter til det kommende program.

Resultater af inddragelsen

Generelt

Der har generelt været opbakning til arbejdet med Fiskeriudviklingsprogrammet, herunder de identificerede udfordringer og hvordan de skal adresseres. Partnerskabet har særligt medvirket til at identificere relevante udfordringer, og bidrage med information i den forbindelse, samt pege på relevante løsningsmodeller og konkrete indsatser, der vurderes at kunne medvirke til at løse de overordnede udfordringer vedrørende produktivitet, jobskabelse og styrkelse af Fiskeriudviklingsprogrammet og fiskerisektoren. Partnerskabet har løbende medvirket til at kvalificere indholdet af såvel partnerskabsaftalen som de operationelle programmer, og partnerskabet har medvirket til at beskrive snitflader til andre EU-fonde og nationalt finansierede initiativer.

Partnerskabet er blevet præsenteret for den socioøkonomiske analyse, SWOT og de identificerede udfordringer, valg af tematiske mål, de fondsspecifikke strategier og potentielle områder, hvor de fire fonde kan understøtte hinanden, samt resultatorienteringen.

De bidrag som partnerskabet har leveret, er løbende blevet vurderet og så vidt muligt inddraget i udarbejdelsen af udkast til partnerskabsaftale og de operationelle programmer.

SWOT

NaturErhvervstyrelsen har med henblik på kommentarer sendt udkast til SWOT ud til partnerskabet i april 2013. Efterfølgende har NaturErhvervstyrelsen som nævnt afholdt møde den 8. maj 2013 med de centrale interessenter med henblik på en gennemgang af SWOT-analysen. De overordnede holdninger, der blev præsenteret på dette møde er:

- Unionsprioritet 1: Bæredygtig udvikling af fiskeri
 - Øget detailregulering er en udfordring for alle, ikke kun for de små fiskere
 - Det er en trussel for erhvervet, at fiskerne har ulige muligheder for finansiering sammenlignet med andre fødevarerhverv
 - Det er en styrke, at der er en stærk organisationsstruktur i erhvervet
 - Er markedskonsolidering og koncentration på færre fiskerihavene en trussel? Der fremkom argumenter både for og imod

De tre førstnævnte bemærkninger er alle inddraget i SWOT-analysen. For så vidt angår sidstnævnte er det forsøgt afspejlet, at der fremkom forskellige argumenter, der fremkom, under både styrker, svagheder, mulighed og trusler.

- Unionsprioritet 2: Bæredygtig udvikling af akvakultur
 - Det er en svaghed, at sektoren har et højt forbrug af antibiotika på grund af manglende vacciner
 - I modsætning til de fleste andre lande, har danske akvakultur intet parasitproblem, hvilket er en styrke, idet det betyder, at der ikke er et signifikant spild
 - Det er en svaghed ved erhvervet, at akvakultur, særligt for skaldyr og tang, kræver store arealer
 - Øget behov for at fremhæve negative miljøtrusler i SWOT-analysen

Ovennævnte bemærkninger er alle blevet inddraget i SWOT-analysen.

- Unionsprioritet 3: Implementering af den fælles fiskeripolitik (data og kontrol)

Der kom ikke bemærkninger til denne del af SWOT-analysen.

- Unionsprioritet 4: Øget beskæftigelse og territorial samhørighed
 - Umiddelbar tilfredshed med, at mange kommentarer allerede var indarbejdet
 - Der er muligheder i at udnytte områder i og omkring havnene til akvakultur for på den måde at mindske dambrug i miljøfølsomme områder
 - Henvisninger til kystturisme bør modificeres for at tilgodese dansk geografi, hvor hele landet teknisk set kan defineres som kystområde

Ovennævnte bemærkninger er alle blevet inddraget i SWOT-analysen.

- Unionsprioritet 5: Markedsføring og forarbejdning
 - Der er muligheder i, at Danmark er langt fremme i forhold til økologisk produktion
 - Styrket MFC-certificering vil være en mulighed
 - Brancheforeningen udtrykte ønske om hjemmel til kompetenceudvikling af fiskehandlerne; bedre fiskehandlere hjælper også de primære erhverv til større afsætning
 - Distribution står både som styrke og svaghed

De to førstnævnte bemærkninger er indarbejdet i SWOT-analysen. Kompetenceudvikling af detailhandlen vurderes ikke at høre under EHFF-forordningen, og derfor er denne bemærkning ikke indarbejdet i SWOT-analysen. NaturErhvervstyrelsen kommenterede til sidstnævnte bemærkning, at analyser har vist, at de små havne har svage distributionsnetværk, mens der generelt er et godt transport- og distributionsnetværk. Derfor er dette ikke ændret i SWOT-analysen.

Unionsprioritet 6: Implementering af den integrerede havpolitik, der handler om miljøtiltag, blev adresseret under UP 1 og UP 2.

Den offentlige høring af udkast til Fiskeriudviklingsprogram

Afventer offentlig høring.

1.2. Resultat af ex ante-evaluering

Afventer ex ante-evaluering.

Høringsudkast

2. SWOT og identifikation af behov

SWOT-analysen er baseret på en situationsbeskrivelse for Fiskeriudviklingsprogrammets fokusområde, udarbejdet af Institut for Fødevarer- og Ressourceøkonomi, Københavns Universitet (IFRO) og Institut for Akvatiske ressourcer, Danmarks Tekniske Universitet (DTU Aqua) med bidrag fra Miljøministeriet, Forsvarskommandoen, Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter samt NaturErhvervstyrelsen.

2.1. SWOT-analyse og identifikation af behov

Tabel 1: SWOT-analyse og identifikation af behov for fiskeri (unionsprioritet 1)

Unionsprioritet 1	Miljømæssigt bæredygtigt, ressourceeffektivt, innovativt, konkurrencedygtigt og vidensbaseret fiskeri
Styrker	<ul style="list-style-type: none"> • God geografisk placering i forhold til traditionelt rige fiskeressourcer • Positivt driftsresultat og værditilvækst for de fleste kommercielle fartøjer • Reguleringssystemet medvirker til en økonomisk effektiv sektor uden overkapacitet • Stærk industrifiskerisektor • Strategisk infrastruktur i større havne medvirker til en værdiforøgelse af landingerne • Full-service model i større havne • Mange mindre landingssteder sikrer lokal forsyning • Forvaltningsplaner og redskabskrav er med til at modvirke uønskede negative effekter på fiskebestande og utilsigtede bifangster • Flere fiskerier er MSC-certificerede og har dermed bedre markedsadgang • Stærke samarbejdsrelationer mellem fiskere, forskere og myndigheder • Stor viden om danske fiskerier (fangster, bestande, havdage o.l.) • Stærk organisationsstruktur i fiskerierhvervet
Svagheder	<ul style="list-style-type: none"> • Negativ påvirkning af økosystemer, habitater, havpattedyr og fugle • Ikke god økologisk tilstand i en del af de danske vandløb og søer • Uønskede bifangster og discard

	<ul style="list-style-type: none"> • Mangelfuld viden, data og kortlægning i forbindelse med økosystemforvaltning, havstrategiindsatser og marine habitater i Natura 2000-udpegninger • Mangelfuld infrastruktur til effektiv håndtering af fisk i de mindre fiskerihavne • Manglende viden om og materiel til håndtering og sikring af kvaliteten af de fangede fisk på mindre fartøjer • Mangel på anden erhvervsaktivitet i mindre havne og landingssteder • Uhensigtsmæssig geografisk fordeling af fiskeauktioner • Problemer med rekruttering og generationsskifte, herunder vanskelige finansieringsforhold for nyetablerede fiskere • Dårlige arbejdsforhold på fiskerfartøjer • Mange gamle fartøjer med højt energiforbrug • Mange mindre, passive fartøjer • Få aftagere (fiskeauktioner o.l.) • Kun en del af fangsten udnyttes
<p>Muligheder</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Positiv udvikling i fiskerimuligheder som følge af kapacitetstilpasning og forvaltningsplaner mv. • Fiskeri kan fortsat sikre en bæredygtig forsyning af sunde kvalitetsfødevarer • Økosystembaseret forvaltning af fiskeriet kan bidrage til sunde marine økosystemer og bæredygtig fødevarereproduktion • MSY-forvaltning kan bidrage til bæredygtighed i fiskeriet og forøge det samfundsøkonomiske udbytte og fangstmængder på sigt • Marine Natura 2000-områder kan bidrage positivt til beskyttelse af marine habitater og truede arter • Genopretning og beskyttelse af akvatisk natur kan øge biodiversiteten og skabe nye habitater for fisk og skaldyr • En styrkelse af energieffektiviteten kan mindske klimapåvirkning og omkostninger • Klyngeudvikling og havnesamarbejder • Fiskerihavne kan bidrage til at bevare og udvikle lokale samfund og økonomi

	<ul style="list-style-type: none"> • Fortsat udvikling af skånsomme og bæredygtige fiskerier • Udvikling af mærkning og certificering • Udvikling af nye anvendelsesmuligheder for discardfisk og nye arter, som bidrag til bioøkonomi • Tiltrækning af udenlandske landinger – ny hjemhavn med lagerfaciliteter • Indsamling af marint affald og tabt fiskeudstyr
Trusler	<ul style="list-style-type: none"> • Negativt image • Voksene konkurrence omkring udnyttelse af havarealerne (vindmølleparker, offshore foretagender, olieledninger o.l.) • Stigende krav til erhvervets hensyn til miljø og natur kan indebære begrænsninger i fiskerimuligheder • Faldende priser på fisk • Manglende stabilitet i fangstmuligheder (skiftende naturforhold, klimaændringer, fiskeridødelighed) • Øgede omkostninger som følge af stigende brændstofpriser • Færre fiskerfartøjer og koncentration på færre fiskerihavne • Komplex detailregulering kan medføre unødvendigt bureaukrati • Pres på fiskerihavne til byomdannelse og turismefaciliteter frem for fiskerifaciliteter • Fortsat vanskelige finansieringsforhold i sektoren
Identifikation af behov på baggrund af SWOT-analysen	<p>I samarbejde med partnerskabet (se kapitel 1) vurderes det, på baggrund af ovenstående, at de centrale behov for sektoren er som følger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viden, rådgivning, overvågning og værktøjer mhp. bedre forvaltning og økosystemforvaltning inden for rammerne af bæredygtige fiskeriaktiviteter <p>Behov for viden, data og kortlægning, herunder i forbindelse med økosystemforvaltning, vurderes at være en hindring for sektorens udvikling. Økosystembaseret forvaltning af fiskeriet kan bidrage</p>

til sunde marine økosystemer og bæredygtig fødevarerproduktion.

- Redskaber, innovation og teknologier til mere bæredygtigt, klimavenligt og skånsomt fiskeri, kvalitet- og værdiforøgelse

Stigende krav til erhvervets hensyn til miljø og natur kan indebære begrænsninger i fiskerimuligheder, dog kan forvaltningsplaner og redskabskrav være med til at modvirke uønskede negative effekter på fiskebestande og utilsigtede bifangster. Desuden er der behov for viden og materiel til håndtering og sikring af kvaliteten af de fangede fisk på de mindre fartøjer.

- Beskyttelse og genskabelse af økosystemer og akvatisk biodiversitet

En svaghed ved sektoren er en negativ påvirkning af økosystemer, habitater, havpattedyr og fugle.

- Udvikling af systemer til håndtering og anvendelse af fangster i overensstemmelse med landingsforpligtelsen

Uønskede bifangster og landingsforpligtelsen er en udfordring for sektoren. Der vurderes derfor at være behov for udvikling af håndtering både om bord og i fiskerihavne samt nye anvendelsesmuligheder af fangsten, herunder nye arter, som bidrager til bioøkonomi.

- Indsatser for arbejdsmiljø og sikkerhed på fartøjerne

Kan bidrage til at fastholde den overordnede positive udvikling, og forbedre fysisk dårlige arbejdsforhold på fartøjer.

- Innovation inden for bæredygtigt, klimavenligt og skånsomt fiskeri, kvalitet- og værdiforøgelse

Med henblik på at kunne leve op til stigende krav til erhvervets hensyn til miljø og natur, udnytte en større del af fangsten i henhold til landingsforpligtelsen samt for at opnå generel bæredygtighed og vækst i fiskerierhvervet, er innovation inden for sektoren vigtig.

- Fortsat udvikling af en langsigtet, bæredygtig fiskeriforvaltning

Forvaltningsplaner er med til at modvirke uønskede negative effekter på fiskebestande og utilsigtede bifangster.

- Konsolidering af de store såvel som de små havnes aktivitetsniveau, herunder tilpasning af fysiske strukturer

Fiskerihavnene kan bidrage til at bevare og udvikle lokale samfund og økonomi. Bl.a. har nogle havne mulighed for at tiltrække udenlandske landinger. For mindre havne er der dog, som det ser ud nu, en mangel på anden erhvervsaktivitet, ligesom der er mangelfuld infrastruktur til effektiv håndtering af fisk i de mindre fiskerihavne.

- Skabe rammer for nye klynger og havnesamarbejder

Klyngeudvikling og havnesamarbejder giver mulighed for udvikling i sektoren gennem erfaringsudveksling, innovation og udvikling af havnene.

- Indsats vedrørende fiskernes indsamling af marint affald og tabt fiskeudstyr

Indsamling af marint affald og tabt fiskeudstyr kan bl.a. bidrage til at imødekomme sektorens negative påvirkning af økosystemer, habitater, havpattedyr og fugle.

- Adgang til finansiering

	<p>Der er fortsat vanskelige finansieringsforhold i sektoren, hvilket også giver problemer med rekruttering og generationsskrifte.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Færdigheder og udveksling af best practice <p>For at kunne følge omsætte ny viden i sektoren og leve op til programmets ambition inden for bl.a. miljø og bedre fiskeriforvaltning, er det vigtigt at fremme udveksling af ”best practise” og fisker-forsker samarbejde.</p>
<p>Konsistens mellem SWOT-analysen og målene i havstrategidirektivet</p>	<p>I forhold til havstrategidirektivet er der opsat målsætninger om fiskebestandenes udnyttelse og om den samlede fysiske påvirkning af havbunden, hvor fiskeri med bundslæbende redskaber udgør en væsentlig påvirkning. Der skal senest i 2015 være udarbejdet indsatsprogrammer i medfør af havstrategidirektivet, og senest i 2016 skal disse være iværksat.</p> <p>Stigende krav til erhvervets hensyn til miljø og natur kan indebære begrænsninger i fiskerimuligheder, dog kan forvaltningsplaner og redskabskrav være med til at modvirke uønskede negative effekter på fiskebestande og utilsigtede bifangster. Desuden er der behov for viden og materiel til håndtering og sikring af kvaliteten af de fangede fisk på de mindre fartøjer.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Økosystembaseret forvaltning af fiskeriet kan bidrage til sunde marine økosystemer og bæredygtig fødevareproduktion • Forvaltningsplaner og redskabskrav er med til at modvirke uønskede negative effekter på fiskebestande og utilsigtede bifangster • MSY-forvaltning kan bidrage til bæredygtighed i fiskeriet og forøge det samfundsøkonomiske udbytte og fangstmængder på sigt • Beskyttelse og genskabelse af økosystemer og akvatisk biodiversitet • Redskaber, innovation og teknologier til mere

	<p>bæredygtigt, klimavenligt og skånsomt fiskeri, kvalitet- og værdiforøgelse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Viden, rådgivning, overvågning og værktøjer mhp. bedre forvaltning og økosystemforvaltning inden for rammerne af bæredygtige fiskeriaktiviteter • Der er på en række områder en mangelfuld viden, data og kortlægning i forbindelse med havstrategiindsatser
Specifikke behov vedrørende miljø, klima og innovation	<ul style="list-style-type: none"> • Viden, rådgivning, overvågning og værktøjer mhp. bedre forvaltning og økosystemforvaltning inden for rammerne af bæredygtige fiskeriaktiviteter • Redskaber og teknologier til mere bæredygtigt, klimavenligt og skånsomt fiskeri, kvalitet- og værdiforøgelse • Beskyttelse og genskabelse af akvatisk biodiversitet og økosystemer • Udvikling af systemer til håndtering og anvendelse af uønskede fangster og andre arter • Innovation inden for bæredygtigt, klimavenligt og skånsomt fiskeri, kvalitet- og værdiforøgelse • Fortsat udvikling af en langsigtet bæredygtig fiskeriforvaltning • Indsats vedrørende fiskernes indsamling af marint affald og tabt fiskeudstyr

Tabel 2: SWOT-analyse og identifikation af behov for akvakultur (unionsprioritet 2)

Unionsprioritet 2	Miljømæssigt bæredygtigt, ressourceeffektivt, innovativt, konkurrencedygtigt og vidensbaseret akvakultur
Styrker	<p><i>Generelt</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Nærhed til EU-markedet • Høj kvalitet • Høj fødevarerikkerhed • Stærkt veterinært system (sygdomsfri status mm.) • Generelt højt kompetenceniveau • Højt vidensniveau

	<p><i>Dambrug</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Produktive og ressourceeffektive teknologier til at mindske miljøpåvirkningerne • Regulering på udledning fremfor på foderanvendelsen • Førende på viden om udvikling og drift af ny teknologi (recirkuleringsteknologi, rensning, foder mm.) • Nicheprodukter (højværdi), herunder økologi <p><i>Havbrug</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rognproduktion • Vertikalt integreret produktion (æg til færdigt produkt) • Stor eksportandel (+ 90 %) • Intet parasitproblem <p><i>Skaldyr, tang, mm.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Politisk bevågenhed • Miljøvenlig produktion
<p>Svagheder</p>	<p><i>Generelt</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Negativt image • Negativ miljøpåvirkning (kvælstof, fosfor, feromoner, fremmede arter og sygdomme mm.) • Mangelfuldt datagrundlag og mangelfuld koordinering af indsamling og anvendelse i forskning • Lav produktdifferentiering • Et komplekst administrationsgrundlag (miljøgodkendelser og placering mm.) • Manglende specialuddannelse • Manglende adgang til risikovillig kapital • Manglende midler til markedsføring af certificerede og økologiske produkter • Relativt højt antibiotikaforbrug bl.a. pga. mangelfulde vacciner <p><i>Dambrug</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Mangelfuld strukturtilpasning (mange små producenter, traditionelle anlæg med opstemninger)

	<ul style="list-style-type: none"> • Varierende produktkvalitet • Kapitalkrævende produktion • Negativ miljøpåvirkning pga. opstemninger der forhindrer vandringer og spredninger af fisk og anden fauna <p><i>Havbrug</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kort slagtesæson og dermed kort leveringssæson • Manglende anvendelsesmuligheder af produktionen fra kompensationsopdræt (stor volumen af muslinger) • Relativt højt medicinforbrug bl.a. pga. mangelfulde vacciner <p><i>Skaldyr, tang, mm.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kort leveringssæson • Manglende forædling • Høje produktionsomkostninger • Ringe markedsadgang og -kendskab • Kræver store arealer
<p>Muligheder</p>	<p><i>Generelt</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Stigende efterspørgsel på fisk og rogn • Attraktive produkter, herunder nicheprodukter som økologi mm. • Øget fokus i markedsføringen på sundhed, fødevarerikkerhed og miljø • Øget fokus i markedsføringen på certificering og dokumentation af dyresundhed, kvalitet og miljøpåvirkning • Øget anvendelse af ny teknologi og nye produktionsmetoder • Strukturtilpasning i primærproduktionen. • Udvikle følgeindustri (forarbejdning, anlægsteknologi, foder, mm.) • Overgang til udlederregulering • Afledt effekt fra vækst i havbrug • Fjernelse af spærringer ved dambrug ved udnyttelse af ændret vandindvinding eller recirkulation • Øget vinterproduktion

	<ul style="list-style-type: none"> • Nye off-shore teknologier • Integreret havbrug <p><i>Skaldyr, tang, mm.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Virkemiddel til at fjerne N • Anvendelse af nye teknologier • Nye markeder og anvendelsesmuligheder af produktionen (medicin, biomasse mm.)
Trusler	<ul style="list-style-type: none"> • Mere restriktiv miljølovgivning (udledninger af kvælstof og fremmedstoffer, begrænsninger af feromoner, udslip af fisk, manglende placeringsmuligheder mv.) • Øget krav til dyrevelfærd (arealkrav og medicin mm.) • Konkurrence fra tredjelande (prisdumping, statstilskud, lempeligere miljølovgivning, ringe fokus på fødevarer sikkerhed, lave lønninger mm.) • Faldende priser • Stigende omkostninger (især energi, foder, analyser mm.) • Sygdomsudbrud, algeforekomst og andre påvirkninger fra naturen • Færre tilgængelige mediciner og vacciner
Identifikation af behov på baggrund af SWOT-analysen	<p>I samarbejde med partnerskabet (se kapitel 1) vurderes det, på baggrund af ovenstående, at de centrale behov for sektoren er som følger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investeringer i nye anlæg til forøget produktion på et bæredygtigt grundlag <p>Bl.a. er der som nævnt ovenfor en stigende efterspørgsel på fisk og rogn samtidig med, at produktionen skal leve op til en øget restriktiv miljølovgivning.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voksende efterspørgsel giver grundlag for udvikling af økologisk produktion <p>Én af Danmarks styrker og ekspansionsmuligheder</p>

inden for akvakultur er nicheprodukter af høj kvalitet, herunder økologi. Dog er der en udfordring i form af behov for midler til markedsføring af bl.a. økologiske produkter.

- Ny teknologi og investering i omkostningseffektiv produktion

Vigtigt for udvikling af sektoren, bl.a. pga. stigende omkostninger og øget konkurrence fra tredjelande.

- Nye arter

Vigtigt pga. en stigende efterspørgsel på fisk og rogn, samt en lav produktdifferentiering i sektoren.

- Forenkling af administrative rammer, herunder udpegning af mulige placeringer af anlæg

Vigtigt for udvikling af sektoren, idet det vurderes, at et komplekst administrations-grundlag, bl.a. for placering af anlæg, er en hindring for udvikling i sektoren.

- Høj grad af recirkulation og fuld recirkulation er introduceret i en del af sektoren. Der er behov for at udbrede de nye teknologier til hele sektoren gennem investeringer

Danmark er førende på viden om udvikling og drift af ny teknologi, herunder recirkulationsteknologi. Anvendelsen af ny teknologi kan bl.a. bidrage til en strukturtilpasning samt reduktion af sektorens miljøpåvirkning.

- Der er behov for nye metoder og teknologier til at begrænse brug af medicin (bl.a. med henblik på øget dyrevelfærd) samt udledning af medicin og hjælpestoffer

Branchen har i Danmark et relativt højt antibiotikaforbrug. Samtidig oplever sektoren øgede

krav til dyrevelfærd og restriktiv miljølovgivning, bl.a. i forhold til udledninger af fremmedstoffer.

- Fortsat udvikling af recirkulationsteknologier

Én af branchens styrker er bl.a. adgangen til produktive og ressourceeffektive teknologier til at mindske miljøpåvirkningerne. En fortsat udvikling af recirkulationsteknologier vil være en styrke for sektoren.

- Udvikling af miljøneutrale havbrug

På trods af branchens styrke i adgangen til teknologier, der kan mindske miljøpåvirkningerne, har branchen stadig en svaghed i forhold til negativ miljøpåvirkning.

- Fjernelse af stemmeværker og anden vandløbsrestaurering i tilknytning til akvakulturanlæg

En svaghed i sektoren er bl.a. en mangelfuld strukturtilpasning, herunder i forhold til traditionelle anlæg med opstemninger.

- Færdigheder og udveksling af best practise

For at kunne håndtere udfordringerne og programmets ambition inden for bl.a. miljø og ressourceeffektivitet er det vigtigt at fremme udveksling af best practise.

- Indsats ved sygdomsudbrud

Der er behov for, at der ved et eventuelt tilfælde af genudbrud af VHS vil kunne ageres med et bekæmpelsesprogram.

- Bedre integration mellem akvakulturproduktion og naturområder og rekreative områder

Med henblik på at begrænse den negative

	<p>miljøpåvirkning og samtidig øge vækstpotentialet i akvakulturbrug er det afgørende at få en bedre integrations mellem akvakulturproduktionen og naturområder og rekreative områder, bl.a. gennem udpegningsgrundlag for akvakultursteder.</p>
Overensstemmelse mellem SWOT-analysen og Akvakulturstrategien	<p>Akvakulturstrategien er udarbejdet med udgangspunkt i SWOT-analysen og vurderes således at være i overensstemmelse hermed.</p>
Specifikke behov vedrørende miljø, klima og innovation	<ul style="list-style-type: none"> • Investeringer i nye anlæg til forøget produktion på et bæredygtigt grundlag • Voksende efterspørgsel giver grundlag for udvikling af økologisk produktion • Høj grad af recirkulation og fuld recirkulation er introduceret i en del af sektoren. Der er behov for at udbrede de nye teknologier til hele sektoren. • Der er behov for nye metoder og teknologier for at begrænse brug og udledning af medicin og hjælpestoffer • Fortsat udvikling af recirkulationsteknologier • Udvikling af miljøneutrale havbrug • Bedre integration mellem akvakulturproduktion og naturområder og rekreative områder

Tabel 3: SWOT-analyse og identifikation af behov for dataindsamling (unionsprioritet 3)

Unionsprioritet 3	Implementering af den fælles fiskeripolitik - Dataindsamling
Styrker	<ul style="list-style-type: none"> • Stor ekspertise hos hovedaktørerne • Gennemført siden 2002 • Tilstrækkelig kapacitet tilgængelig til at forvalte et større dataindsamlingsprogram • Få partnere involveret i dataindsamlingsarbejde • Fælles regler for alle EU's medlemsstater • Godt samarbejde med Kommissionen
Svagheder	<ul style="list-style-type: none"> • Mangel på sammenhæng mellem dataleverandør og databrugere

	<ul style="list-style-type: none"> • Mangel på harmonisering af dataindsamling i henhold til forskellige forordninger • Indsamlings- og analysemetoderne har ikke udviklet sig, og er lavteknologiske
Muligheder	<ul style="list-style-type: none"> • Data kan også anvendes til støtte for MSFD • Fiskeridata kan linkes til miljødata • Større regionalt samarbejde • Udvikle samarbejdet med interessenter • Metodeudvikling • Udvikling af tværnationale aftaler om udvikling og implementering af dataindsamlingsprogrammer • Udvikling af samlede nationale dataindsamlings- og overvågningsprogrammer
Trusler	<ul style="list-style-type: none"> • At der ikke sker en koordinering imellem dataindsamlingsforordningen og kontrolforordningen • Den nationale del af finansieringen reduceres • Dataindsamlingen udvides i forhold til det nuværende program uden at national og EU finansiering samtidigt øges tilsvarende • At EU's medfinansiering samlet set reduceres, hvorved hele finansieringen reduceres • Omkostningstung og ikke tidssvarende R/V skibskapacitet
Identifikation af behov på baggrund af SWOT-analysen	<p>I samarbejde med partnerskabet (se kapitel 1) vurderes det, på baggrund af ovenstående, at de centrale behov for dataindsamling er som følger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udvikling og innovation <p>Indsamlings- og analysemetoderne har ikke udviklet sig og er lavteknologiske. Hovedaktørerne har dog stor ekspertise, ligesom der er mulighed for metodeudvikling og udvikling af samlede nationale dataindsamlings- og overvågningsprogrammer.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samkøring af fiskeridata og miljødata, for at give mulighed for faktabaseret innovation inden for både

	<p>fiskeri og miljø</p> <p>Der er mangel på harmonisering af dataindsamling i henhold til forskellige forordninger. Bl.a. vurderes der at være potentiale i at linke fiskeridata til miljødata. Der er endvidere en tilgængelig kapacitet i sektoren, som kan mobiliseres.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udvikle samarbejde med interessenter <p>Hovedaktørerne har stor ekspertise og der er et godt samarbejde med Kommissionen. Dog er der en mangel på sammenhæng mellem dataleverandør og databrunder. Der vurderes derfor at være potentiale i at udvikle samarbejdet mellem forskellige interessenter.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fremme transnationalt samarbejde <p>Der er fælles regler for alle EU medlemsstater, hvilket giver god mulighed for at udvikle et større regionalt samarbejde samt udvikling af multilaterale aftaler om udvikling og implementering af dataindsamlingsprogrammer.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Harmonisering af dataindsamling <p>Det er en udfordring for sektoren, at der er en mangel på harmonisering af dataindsamling, bl.a. i henhold til forskellige forordninger.</p>
<p>Konsistens mellem SWOT-analysen og målene i havstrategidirektivet</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Data kan anvendes til støtte for MSFD • Udvikling af tværnationale aftaler om udvikling og implementering af dataindsamlingsprogrammer • Udvikling af samlede nationale dataindsamlings- og overvågningsprogrammer
<p>Specifikke behov vedrørende miljø, klima og innovation</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Udvikling og innovation • Samkøring af fiskeridata og miljødata, for at give mulighed for fakta baseret innovation inden for både fiskeri og miljø

Tabel 4: SWOT-analyse og identifikation af behov for kontrol og håndhævelse (unionsprioritet 3)

Unionsprioritet 3	Implementering af den fælles fiskeripolitik - Kontrol og håndhævelse
Styrker	<ul style="list-style-type: none"> • God basisuddannelse og faglig basisviden • Hele kontrolkæden er samlet i én styrelse (NaturErhvervstyrelsen), som varetager alle processer fra planlægning til afgørelse, på nær kontrol af import og reeksport under IUU-forordningen, som varetages af Fødevarestyrelsen efter delegation • Kontrollørerne er gode til dialog og konflikthåndtering • Kontrollørerne kan løse alle kontrolopgaver • Kontrollørerne kan hurtigt omstille fra fokus på en kontrolaktivitet til en anden • God adgang til og anvendelse af data til kontrol • God dokumentation af kontrol og kvalitet • Erfaring med at måle hvilken kontrol, der giver effekt
Svagheder	<ul style="list-style-type: none"> • Ikke tilstrækkelig oplæring i nye kontrol- og indberetningssystemer • Manglende gennemsigtighed for kunden mht. hvorfor de udtages til kontrol • Utilstrækkelig performance på IT-systemer • Tilfælde af mangel på ensartet sagsdokumentation • Kvantitative EU-kontrolmål giver nogle gange forkert prioriteret kontrol • Ufleksibel arbejdstilrettelæggelse
Muligheder	<ul style="list-style-type: none"> • Metoder til bedre indlæring af regler • Mere dialog med erhvervet om kontrolresultater • Mere effektdokumentation • Nye kontrolmetoder og værktøjer (eks. kort og kamera) • Mere ensartethed i kontroludførelsen • Systematisk opsamling af relevante erfaringer fra den fysiske kontrol

	<ul style="list-style-type: none"> • Datadrevet kontrol – erhvervet skal have ansvaret for at rette egne data på anmodning
Trusler	<ul style="list-style-type: none"> • For få kontrollører i forhold til spredningen i opgaveporteføljen • Komplexitet i kommende EU-regler kræver mere kontrol end der er ressourcer til • Større krav til dokumentation tager ressourcer fra den fysiske kontrol • Fiskerikontrollen indgår i en kontrolmyndighed med et erhverv (landbrug), der er langt større og tager mere fokus • Underkendelser fx som følge af regler om konditionalitet i tilskudssager
Identifikation af behov på baggrund af SWOT-analysen	<p>I samarbejde med partnerskabet (se kapitel 1) vurderes det, på baggrund af ovenstående, at de centrale behov for kontrol og håndhævelse er som følger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udvikling af effektbaseret kontrol <p>Der er god adgang til og anvendelse af data til kontrol samt god erfaring med at måle, hvilken kontrol, der giver effekt. Der er således mulighed for at udvikle bedre effektdokumentation.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udvikling af it-systemer <p>Komplexitet i kommende EU-regler kræver mere kontrol end der er ressourcer til, hvilket bl.a. udvikling af it-systemer kan bidrage til at imødekomme. Der er imidlertid på nuværende tidspunkt en utilstrækkelig performance på IT-systemer.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regelforenkling <p>Regelforenkling kan bidrage til at imødekomme underkendelser fx som følge af regler om konditionaliteter i tilskudssager.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fornylelse af materiel til mere energivenlig brug

	<p>Bl.a. er der et behov for nye kontrolmetoder og værktøjer, såsom kort og kameraer.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ressourceeffektiv tilrettelæggelse af arbejdsgange <p>Datadrevet kontrol, hvor erhvervet har ansvaret for at rette egne data på anmodning kan bl.a. bidrage til en mere ressourceeffektiv kontrol, ligesom det kan imødekomme den problematik, at større krav til dokumentation tager ressourcer fra den fysiske kontrol.</p>
Specifikke behov vedrørende miljø, klima og innovation	<ul style="list-style-type: none"> • Fornyelse af materiel til mere energivenlig brug

Tabel 5: SWOT-analyse og identifikation af behov for øget beskæftigelse og territorial samhørighed (unionsprioritet 4)

Unionsprioritet 4	Øget beskæftigelse og territorial samhørighed
Styrker	<ul style="list-style-type: none"> • God adgang til traditionelt rige fiskeområder • Fiskeri som grundlag for stærk servicesektor • Råder over fiskerimuligheder efter både konsumfisk og industrifisk • Fiskerihavnenes centrale rolle som vækstmotorer især i udkantsområder • Natur og maritime kulturværdier som grundlag for udvikling af stedbundne ressourcer • Traditionelt stærk kystturisme
Svagheder	<ul style="list-style-type: none"> • Mange fiskeriområder er præget af relativ høj nedgang i befolkningstal og beskæftigelse • Høj gennemsnitsalder i det primære fiskeri, kan virke som en barriere for udvikling • Generelt lavere uddannelsesniveau • Mangler vækstorientering inden for kystturisme • Mange fiskeriområder har nedgang i beskæftigelsen inden for fiskerisektoren • Mange små havne med vigende fiskerisektor og med faldende lokaløkonomisk betydning

<p>Muligheder</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Udvikling af følgevirksomheder i fiskerihavne • Mange havne med nye muligheder for udvikling, herunder bosætning, turisme, offshore mv. • Styrke viden- og samarbejdsrelationer • Udvikle turisme, herunder kystturismen inden for nye segmenter som fx oplevelsesøkonomi • Udvikling af netværk på tværs af sektorer, brancher og vidensinstitutioner kan skabe nytænkning og innovation • Mulighed for klynger som følge af koncentration af sektoren • Rekreativt fiskeri udvikles som led i turismeudviklingen • Udvikle akvakultur bl.a. i havneområder • Udnytte nye trends i madkulturen med nye produkter, afsætning mv. • Forbedre og forny distribution og afsætning især for mindre fiskerier og nye produkter • Skabe bedre sammenhæng mellem bosætning og erhvervsudvikling som vækststrategi • Bedre udnyttelse af områdernes styrke ved at diversificere økonomien • Forbedre servicefaciliteter • Større sammenhæng og satsning mellem energiomstilling og udvikling af fx havne, småøer og kystområder • Gode muligheder for vindenergi især ved vestvendte kyster • Styrke fiskerihavne som vækstcentre • Mulighed for øget akvakulturproduktion
<p>Trusler</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nedgang i befolkningstallet kan forringe ressourcegrundlaget for vækst og udvikling • Fiskerisektorens strukturudvikling koncentrerer den økonomiske aktivitet på få store havne, hvilket påvirker erhvervsudvikling og beskæftigelse i mindre kyst- og fiskersamfund • Nedgang i beskæftigelse og arbejdssteder i fiskeriområderne reducerer mulighed for vækst og udvikling • Nedgang i kystturismen

<p>Identifikation af behov på baggrund af SWOT-analysen</p>	<p>I samarbejde med partnerskabet (se kapitel 1) vurderes det, på baggrund af ovenstående, at de centrale behov for en bæredygtig udvikling af fiskeriområder er som følger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diversificering af økonomien og jobskabelse <p>Der opnås en bedre udnyttelse af fiskeriområdernes styrke ved at diversificere økonomien. Nedgang i beskæftigelse og arbejdssteder i fiskeriområderne reducerer mulighed for vækst og udvikling.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Understøtte en innovativ, kompetenceopbyggende og entreprenørskabende udvikling <p>Udvikling af netværk på tværs af sektorer, brancher og vidensinstitutioner kan skabe nytænkning og innovation. Bl.a. har mange havne gode muligheder for ny udvikling, herunder bosætning, turisme, offshore mv.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vidensoverførsel og informationsaktioner nødvendig til udvikling <p>En styrkelse af viden- og samarbejdsrelationer vurderes at kunne bidrage til en bæredygtig udvikling af fiskeriområder.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fremme etablering og udvikling af nye virksomheder samt basale servicefaciliteter bl.a. i havnemiljøer <p>Der vurderes at være muligheder i at udvikle servicefaciliteter og følgevirkninger i fiskerihavne, ligesom der vil være muligheder i at udvikle akvakultur bl.a. i havneområder. Dette kan være med til at styrke fiskerihavne som vækstcenter.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anvende CLLD-metoden til at sikre projekternes nære tilknytning til området <p>Natur og maritime kulturværdier kan være grundlag for</p>
--	---

udvikling af stedbundne ressourcer.

- Understøtte nye afsætnings- og markedsinitiativer, herunder 'short supply chain'-initiativer

Der vurderes at være mulighed for at udnytte nye trends i madkulturen med nye produkter samt en forbedring og fornyelse af distribution og afsætning især for mindre fiskerier og nye produkter.

- Understøtte initiativer, der kan forbedre fiskeri- og akvakulturprodukternes kvalitet og friskhed eller pris

Giver bl.a. mulighed for at imødekomme nye trends og behov i madkulturen.

- Udvikle havnemiljøer, erhverv og fiskersamfund bl.a. gennem netværk og samarbejde på tværs af sektorer, herunder gennem bidrag til grøn omstilling

Udvikling af netværk på tværs af sektorer, brancher og vidensinstitutioner kan skabe nytænkning og innovation. Der er bl.a. gode muligheder for vindenergi især ved vestvendte kyster, ligesom fiskerihavnene har en central rolle som vækstmotor i fiskeriområderne.

- Understøtte udvikling af turismen i fiskeriområderne, især kystturismen

Fiskeriområderne har oplevet en nedgang i kystturismen. Derfor vurderes der at være muligheder i at udvikle turisme, herunder kystturisme, inden for nye segmenter som fx oplevelsesøkonomi. Bl.a. kan det rekreative fiskeri udvikles som led i kystturismen.

- Understøtte og udvikle en bæredygtig udvikling af kystfiskeriet

Det vurderes at være en udfordring for en bæredygtig udvikling af fiskeriområderne, at der mangler

	<p>vækstoriering inden for kystturismen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Understøtte kystfiskeriet og fiskersamfundene som kulturbærende element <p>Natur og maritime kulturværdier ses bl.a. som en styrke i forhold til udvikling af stedbundne ressourcer.</p>
<p>Specifikke behov vedrørende miljø, klima og innovation</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Understøtte en innovativ, kompetenceopbyggende og entreprenørskabende udvikling • Videnoverførsel og informationsaktioner nødvendig til udvikling • Understøtte nye afsætnings- og markedsinitiativer, herunder ”short supply chain”-initiativer • Støtte initiativer, der kan forbedre fiskeri- og akvakulturprodukternes kvalitet og friskhed eller pris • Udvikle havnemiljøer, erhverv og fiskersamfund bl.a. gennem netværk og samarbejde på tværs af sektorer, herunder gennem bidrag til grøn omstilling • Understøtte og udvikle en bæredygtig udvikling af kystfiskeriet

Tabel 6: SWOT-analyse og identifikation af behov for markedsføring og forarbejdning (unionsprioritet 5)

Unionsprioritet 5	Markedsføring og forarbejdning
<p>Styrker</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Geografisk placering mellem fiskebestandene i Nordatlanten og markedet i EU • Placering i værdikæden som forarbejder af primære råvarer og som underleverandør af halvfabrikata til udenlandsk forarbejdning og som leverandør af fiskemel og -olie • Bredt produktsortiment • Gode kunderelationer • En voksende del af produktionen er MSC-certificeret • Økologisk akvakulturproduktion
<p>Svagheder</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lavt forbrug af fisk i Danmark • Højt løn- og omkostningsniveau • Afhængighed af råvareforsyning i hele det nordatlantiske område • Fiskemel- og -olieindustrien særlig afhængig af danske landinger af industrifisk • Mange relativt små virksomheder • Svag distributionskæde fra mindre havne • Manglende midler til markedsføring af certificerede og økologiske produkter
<p>Muligheder</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fortsat teknisk udvikling og innovation • Voksende international handel og stigende global efterspørgsel efter fisk og fiskerivarer samt fiskemel og -olie til anvendelse i akvakultur • Stigende krav fra forbrugere og supermarkedskæder om bæredygtighed, kvalitet, fødevarer sikkerhed og økologiske produkter • Nye anvendelsesmuligheder i forbindelse med landingsforpligtelsen ("uønskede fangster") • Øge andelen inden for højprissegmentet • Stigende fokus på sundhed • Forøgelse af efterspørgslen fra danske forbrugere • ASC-certificering i akvakultur
<p>Trusler</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Skærpet international konkurrence på

	<p>lønomkostninger og priser</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mangel på råvarer (især industrifisk) • Fødevaresikkerhed – skærpede regler og standarder, fødevareskandaler • Problemer med rekruttering af arbejdskraft
<p>Identifikation af behov på baggrund af SWOT-analysen</p>	<p>I samarbejde med partnerskabet (se kapitel 1) vurderes det, på baggrund af ovenstående, at de centrale behov for sektoren er som følger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forbedring af markedsordningen for fiskevarer og akvakulturprodukter <p>For at kunne imødekomme sektorens udfordringer i forhold til et presset marked, stigende globalisering mm., må markedsorganiseringen for fiskevarer og akvakulturprodukter forbedres, bl.a. i forhold til en styrkelse af producentorganisationernes rolle.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udvikling og innovation <p>Teknisk udvikling og innovation er en forudsætning for overordnet bæredygtig udvikling af sektoren.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investeringer i ny teknologi med henblik på nye produkter, ny organisation og nye markeder <p>Dette er vigtigt for at imødekomme sektorens udfordringer såsom højt løn- og omkostningsniveau. Samtidig kan de bidrage til at imødekomme den voksende internationale handel og stigende globale efterspørgsel efter fisk og fiskerivarer samt fiskemel og -olie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kvalitet, sporbarhed, mærkning og certificering <p>Skærpede regler og standarder er en udfordring for sektoren, ligesom der er et stigende krav fra forbrugere og supermarkedskæder om bæredygtighed, kvalitet, fødevaresikkerhed og økologiske produkter.</p>

- Vidensdeling, netværk og samarbejde med tekniske og videnskabelige institutioner

Dette er vigtigt for at kunne udnytte innovations- og udviklingspotentialer i sektoren.

- Særlige indsatser for innovation og vidensopbygning i mindre virksomheder

Der er mange relativt små virksomheder i sektoren og særligt for disse kan det være en udfordring at afsætte midler til udvikling og innovation.

- Indsatser til håndtering og udnyttelse af uønskede fangster

I forbindelse med nye krav om landinger af alle fangster vil der være et udviklingspotentiale i at finde nye anvendelsesmuligheder til ”uønskede fangster”.

- Indsatser vedrørende svagheder i distributionsnetværket og logistik, særligt fra mindre havne

Særligt i små fiskerihavne giver svagheder i distributionsnetværket udfordringer for udviklingen.

- Indsatser rettet mod forbrugerne vedrørende afsætning, kvalitet, image og viden om sektoren og den fælles fiskeripolitik

Der er stigende krav fra forbrugerne og supermarkedskæder om bæredygtighed, kvalitet, fødevarer sikkerhed og økologiske produkter, ligesom der er et stigende fokus på sundhed. Dette kan være grundlag for en udvikling af sektoren, ligesom det giver mulighed for at øge andelen af produkter i højprissegmentet.

- Indsatser for at forøge forbruget af fisk på hjemmemarkedet

	<p>Et stigende fokus på sundhed kan bl.a. være med til at skabe en forøgelse af efterspørgslen fra danske forbrugere.</p>
<p>Specifikke behov vedrørende miljø, klima og innovation</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Indsatser inden for marked og forarbejdning skal ses i tæt sammenhæng med primærsektoren inden for akvakultur og fiskeri og den samlede værdikæde. En forbedret funktion i distribution, forarbejdning og afsætning vil både direkte og indirekte kunne bidrage til miljø og klima forbedring samt understøtte innovation i hele værdikæden. • Særligt relevante indsatser er håndtering og anvendelse af hidtil uønskede fangster og i øvrigt større værditilvækst og bedre udnyttelse af råvaren, fx til menneskeligt konsum samt nye typer akvakulturfoder og medicinalindustrien • Derudover vil der kunne opnås direkte forbedringer mht. energiforbrug i distributionsnetværk og forarbejdning

Tabel 7: SWOT-analyse og identifikation af behov for implementering af den integrerede havpolitik (unionsprioritet 6)

Unionsprioritet 6	Den integrerede havpolitik
<p>SWOT-analyse for IMP fsva. maritim overvågning (CISE)</p>	<p>Styrke:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stor tradition for, at myndighederne deler nødvendige og relevante informationer tværsektorielt i Danmark. <p>Muligheder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • øget data og informationsdeling mellem myndigheder både nationalt, men i særlig grad også regionalt og internationalt, er vejen til en forbedret overvågning i almindelighed og bidragsyder til nedbringelse af den administrative byrde for erhvervet.

SWOT-analyse for IMP fsva. naturdirektiverne og bedre viden om havmiljø	Bygger på analyse af miljøforhold beskrevet under UP1 og UP2
Identifikation af behov på baggrund af SWOT-analysen for fiskeri	<p><i>Havstrategidirektivet²</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Indsamling af viden om fx: <ul style="list-style-type: none"> - Økosystemers samspil og funktion - Bundtrawlingseffekt på havbunden - Hårdbundens betydning for biodiversiteten, herunder genoprettelse af den hårde bund - Vurdering af effekten af beskyttede områder på produktionen i bunddyrssamfundene, herunder i hvilken grad en evt. merproduktion vil forplante sig i økosystemet som fisk, og i så fald, hvilke økonomiske konsekvenser det vil have - Undervandsstøjs effekt på fisk, havpattedyr og andre marine organismer • Overvågning af fx <ul style="list-style-type: none"> - De ydre farvande, særligt i Nordsøen, hvor der er behov for en ny vandkemistation - Støjniveauet i de danske farvande (udvikling af støjregistrering, evt. i internationalt samarbejde) - Forekomster af hestemusling i danske farvande (8 kendte områder i DK) - Længden af fisk i toppen af fødekæden - Forholdet mellem invasive arter og hjemmehørende arter, herunder påvirkningen af invasive arter - Haploopssamfund i Kattegat - Ål og børsteorm i Nordsøen - Havbundsarealet, der påvirkes af trawl, klapning, større anlægsarbejder og råstofindvinding • Registrering af mikroplastik • Udvikling af nye biodiversitetsindikatorer for at styrke beskrivelse af biodiversitetstilstanden

² Direktiv 2008/56/EF af 17. juni 2008.

- Viden om økologiske effekter af marint affald og dets betydning i forhold til andre presfaktorer på det marine miljø
- Udvikling af bedre metoder til at beskrive værdien af et sundt havmiljø og ikke mindst omkostningerne ved en forringelse af havmiljøet

Naturdirektiverne

De generelle udfordringer for forvaltningen af det marine miljø (miljøfremmede stoffer, næringssalte, fiskeri) slår også igennem i forhold til de specifikke arter og naturtyper i Natura 2000-områder. Der kan være eller opstå behov, særligt i forhold til Natura 2000-områder, for at understøtte en særlig indsats for at forbedre tilstanden for arter og naturtyper, fx gennem reducere af eksisterende presfaktorer (eutrofiering mv.), forstyrrelser o.l. En stor del af indsatsen i forhold til disse faktorer sker allerede gennem generel regulering (eks. reduktion i tilledninger af næringssalte), men der kan være behov for at udvikle metoder til at gennemføre lokale indsatser samt at støtte disse, herunder evt. genopretning af marine naturtyper eller levesteder for marine arter.

Der vil endvidere kunne være behov for at forbedre vidensgrundlaget for marine arter og naturtyper med henblik på bl.a.:

- At vurdere behov for og metoder til genopretning af marin natur som led i forvaltningen, herunder reetablering af stenrev
- At kunne vurdere samspillet mellem udpegningsgrundlag og klimaændringer, herunder betydningen af stigende havspejl og samspil med de kystnære områder, stigende vandtemperaturer mv.
- At udvikle tilstandsvurderingssystemer og overvågningsmetoder for marine arter og naturtyper

	<p><i>Maritim overvågning (CISE)</i></p> <p>Ingen aktuelle behov identificeret, man afventer EU Maritime Sikkerhedsstrategi med tilhørende handlingsplan som er under udarbejdelse.</p>
<p>Konsistens mellem SWOT-analysen og målene i havstrategidirektivet</p>	<p>Der er i den danske havstrategi peget på behovet for yderligere undersøgelser af det marine miljø på en række områder. IMP'en vil således kunne komplimentere indsatser under EMFF'ens øvrige indsatser. Eksempelvis inden for områder som:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vurdering behov for og metoder til genopretning af marin natur som led i forvaltningen. • Vurdering af forskellige marine aktiviteters påvirkning af mulighederne for andre anvendelsesmuligheder. • Udvikling af tilstandsvurderingssystemer og overvågningsmetoder for marine arter og naturtyper
<p>Specifikke behov vedrørende miljø, klima og innovation</p>	<p>Alle ovenstående</p>

2.2. Kontekstsindikatorer

Kontekstsindikatorerne siger noget om situationen i fiskeri- og akvakultursektoren samt relaterede områder ved programmets begyndelse³. Kontekstsindikatorerne gør det muligt at måle udviklingen i programmets resultater, når der senere måles på resultatindikatorerne (se kapitel 3.2).

Kontekstsindikatorerne er på forhånd givet fra Kommissionen og kun i enkelte tilfælde er der i det danske program tilføjet yderligere relevante indikatorer, så som udledning fra akvakultur.

Table 8: Kontekstsindikatorer for fiskeri (unionsprioritet 1)

Unionsprioritet 1		Miljømæssigt bæredygtigt, ressourceeffektivt, innovativt, konkurrencedygtigt og vidensbaseret fiskeri		
Kontekstsindikator		Baseline år	Værdi	Kilde
1	Fiskeflåden (antallet af fartøjer, kilowatt og bruttonage)	2011	Fartøjer: 2.787 kW: 258.900 BT: 76.500	NaturErhvervstyrelsens fartøjsregister
2	Rentabilitet (nettoindtjening)	2010	50,6 mio. euro ⁴	Danmarks Statistik
3	Bruttoværditilvækst og bruttoværditilvækst per medarbejder	2010	255,6 mio. euro 144.700 euro	Danmarks Statistiks Regnskabsstatistik
4	Forrentningsprocent	2010	11,5 %	Danmarks Statistiks Regnskabsstatistik
5	Bæredygtighedsindikator vedr. MSY. Antal bestande fisket på MSY-niveau (af relevans for dansk fiskeri)	2012	7 (ud af 9) bestande	DTU Aqua Bestande inkluderet: Sild i Nordsøen, Kanalen og IIIa; torsk i østlige Østersø; torsk i vestlige Østersø; torsk i Nordsøen, Østlige Kanal og Skagerrak; jomfruhummer i IIIa; tunge i Kattegat og i vestlige Østersø; kuller i Nordsøen; rødspætter i Nordsøen; sej i Nordsøen og Skagerrak. Andre vigtige bestande for dansk fiskeri inkluderer tobis i

³ Kontekstsindikatorerne vil i det omfang det er muligt blive opdateret med nyere tal, før endelig fremsendelse af program til Kommissionen

⁴ JRC anvender opportunity costs, som Danmarks Statistik ikke kan genskabe. Derfor er anvendt tal fra Danmarks Statistik.

				Nordsøen; makrel i Nordøstatlanten. Fiskeridødeliget i forhold til MSY for disse bestande er udefineret, derfor er de ikke medtaget.
6	<i>Økosystemindikatorer i relation til havstrategidirektivet</i>			
-	Intensiteten af påvirkningen med bundsløbende redskaber	-	Vil blive fastlagt i forbindelse med udarbejdelsen af det nationale overvågningsprogram for havstrategidirektivet	(Naturstyrelsen/DTU Aqua)
-	Biomasse af bunddyr i det nationale overvågningsprogram	-	Som ovenfor	(Naturstyrelsen/DCE)
-	Gennemsnitligt artindeksværdi per bundprøve i det nationale overvågningsprogram	-	Som ovenfor	(Naturstyrelsen/DCE)
-	Makroalgeindeks	-	Som ovenfor	(Naturstyrelsen/DCE)
-	Forekomsten af marsvin i dens udbredelsesområde	-	Som ovenfor	(Naturstyrelsen/DCE)
-	Gydebiomasser for relevante kommercielle arter	2012	i) 4.079.533 tons ii) 6 (ud af 9) bestande	DTU Aqua To fortolkningsmuligheder for denne indikator er angivet: i) total gydebiomasse af de inkluderede arter i tons (ca. 60 % af den samlede gydebiomasse for de inkluderede arter er sild i

				<p>Nordsøen, Kanalen og IIIa)</p> <p>ii) antal bestande hvor gydebiosmassen er over MSY Btrigger, hvis den er defineret. De bestande hvor MSY Btrigger ikke er defineret er evalueret i forhold til Bpa.</p> <p>Bestande inkluderet: Sild i Nordsøen, Kanalen og IIIa; torsk i østlige Østersø; torsk i vestlige Østersø; torsk i Nordsøen, Østlige Kanal og Skagerrak; tunge i Kattegat og i vestlige Østersø; kuller i Nordsøen; rødspætter i Nordsøen; sej i Nordsøen og Skagerrak, tobis i Nordsøen (områder SA1, SA2, SA3)</p> <p>Andre vigtige bestande for dansk fiskeri inkluderer jomfruhummer i IIIa; makrel i Nordøstatlantien.</p> <p>Gydebiosmasse for disse bestande er udefineret, derfor er de ikke medtaget.</p>
7	Brændstoffeffektivitet ved fiskeri (liter brændstof per kg fanget fisk)	2010	0,12 liter/kg	NaturErhvervstyrelsens fartøjsregister/JRC
8	Beskæftigelse i fiskeriet (årsværk opdelt på køn)	2010	2003 mænd 69 kvinder	Danmarks Statistiks Registerbaserede arbejdsstyrkestatistik og DB07 (031100 og 031200). Omfatter både havfiskeri og ferskvandsfiskeri.
9	Arbejdsulykker	2011	46	Udtræk fra Søfartsstyrelsen den 14/12-2012

Table 9: Kontekstindikatorer for akvakultur (unionsprioritet 2)

Unionsprioritet 2		Miljømæssigt bæredygtigt, ressourceeffektivt, innovativt, konkurrencedygtigt og vidensbaseret akvakultur		
Kontekstindikator		Baseline år	Værdi	Kilde
1	Mængde af akvakulturprodukter	2011	39.800 tons	NaturErhvervstyrelsens akvakulturregister
2	Værdi af akvakulturprodukter	2011	147,5 mio. euro	Danmarks Statistik, ”Regnskabsstatistik for akvakultur 2011”
3	Rentabilitet (nettoindtjening)	2010	5,0472 mio. euro	Danmarks Statistik
4	Andel (i procent) af den samlede akvakulturproduktion, der udgøres af: <ul style="list-style-type: none"> - Økologisk akvakulturproduktion - Recirkulation 	2011	<p>Øko: 1,0 % af mængde og 0,9 % af omsætning</p> <p><u>Modeldambrug type 1</u>: 9,8 % af mængde og 7,4 % af omsætning</p> <p><u>Modeldambrug type 3</u>: 20,7 % af mængde og 14,2 % af omsætning</p>	<p>Dansk Akvakulturstrategi, jf. opgørelse fra brancheforeningen Dansk Akvakultur</p> <p>Beregninger på baggrund af Danmarks Statistik, ”Regnskabsstatistik for akvakultur 2011”</p> <p>Beregninger på baggrund af Danmarks Statistik, ”Regnskabsstatistik for akvakultur 2011”</p>
5	Beskæftigelse	2010	392 mænd 53 kvinder	Danmarks Statistik
Valgfri kontekstindikatorer	Antal lokaliteter og areal	2013	235 lokaliteter	Miljøstyrelsen Det har ikke været muligt at finde tal for overfladeareal
	Antal akvakulturanlæg i Natura 2000-områder	-	-	Det har ikke været muligt at opgøre antallet af akvakulturanlæg i Natura 2000-områder
	Andel (i procent) af den totale akvakulturproduktion, der er certificeret (ASC)	-	-	ASC-mærket er pt. under udvikling, hvorfor der endnu ikke er en del af akvakulturproduktionen, der er certificeret

	Kvælstofudledning fra akvakulturanlæg	2012	24,64 kg N/ton produceret fisk	Punktkilderrapporten 2012 (Naturstyrelsen, 2013)
	Fosforudledning fra akvakulturanlæg	2012	2,028 kg P/ton produceret fisk	Punktkilderrapporten 2012 (Naturstyrelsen, 2013)

Tabel 10: Kontekstindikatorer for dataindsamling (unionsprioritet 3)

Unionsprioritet 3		Implementering af den fælles fiskeripolitik - Dataindsamling		
Kontekstindikator		Baseline år	Værdi	Kilde
1	Responsgraden i forhold til calls fra DCF'en	2011	100 %	DTU Aqua

Tabel 11: Kontekstindikatorer for kontrol og håndhævelse (unionsprioritet 3)

Unionsprioritet 3		Implementering af den fælles fiskeripolitik - Kontrol og håndhævelse		
Kontekstindikator		Baseline år	Værdi	Kilde
1	Antallet af overtrædelser	2012	32	NaturErhvervstyrelsen
2	Andel af landinger, der har været genstand for fysisk kontrol	2012	3.775	NaturErhvervstyrelsen
3	Eksisterende ressourcer, der er til rådighed for kontrol, herunder:			
	- Antallet af kontrolfartøjer	2012	3	NaturErhvervstyrelsen
	- Antallet af beskæftigede	2012	219	NaturErhvervstyrelsen
	- Afsatte budgetter	2012	188,5 mio. kr.	NaturErhvervstyrelsen
	- Antallet af fartøjer, udstyret med ERS og/eller VMS	2012	440	NaturErhvervstyrelsen
		2012	446	NaturErhvervstyrelsen

Table 12: Kontekstindikatorer for øget beskæftigelse og territorial samhørighed (unionsprioritet 4)

Unionsprioritet 4		Øget beskæftigelse og territorial samhørighed		
Kontekstindikator		Baseline år	Værdi	Kilde
1a	Størrelse og placering af fiskeri			
	- Antal beskæftigede (årsværk)	2010	2.072	Danmarks Statistiks Registerbaserede arbejdsstyrkestatistik
	- Flåde (antal)	2011	2.787	NaturErhvervstyrelsens fartøjsregister
	- Landingsstørrelse (t) - Landingsværdi (euro)	2011 2011	716.000 428.971.674	NaturErhvervstyrelsen NaturErhvervstyrelsen
1b	Størrelse og placering af akvakultur			
	- Antal beskæftigede (årsværk)	2010	445	Danmarks Statistik
	- Produktionsstørrelse (t) - Produktionsværdi (mio. euro)	2011 2011	39.800 147,5	Danmarks Statistik Danmarks Statistik
2	Placering af primære fiskerihavne og akvakulturanlæg	2010	Se bilag 4	DTU Aqua
3a	Natura 2000 marine områder			
	- Antal - Areal	2010 2012	90 1.872.263 ha	NaturErhvervstyrelsen NaturErhvervstyrelsen
3b	Beskyttede søer (§3 (over 100 km ²))	2010	64.524 ha	Naturstyrelsen
3c	Beskyttede vandløb (§3)	2012	28.000 km	Naturstyrelsen
4a	Kystlinje	2012	7.314 km	Danmarks Statistik
4b	Vandløb	2012	69.000 km	Naturstyrelsen
4c	Vandareal	2012	700 km ²	Danmarks Statistik

Table 13: Kontekstindikatorer for markedsføring og forarbejdning (unionsprioritet 5)

Unionsprioritet 5		Markedsføring og forarbejdning		
Kontekstindikator		Baseline år	Værdi	Kilde
1	Antallet af producentorganisationer, herunder:	2013	3	NaturErhvervstyrelsen

	- Antallet af operatører per PO	2013	1.021 55 7	Danske Fiskeres PO Skagens Fiskernes PO Pelagisk PO
	- Andelen af producenter eller operatører, der er medlem af en PO	2013	39,46 %	NaturErhvervstyrelsen (estimeret)
2	Omsætning (årlig værdi af EU-markedsført produktion), herunder: - Andelen af produktionen tilført markedet (værdi og mængde) af PO'er	2013	Værdi: 84,6 % (ca. 2,5 mia. kr.)	NaturErhvervstyrelsen (estimeret)
		2013	Mængde: 74,1 % (ca. 375.000 tons)	NaturErhvervstyrelsen (estimeret)
Valgfri	Årlig import og eksport målt på mængde og værdi per art	2011	Se bilag 5	NaturErhvervstyrelsen

Table 14: Kontekstindikatorer for implementering af den integrerede havpolitik (unionsprioritet 6)

Unionsprioritet 6		Implementering af den integrerede havpolitik		
Kontekstindikator	Baseline år	Værdi	Kilde	
1	Common Information Sharing Environment (CISE) til overvågning af EU's maritime områder		Udestår	Forsvarskommandoen
2	Dækning af beskyttede maritime områder (tid og areal)		Udestår	Miljøministeriet

3. Strategi

3.1. Beskrivelse af strategien for det operationelle program for EHFF 2014-2020

På baggrund af SWOT- og behovsanalysen (kapitel 2.1.) vil strategien opridse, hvilke mål, der forfølges under Det danske fiskeriudviklingsprogram og gennem hvilke aktiviteter. Foruden de i programmet identificerede styrker, svagheder, trusler, muligheder og behov, tager strategien udgangspunkt i regeringens nationale mål og prioriteter samt erfaringer fra tidligere programperioder, ligesom der har været en løbende dialog med partnerskabet.

Kommissionens positionspapir af 6. november 2012 foreslår, at den danske indsats under de 4 strukturudviklings- og investeringsfonde (ESI) koncentrerer om:

- Styrkelse af produktiviteten og konkurrenceevnen via innovation og virksomhedsudvikling
- Styrkelse af arbejdsudbuddet gennem inklusion, tilpasning af kompetencer og uddannelsesindsatser
- Styrkelse af indsatsen for miljøbeskyttelse, forvaltning af naturressourcer og tilpasning til klimaforandringer

Det overordnede formål med Fiskeriudviklingsprogrammet er at bidrage til EU's 2020-mål om smart, inkluderende og bæredygtig vækst. Derudover er det centralt at bidrage til en gennemførelse af den fælles fiskeripolitik's målsætninger om en bæredygtig udnyttelse af havets ressourcer, herunder gennemførelse af den integrerede havpolitik og implementering af havstrategidirektivet, Natura 2000-direktiverne samt at bidrage til vandrammedirektivets målsætninger.

DG Mare har i brev af 21. maj 2013 orienteret de danske forvaltningsmyndigheder om forventninger til anvendelsen af EHFF-støtten i Danmark. Særligt nævnes innovation i fiskeriet, markedsforanstaltninger samt behov for at identificere, hvor EHFF-støtte kan anvendes til at fjerne forhindringer for den fortsatte udvikling af akvakultur.

Strategien er udtryk for en tematisk koncentration på de områder, hvor midlerne vurderes at kunne bidrage til at styrke målene mest muligt i forhold til de behov, der er identificeret i SWOT- og behovsanalysen. Valget af indsatser skal også ses i sammenhæng med andre eksisterende ordninger på nationalt og EU-niveau, som skal bidrage til innovation, beskæftigelse, uddannelse samt natur- og miljøbeskyttelse.

Som udtryk for fokusering af indsatsen vil der således også være udfordringer og behov, som ikke er prioriteret i programmet, herunder bl.a. rene uddannelsesinitiativer og visse investeringer om bord på fartøjer.

Det danske fiskeriudviklingsprogram vil på den baggrund primært fokusere på:

1. **Styrkelse af produktivitet og konkurrenceevne gennem innovation og virksomhedsudvikling**
2. **Styrkelse af indsatsen for miljøbeskyttelse og forvaltning af naturressourcer**

Programmets strategi er bygget op omkring de 6 unionsprioriteter for Den Europæiske Hav- og Fiskerifond⁵ :

Unionsprioritet 1: Miljømæssigt bæredygtigt, ressourceeffektivt, innovativt, konkurrencedygtigt og vidensbaseret fiskeri, herunder

- Specifikt mål a) Et mindre belastet havmiljø pga. fiskeri, herunder færre/ingen uønskede fangster
- Specifikt mål b) Bedre akvatisk biodiversitet og vandøkosystemer gennem beskyttelse og genopretning
- Specifikt mål ba) Bedre balance mellem fiskerikapacitet og fiskerimuligheder
- Specifikt mål bb) Bedre konkurrenceevne og levedygtighed i fiskeriet, herunder kystfiskeri
- Specifikt mål bc) Styrket teknologisk udvikling og innovation, herunder bedre energieffektivitet og vidensdeling
- Specifikt mål bd) Mulighed for professionel træning, nye færdigheder og livslang læring

Unionsprioritet 2: Miljømæssigt bæredygtigt, ressourceeffektivt, innovativt, konkurrencedygtigt og vidensbaseret akvakultur, herunder

- Specifikt mål a) Styrket teknologisk udvikling, innovation og vidensdeling
- Specifikt mål b) Bedre konkurrenceevne og levedygtighed i akvakultursektoren, herunder bedre sikkerhed og arbejdsforhold, særligt for SMV'er
- Specifikt mål ba) Bedre akvatisk biodiversitet og vandøkosystemer relateret til akvakultur gennem beskyttelse og genopretning, samt mere ressourceeffektiv akvakultur
- Specifikt mål bc) En styrket akvakulturproduktion fsva. et højt niveau af miljøbeskyttelse, dyresundhed og -velfærd samt folkesundhed og -sikkerhed
- Specifikt mål c) Mulighed for professionel træning, nye færdigheder og livslang læring

Unionsprioritet 3: Implementering af den fælles fiskeripolitik (dataindsamling og fiskerikontrol)

- Specifikt mål a) Bedre videnskabelig viden samt indsamling og administration heraf
- Specifikt mål b) Monitorering, kontrol og håndhævelse, øget institutionel kapacitet og en effektiv offentlig administration uden øgede administrative byrder

Unionsprioritet 4: Øget beskæftigelse og territoriell samhørighed

- Specifikt mål a) Økonomisk vækst, social inklusion, flere jobs, arbejdsduelighed og arbejdsmobilitet i kyst- og indlandssamfund, der er afhængige af fiskeri og akvakultur

⁵ Art. 6. i kompromistekst om forslag til forordning [xx/2014] om EHFF jf. dok.2011/0380

- Specifikt mål b) Diversificering af aktiviteter inden for fiskeriet og til andre sektorer med maritim økonomi

Unionsprioritet 5: Markedsføring og forarbejdning

- Specifikt mål a) Bedre markedsorganisering for fiskeri- og akvakulturprodukter
- Specifikt mål b) Øget innovation og konkurrenceevne i forarbejdnings- og markedsføringssektorerne

Unionsprioritet 6: Implementering af den integrerede havpolitik

Alle indsatser under programmet bidrager til et af de specifikke mål oplyst herover. Kapitel 3.3. indeholder en oversigt over de væsentligste argumenter for kombinationen af de udvalgte foranstaltninger i forhold til målene. I strategien er visse af de specifikke mål omformuleret for at tydeliggøre dansk indsats.

Interventionslogikken, der beskriver sammenhængen mellem indsats og mål, er uddybet i bilag 6. Interventionslogikken er en central del af strategien, og bør begge læses i sammenhæng hermed. I bilag 6 vil foranstaltninger, de forventede støtteberettigede aktiviteter, kritiske succeskriterier samt mulige støttemodtagere fremgå.

Miljømæssigt bæredygtigt, ressourceeffektivt, innovativt, konkurrencedygtigt og vidensbaseret fiskeri (unionsprioritet 1)

Under unionsprioritet 1 adresserer Fiskeriudviklingsprogrammet alle 6 specifikke mål om nedbringelse af fiskeriets belastning af havmiljøet, beskyttelse og genopretning af akvatisk biodiversitet, fremme af konkurrenceevne, teknologisk udvikling og innovation samt i mindre omfang målene om en bedre balance mellem fiskerimuligheder og fiskerikapacitet og om mulighed for professionel træning, nye færdigheder og livslang læring.

Sidstnævnte specifikke mål vil fokusere på netværksaktiviteter idet professionel træning, ikke vil blive adresseret direkte under Det danske fiskeriudviklingsprogram, da det forudsættes, at kompetenceløft af arbejdsstyrken og uddannelsesinitiativer fremmes gennem

Undervisningsministeriets generelle uddannelsesindsats og til dels Socialfondsprogrammet. Under netværksaktiviteter vil formidling og læring dog kunne indgå, fx vedrørende forbedret sikkerhed og arbejdsmiljø om bord på fiskerfartøjer.

Motorudskiftning og investeringer, der alene har til formål at forbedre sikkerheden og arbejdsmiljøet er ikke medtaget. Dette fravalg er dels et udtryk for en fokusering og dels et udtryk for, at der under EFF-programmet 2007-2013 blev ydet betydelig støtte til motorudskiftning og til investeringer, der havde til formål at forbedre arbejdsmiljø og sikkerhed om bord. Dette har betydet forbedrede arbejdsforhold om bord og en reduktion i fartøjernes brændstofforbrug.

Specifikt mål a: Et mindre belastet havmiljø pga. fiskeri, herunder færre/ingen uønskede fangster

Den Europæiske Hav- og Fiskerifond skal understøtte en målrettet indsats for at bevare og beskytte hav- og vandmiljøet som ressourcegrundlag for fiskeri samt sikre, at miljøpåvirkningen fra fiskeriet sker inden for bæredygtige rammer. Målet om mindskelse af fiskeriets miljøpåvirkning er centralt i reformen af den fælles fiskeripolitik og er således også et centralt mål i det danske program.

Hav- og Fiskerifonden vil kunne medfinansiere relevante aktiviteter i sammenhæng med EU's havstrategidirektiv og Natura 2000 (habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet). Med reformen af den fælles fiskeripolitik skal der implementeres en økosystembaseret fiskeriforvaltning, der begrænser fiskeriets påvirkning af de marine økosystemer. EU's miljøregler er integreret i den fælles fiskeripolitik.

Naturdirektivernes sammenhæng til fiskeripolitikken og de udfordringer, der ligger i udarbejdelse, forvaltning og monitorering af forvaltnings- og genopretningsplanerne vil kræve mange ressourcer. En stor del af indsatsen vil blive initieret af Fødevarerministeriet som den kompetente myndighed for implementering af kravene i fiskeripolitikken.

Kompensation til fiskere for skader på fangsten forårsaget af havpattedyr samt fiskeres deltagelse i indsamling af marint affald og tabte fiskeredskaber vil ikke være omfattet af programmet. Dog vil der kunne ydes støtte til de nødvendige investeringer i forbindelse med håndtering af marint affald om bord på fiskerfartøjer, ligesom der også kan ydes støtte til havneindretning møntet på håndtering af marint affald. Der kan ligeledes ydes støtte til udvikling af sælsikre fiskeredskaber.

Støtte til investeringer i selektive redskaber er jf. EHFF-forordningen betinget af, at redskabet er dokumenteret bedre end det, der er lovpligtigt og almindeligt anvendt.

Den overordnede interventionslogik for reduktion af fiskeriets påvirkning af havmiljø fremgår af tabel 15.

Table 15: Oversigt over indsatser med henblik på et mindre belastet havmiljø

Mål: Et mindre belastet havmiljø pga. fiskeri, herunder færre/ingen uønskede fangster		
Argumentation for valg på baggrund af SWOT, behov m.m.	Aktiviteter	Output
Der er behov for fortsat udvikling af bæredygtig fiskeriforvaltning.	<p>Workshops, møder, regional koordinering, udarbejdelse af forslag til handlingsplaner/forvaltningsplaner og andre bevarelsesforanstaltninger. Undersøgelser og pilotprojekter med relevans for bevarelsesforanstaltninger.</p> <p>Aktiviteter med henblik på bevarelsesforanstaltninger i tilknytning til Natura 2000 og havstrategidirektivet.</p> <p>Direkte udsætning som led i en bevaringsforanstaltning i en EU-retsakt (ål). (Art. 35)</p>	Bedre fiskeriforvaltning.
Behov for støtte til investeringer i systemer til håndtering af landingsforpligtelsen og fangster af uønskede arter om bord på fartøjerne samt investeringer i energieffektivisering.	<p>Investeringer i maskiner, udstyr og redskaber, samt indretning af fartøjer, som fremmer øget klimavenlighed og miljømæssigt bæredygtigt fiskeri, herunder håndtering af uønskede fangster. (Art. 36 og 39)</p>	Mere bæredygtigt fiskeri for så vidt angår uønskede fangster og mindre miljøpåvirkning, herunder klima.
Behov for at beskytte fangsten mod beskyttede pattedyr ⁶ og havfugle.	<p>Investeringer, der beskytter redskaber og fangst mod pattedyr og havfugle. (Art. 36)</p>	Bedre beskyttelse af fangster (fra beskyttede pattedyr og havfugle).
Marint affald og tabte fiskeredskaber belaster havmiljøet.	<p>Investeringer om bord på fiskerifartøjer med henblik på håndtering af indsamlet marint affald. (Art. 36)</p>	Forbedring af havmiljøet.

⁶ Typisk sæler

<p>Behov for styrkelse af innovation og udvikling af fiskeredskaber, teknologier samt mere bæredygtigt, klimavenligt og ressourceeffektivt fiskeri.</p> <p>Behov for systemer til håndtering af landingsforpligtelsen og uønskede fangster om bord på fartøjerne.</p>	<p>Udviklingsarbejde, herunder teknologiudvikling. Udvikling af fiskeredskaber og indretning af fiskerfartøjer. (Art. 37)</p>	<p>Mere bæredygtigt fiskeri for så vidt angår uønskede fangster og mindre miljøpåvirkning, herunder klima.</p>
<p>Der er behov for mere viden, rådgivning, overvågning og værktøjer med henblik på bedre forvaltning og økosystemforvaltning inden for fiskeriaktiviteter.</p>	<p>Analyser, studier, workshops, møder, forberedelse af lokale/regionale forvaltningsplaner og lignende EU-bevarelsesforanstaltninger i henhold til Natura 2000 og havstrategidirektivet, overvågning/monitorering/kortlægning af Natura 2000 og andre marine beskyttede områder, deltagelse i andre aktiviteter, der bidrager til at fremme biodiversiteten og økosystemer herunder rev og formidling, der fremmer fiskernes miljøbevidsthed. (Art. 38, 1, a-ea, f)</p>	<p>Implementering af naturdirektiverne og havstrategidirektivet i relation til fiskeriaktiviteter.</p> <p>Forbedring af havmiljøet.</p>

Specifikt mål b: Bedre akvatisk biodiversitet og vandøkosystemer gennem beskyttelse og genopretning

Ifølge vandrammedirektivet skal der sikres god tilstand for overfladevand. Vandløbs- og sørestauring skal sikre forbedring af levestederne for dyre- og planteliv, herunder skabe kontinuitet i vandløb. Indsatsen under Fiskeriudviklingsprogrammet skal således bidrage til opnåelse af vandrammedirektivets krav om god økologisk tilstand.

Fjernelse af spærringer i vandløbene bidrager til at opretholde og forøge den akvatiske biodiversitet bl.a. gennem foranstaltningen om genopretning af vandløb (artikel 42,5).

For nærmere beskrivelse af de støtteberettigede aktiviteter, se tabel 71, bilag 6.

Tabel 16: Oversigt over indsatser med henblik på bedre akvatisk biodiversitet og vandøkosystemer

Mål: Bedre akvatisk biodiversitet og vandøkosystemer gennem beskyttelse og genopretning

Argumentation for valg på baggrund af SWOT, behov m.m.	Aktiviteter	Output
<p>En del vandløb og søer har ikke god økologisk tilstand.</p> <p>Der er derfor et behov for at beskytte og genskabe akvatisk biodiversitet og økosystemer samt at sikre, at de rigtige projekter gennemføres gennem gennemførelses- og forprojekter.</p>	<p>Udviklings- og forprojekter.</p> <p>Gennemførelse af vandløbsrestaureringsprojekter.</p> <p>Gennemførelse af sørestaureringsprojekter. (Art. 42, 5)</p>	<p>Bidrag til vandplaner/ vandområdeplaner i henhold til vandrammedirektivet.</p>
<p>Mangelfuld data lokalt, om effekten af vandløbsrestaurering.</p>	<p>Overvågning af effekter af vandløbsrestaurering. (Art. 42, 5)</p>	<p>Bidrag til implementering af de nationale vandplaner (vandrammedirektivet).</p>

Specifikt mål ba: Bedre balance mellem fiskerikapacitet og fiskerimuligheder

Det danske reguleringssystem med omsættelige rettigheder har betydet, at der er sket en koncentration på færre fartøjer og en rationalisering i fiskeriet, hvor det er blevet lettere for fiskerne at planlægge deres fiskeri. Samlet set er der god balance mellem kapacitet og fiskerimuligheder for de aktive fartøjer, som varetager den altovervejende del af fiskeriet opgjort både i mængde og værdi. Reguleringen af fiskeriet ved omsættelige rettigheder sikrer, at kapaciteten i den aktive del af fiskerflåden tilpasses til fiskerimulighederne.

Vurderet ud fra biologiske indikatorer er der bestande og områder, hvor bestandenes tilstand ikke er tilfredsstillende. Forbedringen skal ske gennem regulering og tilpasning af fiskeriindsatsen. Der er

tale om problemer i specifikke bestande og områder, og forbedringer kan derfor ikke opnås ved generelle reduktioner i kapaciteten.

Reguleringssystemet vil dog løbende skulle tilpasses for at kunne håndtere nye problemstillinger og krav i forvaltningen, fx implementeringen af landingsforpligtelsen, eller ændrede betingelser for kystfiskeriet. Interventionslogikken fremgår af tabel 17. Aktiviteterne vil omfatte udvikling, design, monitorering og evaluering af reguleringssystemet til allokering af fiskerimuligheder, FKA-systemet og andre systemer.

Tabel 17: Oversigt over indsats med henblik på en bedre balance mellem fiskerikapacitet og fiskerimuligheder

Mål: Bedre balance mellem fiskerikapacitet og fiskerimuligheder		
Argumentation for valg på baggrund af SWOT, behov m.m.	Aktiviteter	Output
Reguleringssystemet med omsættelige fiskekvoter (FKA) skal fortsat medvirke til en økonomisk effektiv sektor uden overkapacitet.	Udvikling af forvaltning og it-systemer til allokering og styring af fiskerimuligheder, møder og workshops. Forsøg og afprøvning samt indkøb af udstyr i forbindelse hermed. (Art. 34)	Effektiv og bæredygtig regulering af fiskerimuligheder.

Specifikt mål bb: Bedre konkurrenceevne og levedygtighed i fiskeriet, herunder kystfiskeri

Kravene i forbindelse med indførelse af landingsforpligtelsen vurderes at være en af de største udfordringer i de kommende år for både det primære fiskeri (om bord og i havnene), men også for forarbejdningsindustrien. Programmet vil støtte investeringer, der er nødvendige for at kunne håndtere uønskede fangster om bord og i de senere led i værdikæden. Det vurderes, at der vil være behov for en særlig målrettet indsats overfor kystfiskeriet og de mindre fiskerihavne for at kunne leve op til de kommende krav. De store fiskerihavne har under programperioden 2007-2013 modtaget et væsentligt bidrag fra EFF til store infrastrukturinvesteringer, som har bidraget positivt til at fastholde fangster i full-service havne, der også er attraktive for udenlandske landinger. Der vil stadig være behov for bidrag til investeringer i de store fiskerihavne, men de mindre fiskerihavnes betydning for den lokale økonomi, for kystfiskeriet og for turismen gør, at der vil være behov for særlig indsats overfor disse.

Etablering af netværk og nye samarbejder på tværs af værdikæden, eksempelvis om bioøkonomi, landingsforpligtelsen og produktudvikling vil blive fremmet med programmet.

Det forudsættes, at kompetenceløft af arbejdsstyrken og uddannelsesinitiativer fremmes gennem nationale indsats og Socialfondsprogrammet. Som følge heraf vil kompetenceudvikling kunne indgå som et understøttende eller implementerende element i innovative projekter, men ikke som en selvstændig foranstaltning.

Generationsskifte i fiskerierhvervet er vanskeligt pga. begrænset adgang til finansiering. Der er imidlertid ikke foranstaltninger inden for EHFF, som er egnede til at imødekomme behovene i forbindelse med generationsskifte og finansiering. Det kan dog overvejes, om ordninger, der skal fremme investeringer i kvalitet og værdi, kan indrettes således, at nyetablerede fiskere tilgodeses.

Indsatsen under denne unionsprioritet forventes at blive understøttet af en facilitator, der skal have tæt kontakt til fiskere, bidrage til netværk og samarbejde på tværs i hele værdikæden om projekter, der kan støttes under programmet. Facilitatoren vil kunne medfinansieres af teknisk bistand.

Tabel 18: Oversigt over indsats med henblik på bedre konkurrenceevne og levedygtighed i fiskeriet

Mål: Bedre konkurrenceevne og levedygtighed i fiskeriet, herunder kystfiskeri		
Argumentation for valg på baggrund af SWOT, behov m.m.	Aktiviteter	Output
<p>Behov for konsolidering af de store såvel som små havnes aktivitetsniveau, herunder tilpasning af fysiske strukturer.</p> <p>Behov for at tiltrække udenlandske landinger til danske fiskerihavne.</p> <p>Behov for viden og materiel til håndtering og sikring af kvaliteten af de fangede fisk.</p>	<p>Investeringer i fiskerihavne med fokus på kvalitet og håndtering af uønskede fangster, herunder køb af maskiner og udstyr samt investeringer i havneinfrastruktur til betjening af fiskeri og akvakultur, herunder auktionshaller. (Art. 41)</p> <p>Køb af maskiner, udstyr og redskaber samt indretning af fartøjer med henblik på øget værdi og kvalitet i det primære fiskeri. (Art. 40)</p>	<p>Øget værdi og kvalitet i det primære fiskeri.</p> <p>Håndtering af landingsforpligtelsen.</p> <p>Styrkelse af lokalsamfund.</p> <p>Fastholdelse af beskæftigelse i kystfiskeriet og i mindre fiskerihavne.</p> <p>Øget innovation og beskæftigelse.</p>

Specifikt mål bc: Styrket teknologisk udvikling og innovation, herunder bedre energieffektivitet og vidensdeling

Innovation er en af de vigtigste kilder til vækst både for den enkelte virksomhed og for branchen. Viden og innovation er et gennemgående element i de behov, der er identificeret i SWOT-analysen, og fortsat innovation samt en udvidelse af fisker-forsker samarbejder og vidensdeling er grundlaget for investeringer i nye innovative løsninger i det primære fiskeri og i forarbejdningsindustrien, herunder bl.a. i forhold til bioøkonomi.

Table 19: Oversigt over indsatser med henblik på styrket teknologisk udvikling og innovation i fiskeriet

Mål: Styrket teknologisk udvikling og innovation, herunder bedre energieffektivitet og vidensdeling		
Argumentation for valg på baggrund af SWOT, behov m.m.	Aktiviteter	Output
<p>Der er behov for innovation til bl.a. udvikling af nye anvendelsesmuligheder for fangsten, herunder bidrag til bioøkonomi.</p> <p>Behov for at styrke innovation i hele fiskeriets værdikæde.</p>	<p>Innovation fra hav til bord: Udvikling af maskiner, produkter, processer, organisering m.m. med kommercielt sigte. Forsøg og afprøvning samt køb af udstyr i forbindelse hermed. Projekter skal udvikle fiskeriet. (Art. 28)</p> <p>Fisker-forskersamarbejder. (Art. 30)</p>	<p>Mere innovation i sektoren.</p> <p>Nye eller bedre maskiner/produkter/processer/organisering.</p> <p>En bedre fiskeriforvaltning.</p>

Specifikt mål bd: Udvikling af professionel træning, nye færdigheder og livslang læring

Indsatsen under dette mål skal ses i tæt sammenhæng med de øvrige mål særligt om konkurrenceevne og innovation i fiskeriet. Indsatsen vedrører netværksskabende aktiviteter og støtte til klyngeudvikling, med henblik på øget innovation og vidensdeling.

Table 20: Oversigt over indsatser med udvikling af netværk

Mål: Udvikling af professionel træning, nye færdigheder og livslang læring		
Argumentation for valg på baggrund af SWOT, behov m.m.	Aktiviteter	Output
<p>Der er behov for innovation til bl.a. udvikling af nye anvendelsesmuligheder for fangsten, herunder bidrag til bioøkonomi.</p> <p>Behov for at styrke innovation i hele fiskeriets værdikæde.</p> <p>Behov for klyngeudvikling og havnesamarbejder</p>	<p>Netværksetablering, erfaringsudveksling og nye samarbejder på tværs af værdikæden, eksempelvis om landingsforpligtelsen, bioøkonomi, produktudvikling mv. (Art. 31 (b))</p>	<p>Øget innovation og beskæftigelse</p> <p>Øget værdi og kvalitet i det primære fiskeri</p>

Miljømæssigt bæredygtigt, ressourceeffektivt, innovativt, konkurrencedygtigt og vidensbaseret akvakultur (unionsprioritet 2)

Indsatsen for bæredygtig og innovativ akvakulturproduktion skal først og fremmest understøtte den nationale flerårige strategi for akvakultur, som fremsendes til Kommissionen sammen med udkast til EHFF-programmet.

Der tages udgangspunkt i følgende specifikke mål, som især er relevante for dansk akvakultur og implementering af den nationale akvakulturstrategi:

- Teknologisk udvikling, innovation og overførsel af viden
- Konkurrenceevne og levedygtighed, herunder for SMV'er⁷

Gennem fremme af disse mål styrkes udvikling af akvakulturproduktionen. Miljøbeskyttelse, dyresundhed og -velfærd vil kunne fremmes gennem særlig prioritering inden for disse mål.

Specifikt mål a: Styrket teknologisk udvikling, innovation og vidensdeling
--

På baggrund af SWOT- og behovsanalysen og erfaringer fra tidligere programperiode vil det være hensigtsmæssigt især at fokusere på stimulering af teknisk innovation, som reducerer indvirkning på miljøet. Indsatsen skal især rettes mod fortsat udvikling af recirkulation, havbrug og bedre udnyttelse af vandressourcen. Foranstaltningen retter sig samtidig mod den markedsorienterede innovation og udvikling af konkurrencedygtig akvakultur. Indsatsen skal ses i sammenhæng med nationale indsatser, såsom GUDP.

Den overordnede interventionslogik for teknologisk udvikling og innovation fremgår af tabel 21.

⁷ Jf. Kommissionens henstilling af 6. maj 2003 om definition af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (EFT L 124/36 af 20.5.2003). I vurderingen af en virksomheds størrelse skal der tages højde for eventuelle koncernforhold, jf. nævnte henstilling.

Table 21: Oversigt over indsatser med henblik på styrket teknologisk udvikling, innovation og vidensdeling i akvakultur

Mål: Styrket teknologisk udvikling, innovation og vidensdeling		
Argumentation for valg på baggrund af SWOT, behov m.m.	Aktiviteter	Output
<p>Behov for bidrag til den nationale akvakulturstrategi.</p> <p>Behov for fortsat udvikling af recirkulationsteknologier og miljøneutrale havbrug.</p> <p>Behov for nye metoder og teknologier til at begrænse brug af medicin samt udledning af medicin og hjælpestoffer.</p>	<p>Dannelse af netværk og samarbejder mellem akvakulturvirksomheder og vidensinstitutioner, organisationer mv. Udvikling af best practice. (Art. 49)</p> <p>Innovation og udviklingsarbejde, herunder teknologiudvikling, IT, procesudvikling og produktudvikling, der reducerer miljøpåvirkning, fremmer dyrevelfærd og bæredygtige produktionsmetoder. Forsøg og afprøvning samt indkøb af udstyr i forbindelse hermed. (Art. 45)</p>	<p>Øget innovation og lavere miljøpåvirkning.</p> <p>Bedre rentabilitet i akvakultursektoren.</p>

Der er allerede stærke samarbejdsrelationer mellem akvakultursektoren og forskere i Danmark, men der er fortsat et behov for at imødekomme vækstudfordringerne gennem innovative tiltag og en styrkelse af samspillet mellem forskere og erhvervet. Dette vil der blive lagt vægt på i prioriteringen.

Specifikt mål b: Bedre konkurrenceevne og levedygtighed i akvakultursektoren, herunder bedre sikkerhed og arbejdsforhold, særligt for SMV'er

Dambrugsproduktionen har i de seneste 10 år påbegyndt en omlægning til recirkulering og høj grad af miljøeffektivitet gennem anvendelse af miljøteknologi, i vidt omfang udviklet med støtte fra FIUF- og EFF-programmerne. Havbrugsproduktionens styrke ligger især i anvendelsen af integreret produktion, som omfatter både produktion og afsætning. Målene i akvakulturstrategien er ambitiøse i forhold til produktionsforøgelse, og der vil være behov for investeringer i nye anlæg og ny teknologi for at sikre en omkostningseffektiv produktion.

Der er en tæt sammenhæng mellem et miljømæssigt bæredygtigt akvakulturerhverv og investeringer i ny teknologi og nye miljøvenlige produktionsanlæg. Mht. økologisk akvakultur er vurderingen, at der er et potentiale for at udvikle denne produktion som en niche. Miljøaspektet er dog mindre signifikant, idet økologisk akvakultur ikke udmærker sig ved markant lavere miljøpåvirkning for så vidt angår organiske materialer sammenlignet med modeldambrug, men dog har en mindre miljøpåvirkning fra medicin og hjælpestoffer. Der vil være mulighed for at fremme økologisk

akvakultur i en ordning med tilskud til investeringer i produktionsanlæg, hvor der vil kunne gives særsomt prioritet til denne type investeringer eller forøge støtteintensiteten i forhold til andre typer anlæg. Økologisk akvakultur kan endvidere fremmes gennem andre af programmets indsatser, så som støtte til innovation og markedsunderstøttende aktiviteter gennem særlig prioritering. Miljøbeskyttelse, dyresundhed og dyrevelfærd vil blive fremmet ved prioritering af investeringer, der bidrager til disse mål.

Der er en række behov identificeret i SWOT, som kun i begrænset omfang påvirkes gennem foranstaltninger i Hav- og Fiskerifonden. Erfaringer viser, at det ikke er muligt at fremme vækst og produktion inden for sektoren, uden at de reguleringsmæssige rammer tilpasses og forenkles. Forenkling og udvikling af reguleringsmæssige rammer må derfor ses som afgørende forudsætninger for udvikling og vækst i akvakultursektoren i overensstemmelse med principper for grøn vækst og omstilling. Derfor er disse problemstillinger også indeholdt i akvakulturstrategien.

Begrænset adgang til lokalisering udgør en særlig barriere for udvikling af akvakulturprodukter, og der er derfor behov for identifikation og kortlægning af områder, der er egnede til akvakulturproduktion.

Den overordnede interventionslogik for indsatsen for bedre konkurrenceevne og levedygtighed i akvakultursektoren fremgår af tabel 22.

Tabel 22: Oversigt over indsatser med henblik på bedre konkurrenceevne og levedygtighed i akvakultursektoren

Mål: Bedre konkurrenceevne og levedygtighed i akvakultursektoren, herunder bedre sikkerhed og arbejdsforhold, særligt for SMV'er		
Argumentation for valg på baggrund af SWOT, behov m.m.	Aktiviteter	Output
<p>Øgede krav til dyrevelfærd.</p> <p>Behov for øget anvendelse af ny teknologi og nye produktionsmetoder.</p> <p>Konkurrence fra tredjelande kræver stigende fokus på omkostningseffektiv produktion og produktudvikling.</p> <p>Grundlag for investeringer i øget økologisk produktion.</p>	<p>Investeringer i akvakultur, herunder økologisk akvakultur og investeringer relateret til dyresundhed og -velfærd.</p> <p>Investeringer, der bidrager til at reducere miljøpåvirkning og øger ressourceeffektivitet eller produktionskvaliteten.</p> <p>Andre produktive investeringer i akvakultursektoren.</p> <p>Investeringer der bidrager til at beskytte fangsten mod beskyttede pattedyr og havfugle. (Art. 46)</p>	<p>Værditilvækst og forøget produktion.</p> <p>Fremme af akvakulturstrategien.</p>
<p>Udpegning af egnede akvakulturområder er en af de</p>	<p>Identifikation og kortlægning af bedst egnede områder til</p>	<p>Anvendelse af bedre kortgrundlag for udpegning af egnede områder for</p>

vigtigste udfordringer for vækst i sektoren.	akvakulturproduktion, herunder havbaserede anlæg. (Art. 50)	akvakulturproduktion.
--	--	-----------------------

Specifikt mål bc: En styrket akvakulturproduktion fsva. et højt miljøbeskyttelsesniveau og dyresundhed

I den foregående programperiode er der gennemført et bekæmpelsesprogram medfinansieret af EFF, så Danmark nu er erklæret VHS-frit. I det tilfælde, at der måtte opstå genudbrud af sygdommen i Danmark er der behov for at kunne agere med henblik på at begrænse spredning af sygdommen. Der vil dog igen skulle udarbejdes et bekæmpelsesprogram, som vil skulle godkendes af EU-Kommissionen. Der er ikke i programmet foranstaltninger, der medfinansierer akut indgriben ved sygdomsudbrud.

Tablet 23: Oversigt over indsats med henblik på en styrket akvakulturproduktion fsva. et højt beskyttelsesniveau og dyresundhed

Mål: En styrket akvakulturproduktion fsva. et højt miljøbeskyttelsesniveau og dyresundhed		
Argumentation for valg på baggrund af SWOT, behov m.m.	Aktiviteter	Output
Bidraget til mere akvakultur med højt miljøbeskyttelsesniveau og dyresundhed Konkurrence fra tredjelande kræver stigende fokus på omkostningseffektiv produktion og produktudvikling.	Finansiering af godkendt program til bekæmpelse af genudbrud af VHS. (Art. 56)	Værditilvækst og forøget produktion. Fremme af akvakulturstrategien.

Implementering af den fælles fiskeripolitik (data og fiskerikontrol) (unionsprioritet 3)

Gennemførelse af den nye fælles fiskeripolitik, herunder ikke mindst landingsforpligtelsen, forudsætter specialiseret dataindsamling og en effektiv kontrolordning.

De to specifikke mål om henholdsvis bedre videnskabelig viden og monitorering, kontrol og håndhævelse, vurderes som væsentlige områder for Danmarks implementering af fiskerireformen og indsatser, der bidrager til disse mål er prioriteret højt i programmet.

Specifikt mål a: Bedre videnskabelig viden samt indsamling og administration heraf

Den nødvendige dataindsamling, bearbejdning og analyse til brug for den videnskabelige rådgivning, er en forudsætning for en bæredygtig fiskeripolitik. Der forventes at ske en stigning i kravene til dataindsamling, blandt andet som følge af det øgede fokus på flerarts- og økosystembaseret fiskerirådgivning.

For perioden 2014-2016 vil Danmark gennemføre det nationale program 2014-2020 som fastsat i Kommissionens beslutning K (2013) 5568 af 30. august 2013. For perioden 2017-2020 vil Danmark udarbejde dataindsamlingsprogram i overensstemmelse med den kommende DC-MAP (Data Collection Multi Annual Programme).

I det omfang det er relevant og muligt, forventes der at blive iværksat et øget samarbejde om dataindsamlingen med andre medlemsstater, fx i form af bilaterale, multilaterale eller regionale dataindsamlingsprogrammer, i stedet for et nationalt program. Gennem et større transnationalt samarbejde vil der sandsynligvis kunne opnås synergieffekter og dermed besparelser. Danmark vil for perioden 2014-2016 gennemføre en række togter med havundersøgelsesskibe i et tværnationalt samarbejde. Dette samarbejde vil blive gennemført mellem Danmark og Sverige, hvor de to landes forpligtelser vil blive udført samlet.

Den overordnede interventionslogik for bedre videnskabelig viden fremgår af tabel 24. For uddybning se bilag 6. For nærmere beskrivelse af håndtering af indsatsen se kapitel 13.

Tabel 24: Oversigt over indsatser med henblik på dataindsamling

Mål: Bedre videnskabelig viden samt indsamling og administration heraf		
Argumentation for valg på baggrund af SWOT, behov m.m.	Aktiviteter	Output
<p>Behov for data til brug for fiskeriforvaltning, herunder effekten af fiskeri på økosystemer.</p> <p>Nye og flere krav til dataindsamling nødvendiggør udvikling af nye indsamlings- og analysemetoder.</p> <p>Behov for regelforenklning.</p> <p>Behov for mere samarbejde mellem interessenter.</p>	<p>Dataindsamling, bearbejdning, levering og formidling af data, herunder i overensstemmelse med dataindsamlingskravene i den fælles fiskeripolitik.</p> <p>Internationalt samarbejde om dataindsamling. (Art. 79)</p>	<p>Dataleverancer til slutbrugere (Kommissionen, Fødevareministeriet mv.).</p> <p>Bedre data og dermed grundlag for videnskabelig rådgivning og forvaltning af det primære fiskeri, akvakultur og relaterede sektorer.</p> <p>Bedre data om fiskeriets effekt på økosystemet.</p>

Specifikt mål b: Monitorering, kontrol og håndhævelse, øget institutionel kapacitet og en effektiv offentlig administration uden øgede administrative byrder

Indførelse af et generelt forbud mod genudsætning af fisk er udtryk for et radikalt paradigmeskifte i den fælles fiskeripolitik. Pligten til at lande alle fangster af kvoterede fisk, inklusive fisk under fastsatte mindstereferencetørrelser, bryder med en mangeårig praksis og stiller både fiskere og kontrollører over for nye udfordringer. For fiskernes vedkommende vil der være udfordringer i forbindelse med håndtering, opbevaring og registrering af fangster, der hidtil ikke er blevet taget med i land. Kontrollørerne vil ud over de velkendte kontrolopgaver og allerede indarbejdede kontrolprocedurer blive stillet over for nye udfordringer med at sikre overholdelsen af landingsforpligtelsen.

En omfattende dataindsamling og en betydelig udbygning af IT-systemerne, herunder registreringsmodulerne, vil være en forudsætning for gennemførelse af landingsforpligtelsen, der indebærer registrering af al fanget kvoteret fisk. Dataindsamlingen vil både have betydning i relation til den direkte kontrol med den ilandbragte fangst og i relation til den analytiske tilgang til fangstsammensætningens sandsynlige overensstemmelse med det udførte fiskeri. Hertil kommer innovative løsninger inden for kontrolsystemerne med særlig fokus på sensorregistrering af fiskeriaktiviteter og billedbehandling af kameraovervåget fiskeri. Programmet vil i den sammenhæng især kunne bidrage til de specifikke kontrolprogrammer (SCIP) og til udvikling af overvågningssystemerne bestående af bevægelsessensorer, kameraer og billedanalyse.

Der forudses endvidere en udvidelse af det regionaliserede samarbejde med henblik på lokale løsninger, fokuseret på erhvervsorienteret regelforenklning.

Nye løsninger og ny teknologi vil medføre, at de erhvervsdrivende pålægges at investere i udstyr med henblik på kontrol og sporbarhed. Anskaffelsen af dette udstyr vil kunne fremmes gennem tilskud.

Den overordnede interventionslogik for bedre videnskabelig viden fremgår af tabel 25. For uddybning se bilag 6. For nærmere beskrivelse af håndtering af indsatsen se kapitel 12.

Table 25: Oversigt over indsatser med henblik på kontrol og håndhævelse

Mål: Monitorering, kontrol og håndhævelse, øget institutionel kapacitet og en effektiv offentlig administration uden øgede administrative byrder		
Argumentation for valg på baggrund af SWOT, behov m.m.	Aktiviteter	Output
Behov for udvikling af effektbaseret kontrol samt generel udvikling af IT-understøttelse af fiskerikontrollen. Behov for fornyelse af materiel med henblik på bedre ressourceeffektivitet.	Aktiviteter, der sikrer den nødvendige administrative kapacitet, herunder træning, videreuddannelse, drift (jf. EHFF art. 78 (ja)), it-udvikling, studier, analyser, workshops og møder. Forsøg og afprøvning samt indkøb af udstyr i forbindelse hermed. Anskaffelse af udstyr til kontrol. Modernisering og anskaffelse af kontrolfartøjer. (Art. 78)	Kontrolaktiviteter i overensstemmelse med art. 15 i forordning (EU) 1224/2009. Anskaffelse af udstyr til brug for kontrollen. Bedre kontrol og overvågningssystemer.
Udstyr i virksomhederne er nødvendigt for en effektiv kontrol af sporbarhed, IUU og landingsforpligtelsen.	Investering i IT samt overvågnings- og kommunikationsudstyr. (Art. 78)	Bedre kontrol og forbrugerinformation.

Beskæftigelse og territorial samhørighed (unionsprioritet 4)

Beslutning om anvendelse af CLLD udestår og vil ske i forbindelse med forelæggelse for regeringens Økonomiudvalg af det samlede program, når den danske tildeling under EHFF-budgettet er kendt.

EHFF er orienteret omkring fiskeri, akvakultur og relaterede erhverv, som i overvejende grad er placeret i kystområder udenfor de større byer. Fiskeriudviklingsprogrammets indsatser, der er målrettet mod udvikling og investeringer i det primære fiskeri, i fiskeindustrien og i fiskerihavnene vil derfor kunne bidrage til fastholdelse af beskæftigelse i kystområderne. Under unionsprioritet 4 kan CLLD-metoden støttes, men de andre områder af programmet vil også bidrage til det specifikke mål om vækst og jobskabelse i områder, der er afhængige af fiskeri og akvakultur.

I programmet vil LEADER-metoden (CLLD) i udpegede fiskeriområder omfatte specifikt mål a, herunder. Det specifikke mål om diversificering inden for og uden for fiskerisektoren vil dog også kunne fremmes gennem indsatsen.

Specifikt mål a: Øget økonomisk vækst, social inklusion, jobskabelse, arbejdsduelighed og arbejdsmobilitet i områder afhængige af fiskeri og akvakultur samt diversificering af aktiviteter inden for fiskeriet og i andre sektorer af den maritime økonomi

Beskæftigelsen i fiskeri- og akvakultursektoren har været faldende over en årrække og fiskeriets betydning for beskæftigelse og opretholdelse af befolkning og erhverv langs kysterne er i dag relativt lille og langt størsteparten af erhvervet er koncentreret omkring de større havne langs den jyske vestkyst (se bilag 4).

Unionsprioriteten vedrører beskæftigelse og territorial samhørighed, og skal ses i sammenhæng med den territoriale indsats under Landdistriktsprogrammet og strukturfondene. Det specifikke mål skal fremmes inden for rammerne af et geografisk afgrænset område og på grundlag af en lokal defineret strategi, som tager udgangspunkt i områdets behov.

Hensynene til fiskeri- og akvakultur skal tilgodeses ved, at de udpegede områder er afgrænset geografisk, således at en stor del af befolkningen er beskæftiget inden for fiskeri og akvakultur.

Tablet 26: Oversigt over indsatser med henblik på udvikling af fiskeriområder

Mål: Øget økonomisk vækst, social inklusion, jobskabelse, arbejdsduelighed og arbejdsmobilitet i områder afhængige af fiskeri og akvakultur samt diversificering af aktiviteter inden for fiskeriet og i andre sektorer af den maritime økonomi

Argumentation for valg på baggrund af SWOT, behov m.m.	Aktiviteter	Output
<p>Nedgang i beskæftigelse og arbejdssteder i fiskeriområder, herunder i fiskeri og andre dele af den maritime økonomi.</p> <p>Behov for at understøtte innovativ, kompetenceopbyggende og entreprenørskabende udvikling.</p>	<p>Investeringer i etablering og udvikling af nye økonomiske aktiviteter i mikrovirksomheder inden for og uden for fiskerierhvervet, herunder investeringer i diversificering af fiskeri- og akvakultursektoren samt til andre dele af den maritime økonomi.</p> <p>Etablering af klynger og netværk, demonstrations- og innovationsprojekter, vidensdeling, udvikling af ny og specialiseret viden, serviceydelser og produkter.</p> <p>FLAG'ernes kompetenceopbygning, aktivitetsstyring, kommunikationsvirksomhed og drift af et sekretariat, der har til formål at betjene bestyrelserne for FLAG. (Art. 63, art. 65 og art. 66)</p>	<p>Erhvervsudvikling og øget beskæftigelse i fiskeriområderne.</p>

Markedsføring og forarbejdning (unionsprioritet 5)

Formålet er at fremme grøn omstilling i fiskeri- og akvakultursektoren bl.a. gennem innovation, certificering, sporbarhed og dokumentation. Indsatserne under denne prioritet vil derfor på den ene side have til formål at udvikle og forbedre sektorens levedygtighed og konkurrenceevne og på den anden side at fremme en miljømæssigt bæredygtig produktion.

Specifikt mål a: Bedre markedsorganisering for fiskeri- og akvakulturprodukter

SWOT-analysen peger på behov for tværgående indsatser, som bl.a. gennem information og planlægning skal stabilisere markedet for fisk, og bidrage til, at fangsternes værdi optimeres. Den gradvise indførelse af landingsforpligtelsen vil betyde, at der vil blive behov for at udvikle og investere i nye afsætningsmuligheder for de fangster, som landes, og som ikke må afsættes til konsum, eller som der ikke tidligere har fundet anvendelse for.

Videreførelse af certificeringen af dansk fiskeri og akvakultur, samt udvikling af nye mærkningsordninger i forhold til fx fremme af bæredygtige fiskerimetoder, vil kunne fremme gennemsigtigheden og forbrugeroplysning. Formålet vil være at bidrage til en styrkelse af markedet for fisk, fiskerivarer og akvakulturprodukter. Kvalitet og kvalitetssikring i forsyningskæden fra hav til bord er et andet område, som vil kunne styrkes gennem programmets markedsindsats.

Afsætningen fra den danske forarbejdningssektor er i høj grad eksportorienteret, og fremme af afsætningen på disse markeder gennem generiske kampagner/messedeltagelse vil kunne støttes.

Produktions- og markedsplaner udarbejdet af producentorganisationerne forventes efter fiskerireformen at have en styrket rolle for markedsorganiseringen samt en vigtig rolle for inddragelse af fiskerne i udrulningen af fx landingsforpligtelsen.

Hvis producentorganisationerne beslutter at oplagre fiskerivarer, kan en del af udgiften forbundet hermed medfinansieres af EHFF. Udgifterne hertil vil først kunne medfinansieres efter den oplagrede fisk er blevet afsat til konsum. Oplagring er en midlertidig foranstaltning, der kan bringes i anvendelse for at sikre, at fisk, der ikke kan afsættes til en mindstepris, senere afsættes til konsum.

Den overordnede interventionslogik for styrkelse af markedsorganiseringen fremgår af tabel 27.

Tabel 27: Oversigt over indsatser med henblik på styrket markedsorganisering

Mål: Bedre markedsorganisering for fiskeri- og akvakulturprodukter		
Argumentation for valg på baggrund af SWOT, behov m.m.	Aktiviteter	Output
Behov for indsatser med henblik på innovation og vidensopbygning i mindre virksomheder.	Forberedelse og gennemførelse af markeds- og produktionsplaner, herunder studier, analyser, workshops og møder i overensstemmelse med	Produktions- og markedsplaner. Øget afsætning og omsætning af fiskeri- og akvakulturprodukter.

Behov for indsatser med henblik på at adressere svagheder i distributionsnetværket.	markedsordningens formål. (Art. 69)	Stabilisering af markedet.
Behov for indsatser rettet mod forbrugerne.	Etablering af PO'er, markedsstudier, informations- og afsætningskampagner. (Art. 71)	Bedre kvalitet.
	Certificering, dokumentation og sporbarhed af fiskeri- og akvakulturprodukter. (Art. 71)	Større værdi af fangsterne.
	Oplagring af fiskerivarer. (Art. 70)	

Specifikt mål b: Øget innovation og konkurrenceevne i forarbejdnings- og markedsføringssektorerne

Innovative investeringer fremmes i SMV'er⁸ i fiskeindustrien med det formål at fremme virksomhedernes vækst og konkurrenceevne og dermed fastholde beskæftigelse i sektoren. I forarbejdningsindustrien vil der være behov for at understøtte mere innovative investeringer i SMV'er.

Tablet 28: Oversigt over indsatser med henblik på øget innovation og konkurrenceevne i forarbejdnings- og markedsføringssektorerne

Mål: Øget innovation og konkurrenceevne i forarbejdnings- og markedsføringssektorerne		
Argumentation for valg på baggrund af SWOT, behov m.m.	Aktiviteter	Output
Behov for særlige indsatser med henblik på innovation og vidensopbygning i mindre virksomheder. Behov for investeringer i ny teknologi med henblik på nye produkter, ny organisation og nye markeder.	Investeringer i smv'er inden for forarbejdning af fisk, fiskerivarer og akvakulturprodukter, særligt med henblik på nye produkter, processer og organisering. (Art. 72)	Fastholdelse af produktion og beskæftigelse i forarbejdningssektoren, så der fortsat er en konkurrencedygtig forarbejdningssektor i Danmark.

⁸ Jf. Kommissionens henstilling af 6. maj 2003 om definition af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (EFT L 124/36 af 20.5.2003). I vurderingen af en virksomheds størrelse skal der tages højde for eventuelle koncernforhold, jf. nævnte henstilling.

Fremme implementering af den integrerede havpolitik (unionsprioritet 6)

Den integrerede havpolitik omfatter bl.a. beskyttelse af havmiljøet. De generelle udfordringer for forvaltningen af det marine miljø slår også igennem i forhold til de specifikke arter og naturtyper i Natura 2000-områder. I forhold til gennemførelse af havstrategidirektivet, og herunder et nationalt overvågningsprogram og indsatsprogram, er der behov for at indsamle data og viden inden for en række områder, fx marint affald, støj og klimaændringernes betydning for havmiljøet.

Nationalt er det en stor udfordring at gennemføre de forpligtelser, der er i forhold til Natura 2000-områder og havstrategidirektivet, særligt pga. manglende viden og værktøjer. Indsatsen vil i vidt omfang blive forvaltet i samarbejde med Miljøministeriet og skal ses dels i sammenhæng med relevante indsatser under unionsprioritet 1 om fiskeri, og dels i sammenhæng med øvrige nationale indsatser til implementering af havstrategidirektivet og naturdirektiverne.

Programmet vil ikke omfatte en indsats til fremme af maritim overvågning i regi af CISE (Common Information Sharing Environment). Der pågår drøftelser om en europæisk maritim sikkerhedsstrategi, som bl.a. vedrører netop maritim overvågning. Prioritering af midler til dette formål på et senere tidspunkt må bero på resultatet af drøftelserne om den europæiske maritime sikkerhedsstrategi.

Interventionslogikken for bidrag til gennemførelse af den integrerede havpolitik fremgår af tabel 29.

Tabel 29: Oversigt over indsatser med henblik på implementering af den integrerede havpolitik

Mål: Fremme implementering af den integrerede havpolitik på miljøområdet		
Argumentation for valg på baggrund af SWOT, behov m.m.	Aktiviteter	Output
Behov for mere viden og data. Behov for etablering af overvågningsprogrammer. Behov for udvikling af biodiversitetsindikatorer.	Indsamling af data og viden til brug for overvågnings- og indsatsprogram ved implementering af havstrategidirektivet. Gennemførelse af kortlægning og overvågning både i forhold til opfyldelse af havstrategidirektivet og naturdirektiverne. Hertil kommer udviklingsopgaver som fx tilstandsvurderingssystemer, effektvurderingsredskaber og overvågningsmetoder for marine arter og naturtyper. (Art. 79 b og 79 c)	Bedre grundlag for beskyttelse af havmiljøet og bidrag til gennemførelse af havstrategidirektivet.

3.2. Specifikke mål og resultatindikatorer

Resultatindikatorerne er indikatorer, der langt hen ad vejen svarer til kontekstindikatorerne og som skal bruges til at måle udviklingen inden for de givne områder. Resultatindikatorerne er givet på forhånd af Kommissionen og kun i enkelte tilfælde er der tilføjet yderligere relevante indikatorer, så som udledning fra akvakultur.

Unionsprioritet 1: Fiskeri

Tabel 30: Resultatindikatorer for et mindre belastet havmiljø

Unionsprioritet 1	Miljømæssigt bæredygtigt, ressourceeffektivt, innovativt, konkurrencedygtigt og vidensbaseret fiskeri	
Specifikt mål a)	Et mindre belastet havmiljø pga. fiskeri, herunder færre/ingen uønskede fangster	
Resultatindikator	Titel på resultatindikator	Målværdi for 2022
3 fiskeri	Ændring i uønskede fangster	Færre uønskede fangster
4 fiskeri	Ændring i brændstoffektivitet	Lavere brændstofforbrug per ton fanget fisk

Tabel 31: Resultatindikatorer for bedre akvatisk biodiversitet og vandøkosystemer

Unionsprioritet 1	Miljømæssigt bæredygtigt, ressourceeffektivt, innovativt, konkurrencedygtigt og vidensbaseret fiskeri	
Specifikt mål b)	Bedre akvatisk biodiversitet og vandøkosystemer gennem beskyttelse og genopretning	
Resultatindikator	Titel på resultatindikator	Målværdi for 2022
Egen	Km restaurerede vandløb	Flere km restaurerede vandløb
Egen	Areal af genoprettede søer i og uden for beskyttede områder	Øget areal af genoprettede søer i og uden for beskyttede områder

Tabel 32: Resultatindikatorer for en bedre balance mellem fiskerikapacitet og fiskerimuligheder

Unionsprioritet 1	Miljømæssigt bæredygtigt, ressourceeffektivt, innovativt, konkurrencedygtigt og vidensbaseret fiskeri	
Specifikt mål ba)	Bedre balance mellem fiskerikapacitet og fiskerimuligheder	
Resultatindikator	Titel på resultatindikator	Målværdi for 2022
3 fiskeri	Ændring i utilsigtede fangster	Færre uønskede fangster

Tabel 33: Resultatindikatorer for bedre konkurrenceevne og levedygtighed i fiskeriet

Unionsprioritet 1	Miljømæssigt bæredygtigt, ressourceeffektivt, innovativt, konkurrencedygtigt og vidensbaseret fiskeri	
Specifikt mål bb)	Bedre konkurrenceevne og levedygtighed i fiskeriet, herunder kystfiskeri, samt bedre sikkerhed og arbejdsforhold	

Resultatindikator	Titel på resultatindikator	Målværdi for 2022
1 fiskeri	Ændring i værdi og mængde af produktionen	Øget værdi og uændret mængde af produktionen
2 fiskeri	Ændring i rentabilitet	Uændret/øget rentabilitet
6 fiskeri	Ændring i arbejdsrelaterede ulykker	Færre arbejdsrelaterede ulykker

Tabel 34: Resultatindikatorer for styrket teknologisk udvikling og innovation i fiskeriet

Unionsprioritet 1	Miljømæssigt bæredygtigt, ressourceeffektivt, innovativt, konkurrencedygtigt og vidensbaseret fiskeri	
Specifikt mål bc)	Styrket teknologisk udvikling og innovation, herunder bedre energieffektivitet og vidensdeling	
Resultatindikator	Titel på resultatindikator	Målværdi for 2022
2 fiskeri	Ændring i rentabilitet	Uændret/øget rentabilitet
3 fiskeri	Ændring i utilsigtede fangster	Færre uønskede fangster
4 fiskeri	Ændring i brændstofeffektivitet	Lavere brændstofforbrug per ton fanget fisk

Resultatindikator nr. 5 for fiskeri (beskæftigelse skabt uden for det primære fiskeri) vurderes at høre under UP 1, bd (mulighed for professionel træning, nye færdigheder og livslang læring), hvilket ikke forfølges direkte under Det danske fiskeriudviklingsprogram. Denne resultatindikator er således ikke medtaget.

Unionsprioritet 2: Akvakultur

Tabel 35: Resultatindikatorer for styrket teknologisk udvikling, innovation og vidensdeling i akvakultur

Unionsprioritet 2	Miljømæssigt bæredygtigt, ressourceeffektivt, innovativt, konkurrencedygtigt og vidensbaseret akvakultur	
Specifikt mål a)	Styrket teknologisk udvikling, innovation og vidensdeling	
Resultatindikator	Titel på resultatindikator	Målværdi for 2022
Valgfri indikator akvakultur	Udledning af nitrogen	Reduceret udledning af nitrogen pr. produceret enhed med 25 % (sammenlignet med 2011 jf. kontekstindikator)
7 akvakultur	Ændring i mængde og værdi af akvakulturproduktionen	Forøgelse af mængden med 50 % ¹ og forøgelse af værdien (sammenlignet med 2011 jf. kontekstindikator)
9 akvakultur	Andel (i procent) af den samlede akvakulturproduktion, der er certificeret (ASC)	Øget andel af den samlede produktion, der er certificeret (ASC)

¹Jf. Akvakulturstrategien. Vil evt. blive justeret ved endelig vedtagelse af akvakulturstrategien

Tabel 36: Resultatindikatorer for bedre konkurrenceevne og levedygtighed i akvakultursektoren og mere akvakultur med højt miljøbeskyttelsesniveau og dyresundhed

Unionsprioritet 2	Miljømæssigt bæredygtigt, ressourceeffektivt, innovativt, konkurrencedygtigt og vidensbaseret akvakultur	
Specifikt mål b)	Bedre konkurrenceevne og levedygtighed i akvakultursektoren, herunder bedre sikkerhed og arbejdsforhold, særligt for SMV'er	
Specifikt mål bc)	Mere akvakultur med højt miljøbeskyttelsesniveau og dyresundhed	
Resultatindikator	Titel på resultatindikator	Målværdi for 2022
7 akvakultur	Ændring i mængde og værdi af akvakulturproduktionen	Forøgelse af mængden med 50 % ¹ og forøgelse af værdien (sammenlignet med 2011 jf. kontekstindikator)
8 Akvakultur	Andel (i procent) af den samlede akvakulturproduktion, der udgøres af økologisk akvakulturproduktion eller produceres i recirkulerede anlæg	Øget økologisk produktion til 10 % af den samlede akvakulturproduktion, samt øget produktion i recirkulerede anlæg
10 akvakultur	Skabt beskæftigelse	Flere arbejdspladser

¹Jf. Akvakulturstrategien. Vil evt. blive justeret ved endelig vedtagelse af akvakulturstrategien

Unionsprioritet 3: Implementering af den fælles fiskeripolitik

Tabel 37: Resultatindikatorer for dataindsamling

Unionsprioritet 3	Implementering af den fælles fiskeripolitik	
Specifikt mål a)	Bedre videnskabelig viden samt indsamling og administration heraf	
Resultatindikator	Titel på resultatindikator	Målværdi for 2022
1 data	Tilvækst (i procent) i respons til calls fra DCF	Uændret (jf. kontekstindikator = 100 %)

Tabel 38: Resultatindikatorer for kontrol og håndhævelse

Unionsprioritet 3	Implementering af den fælles fiskeripolitik	
Specifikt mål b)	Monitorering, kontrol og håndhævelse, øget institutionel kapacitet og en effektiv offentlig administration uden øgede administrative byrder	
Resultatindikator	Titel på resultatindikator	Målværdi for 2022
1 kontrol	Antal af alvorlige overtrædelser observeret i forhold til antallet af inspektioner	Udestår afklaring spørgsmål stillet til KOM

2 kontrol	Andel (i procent) af landinger, der har været genstand for fysisk kontrol	Omfanget af fiskerikontrollen, herunder angivelse af måltal for de fysiske kontroller af landinger i forskellige fiskerier, specificeres i de årlige SCIP'er (Specifikke Kontrol og Inspektionsprogrammer). Disse programmer sendes til EU-Kommissionens enhed for fiskerikontrol.
-----------	---	--

Unionsprioritet 4: Øget beskæftigelse og territorial samhørighed

Tabel 39: Resultatindikatorer for udvikling af fiskeriområder

Unionsprioritet 4	Øget beskæftigelse og territorial samhørighed	
Specifikt mål a)	Øget økonomisk vækst, social inklusion, jobskabelse, arbejdsduelighed og arbejdsmobilitet i områder afhængige af fiskeri og akvakultur samt diversificering af aktiviteter inden for fiskeriet og i andre sektorer af den maritime økonomi	
Resultatindikator	Titel på resultatindikator	Målværdi for 2022
1 CLLD	Nye jobs	Øget beskæftigelse
2 CLLD	Jobs fastholdt	Fastholdelse af eksisterende jobs
3 CLLD	Antal virksomheder skabt	Flere nye virksomheder

Unionsprioritet 5: Markedsføring og forarbejdning

Tabel 40: Resultatindikatorer for styrket markedsorganisering

Unionsprioritet 5	Markedsføring og forarbejdning	
Specifikt mål a)	Bedre markedsorganisering for fiskeri- og akvakulturprodukter	
Resultatindikator	Titel på resultatindikator	Målværdi for 2022
1 markedsføring og forarbejdning	EU produktionsevolution (PO/ikke-PO)	Uændret pga. PO'ernes ændrede rolle
Frivillig indikator 8	Certificeringer	Øget andel af produktionen, der er certificeret

Tabel 41: Resultatindikatorer for øget innovation og konkurrenceevne i forarbejdnings- og markedsføringssektorerne

Unionsprioritet 5	Markedsføring og forarbejdning	
Specifikt mål b)	Øget innovation og konkurrenceevne i forarbejdnings- og markedsføringssektorerne	
Resultatindikator	Titel på resultatindikator	Målværdi for 2022

1 markedsføring og forarbejdning	EU produktionsudvikling (forskellen mellem PO og ikke-PO)	Uændret pga. PO'ernes ændrede rolle
Frivillig indikator 4	Årlig import og eksport målt på mængde og værdi per art	Uændret

Unionsprioritet 6: Implementering af den integrerede havpolitik

Tabel 42: Resultatindikatorer for implementering af den integrerede havpolitik

Unionsprioritet 6	Fremme implementering af den integrerede havpolitik	
Resultatindikator	Titel på resultatindikator	Målværdi for 2022
1 IMP	Ændring i CISE overvågning af EU's maritime områder	N/A
2 IMP	Ændring i dækning af beskyttede marine områder (tid og areal)	Udestår

3.3. Relevante foranstaltninger og outputindikatorer

Outputindikatorerne angiver hvor mange projekter med et givent formål, der er ydet støtte til i programperioden. Outputindikatorerne er givet på forhånd af Kommissionen og kun for art. 42 er der tilføjet en – i dansk tilfælde – mere retvisende indikator. Målværdierne for outputindikatorerne er fastsat på baggrund af erfaringer fra tidligere programperioder.

Unionsprioritet 1: Fiskeri

Tabel 43: Outputindikatorer for et mindre belastet havmiljø

Unionsprioritet 1	Miljømæssigt bæredygtigt, ressourceeffektivt, innovativt, konkurrencedygtigt og vidensbaseret fiskeri			
Specifikt mål a)	Et mindre belastet havmiljø pga. fiskeri, herunder færre/ingen uønskede fangster			
Titel på udvalgte relevante foranstaltninger	Outputindikator		Begrundelse for kombinationen af EHFF-foranstaltninger	Tematisk mål ⁹
	Titel på outputindikator	Målværdi for 2022		
Art. 35 Støtte til design og implementering af bevaringsforanstaltninger	Antal projekter, der sigter mod at beskytte og begrænse fiskeriets påvirkning på det	35	Foranstaltningerne omfatter samarbejde om den fælles fiskeripolitik (med inddragelse af interessenter og	

⁹ Angivelsen af tematiske mål udestår Kommissionens reviderede vejledning.

	marine miljø		andre medlemsstater), innovations- og vidensprojekter som både omfatter bæredygtigt fiskeri og de marine økosystemer. Viden og forsøg vil være input for udviklingsprojekter om bæredygtig forvaltning og regulering af fiskeriet og for målretning af støtte vedrørende fiskerfartøjer, som kan styrke fiskeriets bæredygtighed, beskytte redskaber og fangster mod prædatorer.	
Art. 36	Antal af udstyr, der er udskiftet med henblik på at begrænse fiskeriets påvirkning	35		
Begrænse fiskeriets påvirkning af det marine miljø og tilpasse fiskeriet til beskyttelse af arter				
Art. 37	Antal projekter, der sigter mod at beskytte og begrænse fiskeriets påvirkning på det marine miljø	14		
Innovation koblet til bevaring af marinbiologiske ressourcer				
Art. 38	Antal projekter, der sigter mod beskyttelse og genetablering af marin biodiversitet og økosystemer og begrænse klimaforandringer	2		
Beskyttelse og restaurering af marin biodiversitet og økosystemer	Antal projekter, der støtter Natura 2000-områder i fiskeri	3		
	Antal projekter, der støtter beskyttede marineområder (MPA's) i fiskeri	6		

Art. 37 og art. 38 bidrager desuden til UP 1, bb (bedre konkurrenceevne og levedygtighed i fiskeriet, herunder kystfiskeri, samt bedre sikkerhed og arbejdsforhold)

Tabel 44: Outputindikatorer for bedre akvatisk biodiversitet og vandøkosystemer

Unionsprioritet 1	Miljømæssigt bæredygtigt, ressourceeffektivt, innovativt, konkurrencedygtigt og vidensbaseret fiskeri			
Specifikt mål b)	Bedre akvatisk biodiversitet og vandøkosystemer gennem beskyttelse og genopretning			
Titel på udvalgte relevante foranstaltninger	Outputindikator		Begrundelse for kombinationen af EHFF-foranstaltninger	Tematisk mål
	Titel på outputindikator	Målværdi for 2022		
Art. 42 Indlandsfiskeri og akvatisk fauna og flora i indlandsområder	Antal projekter, der støtter Natura 2000-områder i fiskeri	0	Ved at genoprette og forbedre den økologiske tilstand i vandløbene og søerne bidrager indsatserne til opfyldelse af målene i vandplanerne (vandrammedirektivet).	
	Antal projekter, der sikrer beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer i ferske vande (egen)	577 (vandløb) 25 (søer)		

Tabel 45: Outputindikatorer for en bedre balance mellem fiskerikapacitet og fiskerimuligheder

Unionsprioritet 1	Miljømæssigt bæredygtigt, ressourceeffektivt, innovativt, konkurrencedygtigt og vidensbaseret fiskeri			
Specifikt mål ba)	Bedre balance mellem fiskerikapacitet og fiskerimuligheder			
Titel på udvalgte relevante foranstaltninger	Outputindikator		Begrundelse for kombinationen af EHFF-foranstaltninger	Tematisk mål
	Titel på outputindikator	Målværdi for 2022		
Art. 34 Støtte til allokeringssystemer af fiskemuligheder	Antal projekter, der støtter ordninger for omsættelige fiskekvoteandele	2	Foranstaltningen skal tilpasse forvaltningen af fiskerirettigheder til nye krav og dermed bl.a. sikre, at den aktive fiskerikapacitet svarer til fiskerimulighederne.	

Tabel 46: Outputindikatorer for bedre konkurrenceevne og levedygtighed i fiskeriet

Unionsprioritet 1	Miljømæssigt bæredygtigt, ressourceeffektivt, innovativt, konkurrencedygtigt og vidensbaseret fiskeri			
Specifikt mål bb)	Bedre konkurrenceevne og levedygtighed i fiskeriet, herunder kystfiskeri, samt bedre sikkerhed og arbejdsforhold			
Titel på udvalgte relevante foranstaltninger	Outputindikator		Begrundelse for kombinationen af EHFF-foranstaltninger	Tema tisk mål
	Titel på outputindikator	Målværdi for 2022		
Art. 31 Fremme menneskelige ressourcer og social dialog	Antal projekter, der forøger menneskelig kapital, jobskabelse og sundhed/sikkerhed i fiskeri	2	Netværksamarbejde og formidling af best practise skal sammen med støtte til investeringer i værditilvækst, kvalitet og direkte salg bidrag til forbedret indtjening og konkurrenceevne i fiskeriet.	
Art. 39 Energieffektivitet og modvirkning af klimaforandringer	Antal projekter, der sigter mod beskyttelse og genetablering af marin biodiversitet og økosystemer og begrænse klimaforandringer	35		
Art. 40 Merværdi, produktkvalitet og anvendelse af utilsigtede fangster	Antallet af projekter, der fremmer produktkvalitet og anvendelse af utilsigtede fangster	35		
Art. 41 Fiskerihavne, landingssteder, auktionshaller og nødhavne	Antal projekter, der fremmer produktkvalitet og anvendelse af utilsigtede fangster	17		

Art. 31 bidrager desuden til UP 1, bc (styrket teknologisk udvikling og innovation, herunder bedre energieffektivitet og vidensdeling) og UP 1, bd (mulighed for professionel træning, nye færdigheder og livslang læring)

Art. 41 bidrager desuden til UP 1, a (et mindre belastet havmiljø pga. fiskeri, herunder færre/ingen uønskede fangster)

Tabel 47: Outputindikatorer for styrket teknologisk udvikling og innovation i fiskeriet

Unionsprioritet 1	Miljømæssigt bæredygtigt, ressourceeffektivt, innovativt, konkurrencedygtigt og vidensbaseret fiskeri			
Specifikt mål bc)	Styrket teknologisk udvikling og innovation, herunder bedre energieffektivitet og vidensdeling			
Titel på udvalgte relevante foranstaltninger	Outputindikator		Begrundelse for kombinationen af EHFF-foranstaltninger	Tema tisk mål
	Titel på outputindikator	Målværdi for 2022		
Art. 28 Innovation	Antal projekter, der støtter innovation og konkurrenceevne i fiskeriet	11	Innovation i fiskeriet skal fremme fiskeriets bæredygtighed og konkurrenceevne. Foranstaltningerne støtter både fiskernes samarbejde med forskerne og investering i konkrete innovative udviklingsprojekter, herunder investeringer i bedre energieffektivitet.	
Art. 30 Partnerskaber mellem forskere og fiskere	Antal projekter, der støtter innovation og konkurrenceevne i fiskeriet	2		

Art. 31 (Fremme af menneskelige ressourcer og social dialog) er medtaget under UP 1, bb, men bidrager også til UP 1, bc.

Unionsprioritet 2: Akvakultur

Tabel 48: Outputindikatorer for styrket teknologisk udvikling, innovation og vidensdeling i akvakultur

Unionsprioritet 2	Miljømæssigt bæredygtigt, ressourceeffektivt, innovativt, konkurrencedygtigt og vidensbaseret akvakultur			
Specifikt mål a)	Styrket teknologisk udvikling, innovation og vidensdeling			
Titel på udvalgte relevante foranstaltninger	Outputindikator		Begrundelse for kombinationen af EHFF-foranstaltninger	Tematisk mål
	Titel på outputindikator	Målværdi for 2022		
Art. 45 Innovation	Antal projekter, der støtter innovation og konkurrenceevne i akvakultur	16	Studier, undersøgelser og pilotprojekter skal danne grundlag for introduktion af nye metoder og ny teknologi.	

Tabel 49: Outputindikatorer for bedre konkurrenceevne og levedygtighed i akvakultursektoren

Unionsprioritet 2	Miljømæssigt bæredygtigt, ressourceeffektivt, innovativt, konkurrencedygtigt og vidensbaseret akvakultur			
Specifikt mål b)	Bedre konkurrenceevne og levedygtighed i akvakultursektoren, herunder bedre sikkerhed og arbejdsforhold, særligt for SMV'er			
Titel på udvalgte relevante foranstaltninger	Outputindikator		Begrundelse for kombinationen af EHFF-foranstaltninger	Tematisk mål
	Titel på outputindikator	Målværdi for 2022		
Art. 46 Produktive investeringer i akvakultur	Antal projekter, der støtter former for akvakultur med højvækstpotentiale, nye former for indkomst og værditilvækst	37	Formidling af viden og best practise samt planlægning af lokalisering skal sammen med støtte til investeringer fremme vækst og værditilvækst i erhvervet. De nye investeringer skal samtidig begrænse miljøpåvirkningen og fremme	
Art. 49 Fremme menneskelige ressourcer og netværk	Antal projekter, der bidrager til at forøge menneskelig kapital, jobskabelse og	2		

	sundhed/sikkerhed i akvakultur		økologisk produktion.	
Art. 50 Øget potentialet for akvakulturområder	Antal projekter, der bidrager til øget konkurrenceevne og levedygtighed i akvakulturvirksomheder	1		

Art. 46 bidrager desuden til UP 2, bc (en styrket akvakulturproduktion fsva. et højt niveau af miljøbeskyttelse, dyresundhed og -velfærd samt folkesundhed og -sikkerhed)

Art. 49 bidrager desuden til UP 2, c (mulighed for professionel træning, nye færdigheder og livslang læring)

Table 50: Outputindikatorer for fremme af akvakultur med et højt miljøbeskyttelsesniveau og af dyresundhed

Unionsprioritet 2	Miljømæssigt bæredygtigt, ressourceeffektivt, innovativt, konkurrencedygtigt og vidensbaseret akvakultur			
Specifikt mål d)	Øge akvakultur med et højt miljøbeskyttelsesniveau og af dyresundhed			
Titel på udvalgte relevante foranstaltninger	Outputindikator		Begrundelse for kombinationen af EHFF-foranstaltninger	Tematisk mål
	Titel på outputindikator	Målværdi for 2022		
Art. 56 Foranstaltninger vedrørende dyresundhed og dyrevelfærd	Antal projekter, der øger potentialet af akvakulturområder og foranstaltninger om dyresundhed	0	Indsatsen forventes kun igangsat ved et genudbrud af VHS. Hurtig indsats til bekæmpelse af VHS ved et eventuelt genudbrud vil sammen med investeringer i sektoren og i afsætningsaktiviteter fastholde den markedsfordel der er opnået ved at DK er erklæret VHS-frit.	

Unionsprioritet 3: Implementering af den fælles fiskeripolitik

Tabel 51: Outputindikatorer for dataindsamling

Unionsprioritet 3	Implementering af den fælles fiskeripolitik			
Specifikt mål a)	Bedre videnskabelig viden samt indsamling og administration heraf			
Titel på udvalgte relevante foranstaltninger	Outputindikator		Begrundelse for kombinationen af EHFF-foranstaltninger	Tematisk mål
	Titel på outputindikator	Målværdi for 2022		
Art. 79 Dataindsamling	Antal projekter, der sigter mod at understøtte indsamling, forvaltning og anvendelse af data	21	Bidraget til CFP	

Tabel 52: Outputindikatorer for kontrol og håndhævelse

Unionsprioritet 3	Implementering af den fælles fiskeripolitik			
Specifikt mål b)	Monitorering, kontrol og håndhævelse, øget institutionel kapacitet og en effektiv offentlig administration uden øgede administrative byrder			
Titel på udvalgte relevante foranstaltninger	Outputindikator		Begrundelse for kombinationen af EHFF-foranstaltninger	Tematisk mål
	Titel på outputindikator	Målværdi for 2022		
Art. 78 Kontrol og håndhævelse	Antal projekter, der sigter mod at implementere Unionens kontrol-, inspektions- og håndhævelsessystemer	107	Bidraget til CFP	

Unionsprioritet 4: Øget beskæftigelse og territorial samhørighed

Tabel 53: Outputindikatorer for udvikling af fiskeriområder

Unionsprioritet 4	Øget beskæftigelse og territorial samhørighed			
Specifikt mål a)	Øget økonomisk vækst, social inklusion, jobskabelse, arbejdsduelighed og arbejdsmobilitet i områder afhængige af fiskeri og akvakultur samt diversificering af aktiviteter inden for fiskeriet og i andre sektorer af den maritime økonomi			
Titel på udvalgte relevante foranstaltninger	Outputindikator		Begrundelse for kombinationen af EHFF-foranstaltninger	Tematisk mål
	Titel på outputindikator	Målværdi for 2022		
Art. 63 Støtte fra EHFF til integreret lokal udvikling	Afventer opdateret vejledning fra KOM	14	Alle tre foranstaltninger bidrager til FLAG'ernes arbejde i fiskeriområderne.	
Art. 65 Implementering af lokale udviklingsstrategier	Antal projekter implementeret gennem FLAG	480		
Art. 66 Samarbejdsaktiviteter	Antal projekter implementeret gennem FLAG	75 (delmængde af de 480)		

Unionsprioritet 5: Markedsføring og forarbejdning

Tabel 54: Outputindikatorer for styrket markedsorganisering

Unionsprioritet 5	Markedsføring og forarbejdning			
Specifikt mål a)	Bedre markedsorganisering for fiskeri- og akvakulturprodukter			
Titel på udvalgte relevante foranstaltninger	Outputindikator		Begrundelse for kombinationen af EHFF-foranstaltninger	Tematisk mål
	Titel på outputindikator	Målværdi for 2022		
Art. 69 Produktions- og markedsplaner	Antal producentorganisationer, der støtter produktions- og markedsføringsplan	14	Produktions- og markedsplanerne skal være en platform for indsatser, som skal	

	er		bidrage til målene i den fælles markedsordning for fiskeri og akvakulturprodukter, herunder bæredygtigt fiskeri, formindskelse af uønskede fangster, gennemsigtige markedsstrukturer og værditilvækst.
Art. 70 Oplagringsstøtte	Antal producentorganisationer, der støtter markedsføring og oplagring	5	
Art. 71 Markedsføringsstøtte	Antal producentorganisationer, der støtter markedsføring og oplagring	10	

Tabel 55: Outputindikatorer for øget innovation og konkurrenceevne i forarbejdnings- og markedsføringssektorerne

Unionsprioritet 5	Markedsføring og forarbejdning			
Specifikt mål b)	Øget innovation og konkurrenceevne i forarbejdnings- og markedsføringssektorerne			
Titel på udvalgte relevante foranstaltninger	Outputindikator		Begrundelse for kombinationen af EHFF-foranstaltninger	Tematisk mål
	Titel på outputindikator	Målværdi for 2022		
Art. 72 Forarbejdning af fiske- og akvakulturprodukter	Antal producentorganisationer, der støtter forarbejdning	30	Foranstaltningen skal bidrage til innovation, værditilvækst og jobskabelse inden for forarbejdning af fiskeri- og akvakulturprodukter.	

Unionsprioritet 6: Implementering af den integrerede havpolitik

Tabel 56: Outputindikatorer for implementering af den integrerede havpolitik

Unionsprioritet 6	Fremme implementering af den integrerede havpolitik			
Titel på udvalgte relevante foranstaltninger	Outputindikator		Begrundelse for kombinationen af EHFF-foranstaltninger	Tematisk mål
	Titel på outputindikator	Målværdi for 2022		
Art. 79 og 79b	Antal projekter om integreret maritim overvågning	0		
Art. 79 og 79b	Antal projekter om beskyttelse og forbedring af viden om havmiljøet	Udestår	Bidrag til mål i havstrategien og marine Natura 2000-områder	

3.4. Programmets bidrag til EU2020 og komplementaritet med andre ESI-fonde

3.4.1. Programmets bidrag til EU2020

Fiskeriudviklingsprogrammet skal bidrage til indfri EU2020-målene om intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst, hvilket primært vil ske i forhold til de tre første EU2020-mål: beskæftigelse, innovation og klima/energi.

Beskæftigelse

Det danske fiskeriudviklingsprogram bidrager til EU's 2020-mål om beskæftigelse bl.a. gennem en generel indsats for at øge fiskeri- og akvakultursektorens konkurrenceevne og levedygtighed, hvilket skal bidrage til at fastholde og skabe arbejdspladser i den primære sektor og relaterede erhverv.

Innovation

Programmet fokuserer på innovation og udvikling af teknologi, produkter, processer, og der ydes støtte til dette under en række indsats, herunder udvikling af bedre fiskeriforvaltning, udvikling af mere skånsomme fiskeredskaber og innovation fra hav til bord.

Klima/energi

Fremme af den akvatiske biodiversitet, mindskelse af fiskeriets miljøpåvirkning og investeringer i fartøjer mhp. bæredygtigt fiskeri, er nogle af de indsats, der kan ydes støtte til under programmet, og som skal bidrage til EU's 2020-mål om klima/energi. Under indsatsen kan der ydes støtte til køb

af visse maskiner, udstyr og redskaber, samt indretning af fartøjer, som fremmer bæredygtigt fiskeri og øget klimavenlighed.

3.4.2 Komplementaritet og koordination med andre ESI-fonde

Synergi med de andre ESI-fonde

Fiskeriprogrammet har på en række områder mål, der er komplementære med andre ESI-fonde, og som derfor kan bidrage til synergi og fælles målopnåelse.

Dette gælder bl.a. tematisk mål 1, styrkelse af forskning, teknologisk udvikling og innovation, der vil blive forfulgt gennem en række indsatser under Landdistriktsprogrammet 2014-2020, og som har en sammenhæng med Fiskeriudviklingsprogrammets innovationsindsats under tematisk mål 3 om konkurrenceevne. Dette forventes at skabe en bredt funderet innovativ udvikling inden for disse sektorer samt i de geografiske yderområder, hvor landbrug og fiskeri spiller en stor rolle for udviklingen.

Tematisk mål 4, støtte til overgangen af lavemissionsøkonomi i alle sektorer, og tematisk mål 6, beskyttelse af miljøet og fremme af ressourceeffektivitet, vil ligeledes blive forfulgt gennem flere fonde.

De fire fonde adresserer hver for sig væsentlige udfordringer, herunder vækstudfordringer, for dansk erhvervsliv, dansk landbrug samt dansk fiskeri og akvakultur. På en række områder vil det kun være relevant, at én af fondene støtter en indsats, mens der på andre områder vil være potentiale for at iværksætte en mere tværgående indsats, der med fordel kan understøttes af flere fonde.

Flere indsatsområder adresseres således af flere fonde, mens de konkrete indsatser dog ikke vil overlappe. Der er i stedet lagt op til synergi mellem fondene på baggrund af strategiske valg.

I Regionalfondsprogrammet og Socialfondsprogrammet er der foretaget afgrænsninger, så virksomheder indenfor fiskeri og akvakultur kun kan deltage i Regionalfondsprojekter på basis af CVR-numre, der ikke er knyttet til primærerhverv, hvilket i praksis må forventes at betyde, at der kun i ringe omfang vil være strukturfondsprojekter, der direkte involverer fiskeri- og akvakultursektoren.

Samspil mellem EHFF og de andre fonde forventes således bl.a. at kunne skabe merværdi inden for:

- Tematisk mål 3: Styrkelse af SMV'ers, landbrugssektoren og fiskeri- og akvakultursektorens konkurrenceevne. Under EHFF styrkes konkurrenceevnen og fiskeri- og akvakultursektorens levedygtighed gennem fremme af investeringer, innovation og klyngedannelse. Dette støttes desuden under Regionalfondsprogrammet og Landdistriktsprogrammet.
- Tematisk mål 6: Beskyttelse af miljøet og fremme af ressourceeffektivitet. EHFF-programmet vil bidrage til, at der opnås en mere bæredygtig forvaltning af naturressourcerne

samt en øget ressourceeffektivitet i fiskeri- og akvakultursektoren. Indsatsen vil desuden forbedre grundlaget for øgede fiskebestande. Landdistriktsfonden skal også bidrage til beskyttelse af miljø og fremme af ressourceeffektivitet inden for jordbrugssektoren.

- Tematisk mål 8: Fremme af beskæftigelse og støtte til arbejdskraftens mobilitet. Som nævnt ovenfor vil EHFF-programmet bidrage til at fremme beskæftigelsen bl.a. gennem en generel indsats for at øge fiskeri- og akvakultursektorens konkurrenceevne og levedygtighed med henblik på at fastholde og skabe arbejdspladser i fiskeri- og akvakultursektoren. Tilsvarende vil Landdistriktsprogrammet gennem tematisk mål 9 fremme social inklusion, fattigdomsbekæmpelse og økonomisk udvikling i landdistrikterne. Beskæftigelse adresseres også i Socialfondsprogrammet.

Implementering af IMP

Implementeringen af den integrerede havpolitik (IMP) sker på tværs af en række nationale instanser (inden for bl.a. akvakultur, hydrografi, maritim fysisk planlægning, hav- og kystturisme). I 2007 blev der etableret et samarbejde blandt direktørerne for myndigheder med ansvarsområder inden for det maritime felt¹⁰. Samarbejdet blev oprindeligt oprettet som opfølgning på FN's søfartsorganisations, IMO's, audit af flag-, kyst- og havnestaten Danmark, hvor der viste sig behov for en mere formaliseret koordination mellem myndighederne på det maritime område. Disse møder har skabt rammen for drøftelser af den overordnede udvikling inden for området, herunder i forbindelse med EU's integrerede havpolitik.

Møderne i det maritime direktørforum skal således også fungere som koordinationsforum for indsatsen under IMP. Blandt andet skal disse møder bruges til at identificere problemstillinger, foreslå nye tiltag og løse mulige konflikter i sager, der involverer flere myndigheder. I den forbindelse skal der i forummet også besluttes, hvilke myndigheder, der skal afholde hvilke afgifter i et givent anliggende. Det vil i udgangspunktet være den myndighed, der evident har største aktier i en given sag, som skal afholde udgifter forbundet hermed. Danmark har således allerede et udbygget institutionelt setup til implementeringen af IMP'en.

Som et led i arbejdet med såvel EU's integrerede havpolitik, som regeringens samlede maritime strategi, er interesseorganisationer med maritime interesser jævnligt blevet hørt ved bl.a. høringsmøder og rundbordsdrøftelser. Der eksisterer således allerede et ad hoc dialogforum for alle maritime parter i Danmark, hvor tværsektorielle maritime forhold drøftes. Et sådant forum er særdeles væsentligt i forhold til at forebygge og løse eventuelle konflikter, identificere og udnytte muligheder samt tilvejebringe input til regeringens arbejde.

¹⁰ By- og Landskabsstyrelsen, DMI, Farvandsvæsenet, Forsvarskommandoen, Forsvarsministeriet, Fiskeridirektoratet, Kort & Matrikelstyrelsen, Kystdirektoratet, Miljøstyrelsen, Søfartsstyrelsen og Søværnets Operative Kommando.

Koordination mellem ESI-fondene

Indsatsen under Regionalfonds- og Socialfondsprogrammerne vil blive koordineret med indsatsen under Landdistriktsprogrammet og Fiskeriudviklingsprogrammet, bl.a. via Erhvervsstyrelsens og NaturErhvervstyrelsens gensidige repræsentation i overvågningsudvalgene for fondene.

Der er således repræsentanter fra de forskellige forvaltningsmyndigheder i hvert overvågningsudvalg, og bl.a. herigennem foregår der løbende koordination mellem forvaltningsmyndighederne for ESI-fondene med henblik på at drøfte status på partnerskabsaftalen og fremdriften i de operationelle programmer. Ligeledes kan der efter behov afholdes koordineringsmøder og eventuelt oprettes netværk mellem forvaltningsmyndighederne.

3.5. Østersøstrategien

Danmark har løbende bidraget med indsatser til implementering af EU's Strategi for Østersøregionen, EUSBSR, men der har under det nuværende EFF-program ikke været afsat særskilte støttemidler direkte til projekter under strategien.

Inden for strategisamarbejdet har Danmark eksempelvis bidraget aktivt til samarbejdet om fiskerirelaterede emner i "The Baltic Fisheries Forum, BALTFISH", der fremstår som et relevant regionalt samarbejdsforum. Under PA AGRI er Danmark ansvarlig for et flagskibsprojekt, om at sætte en stopper for udsmid i fiskeri i Østersøen, inklusiv udarbejdelse af forslag om en gradvis indførelse af discardforbud i Østersøen. Projektet har blandt andet bevirket, at der er blevet sendt et fælles "Østersø-forslag" til Kommissionen om den videre gennemførelse. Dette arbejde forventes indarbejdet i EU's vedtagelse og nærmere regler for discardforbuddets gennemførelse i Østersøen. I forbindelse med indførelsen af discardforbuddet kan det blive relevant med fælles projekter til belysning af, hvor meget ekstra fisk, der landes og evt. hvilke muligheder, der er for håndtering af de ekstra fisk til andre formål end konsum.

Danmark har endvidere i forbindelse med arbejdet med strategien bidraget til udarbejdelse af "best practice" vedrørende akvakultur, samt deltaget i andre fiskerirelaterede samarbejder.

BALTFISH forventes at forsætte det regionale samarbejde samt eventuelt iværksætte nye tiltag på fiskeriområdet. Det forventes endvidere, at Danmark fortsat vil stå i spidsen for koordinering af arbejdet med en gennemførelse af beslutningen om discardforbuddet.

4. Krav til specifikke foranstaltninger under EHFF

4.1. Beskrivelse af de specifikke behov i Natura 2000 områder og bidraget til et sammenhængende netværk af områder for genopretning af fiskebestande

Danmark har udpeget 262 Natura 2000 områder heraf er 97 beliggende i havet og udpeget for marine habitater og arter. De udpegede marine områder udgør i alt ca. 18 % af det danske havareal. Desuden indgår mange vigtige ferske vande i de områder, der er udpeget på landarealet.

Områderne beskyttes inden for rammerne af den nationale lovgivning. Forvaltningen af områderne frem mod målet om at opnå gunstig bevaringsstatus sker gennem de såkaldte Natura 2000-planer, som er bindende for myndighederne. Disse områdespecifikke naturplaner sætter rammerne for den indsats, der er prioriteret over en seksårig periode i lyset af bevaringsmålsætningen om gunstig bevaringsstatus. Der er tale om en løbende, seksårig planproces.

Inden for EHFF-programmets løbetid, opererer Danmark med to planperioder; den første periode løber fra 2010-2015 og den anden planperiode løber fra 2016-2021. I forhold til fiskeri, er der i første planperiode særlig opmærksomhed på beskyttelse af rev, hvilket betyder udvikling/ændring af redskabstyper, der anvendes, samt regulering af fiskeri, der kan beskadige revene. Desuden er der fokus på at forbedre kvaliteten af vandløb og søer som naturtyper og som levesteder for arter. Indsatsen for vandløb og søer sker helt overvejende gennem vandplanlægningen i regi af vandrammedirektivet og medfinansieres af fiskerifonden.

I anden planperiode (2016-2020) forventes et øget fokus på mulighederne for at skabe mere robust natur med bedre sammenhæng i naturtyper, levesteder og imellem udpegede områder.

Et andet særligt indsatsområde er bifangst i fiskeriet, som skal reduceres væsentligt til niveauer bæredygtige for populationerne af havpattedyr og havfugle.

SWOT-analysen identificerer flere behov, som relaterer sig direkte til indsatser i de specifikke forvaltningsplaner for marine Natura 2000 områder. Der er allerede under EFF finansieret flere projekter om bifangst og udvikling af mere bæredygtige fiskeredskaber - her er der specielt fokus på trawl. De indsatser, som er angivet i naturplanerne og tilhørende bilag for 1. planperiode 2010-2015 har sammen med allerede igangsatte aktiviteter og initiativer under EFF-programmet, bidraget til arbejdet med udformning af nærværende program.

I arbejdet med de kommende naturplaner vil man også inden for rammerne af de fiskerirelaterede bevaringsforanstaltninger fortsat arbejde på at tilvejebringe bedre indblik i trusler for udpegningsgrundlaget samt bedre viden om naturtyper og levesteder for arter, som grundlag for at kunne iværksætte målrettede, fiskerirelaterede bevaringsforanstaltninger i forhold til de økologiske behov, som arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget måtte have, og som følger af bevaringsmålsætningen for de enkelte områder.

De væsentligste indsatser inden for rammerne af den fælles fiskeripolitik og fiskerirelaterede bevaringsforanstaltninger, der er planlagt ifølge strategien, er:

- Udvikling af bæredygtige fiskeredskaber – både i relation til implementering af Natura 2000 og fiskeripolitikken
- Fokus på bifangst af marsvin
- Øge vidensgrundlaget for at opfylde krav om MSY, landingsforpligtelse, økosystembaseret tilgang til fiskeriforvaltning og implementering af Natura 2000 forpligtelser
- Udvikling af områdespecifikke bevaringsforanstaltninger og ”best practice”
- Håndtering af uønskede fangster om bord.
- Beskyttelse af marine økosystemer og biodiversitet
- Forbedring og genopretning af akvatiske naturtyper og levesteder for akvatiske organismer

Fiskerirelaterede indsatser i relation til Natura 2000 og andre MPA'er i danske farvande, vil sammen med initiativer i relation til MSY og landingsforpligtelsen fremme produktive fiskebestande.

Eksempelvis har Danmark udpeget 65 marine Natura 2000 områder for beskyttelse af rev. Beskyttelse af disse rev vil sammen med ovenstående initiativer bidrage til genopretning af fiskebestande. Yderligere indsatser vil kunne formuleres og implementeres i overensstemmelse med art. 11 og 18 i grundforordningen (forordning 1380/2003) i samarbejde med relevante medlemsstater og i lyset af målsætningen om at sikre eller opnå gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper.

4.2. Beskrivelse af handlingsplan for kystfiskeri

Der skal, i de medlemsstater, hvor over 1000 fartøjer kan beskrives som fiskerfartøjer til kystfiskeri af mindre omfang, udarbejdes en handlingsplan for kystfiskeri, med fokus på udvikling, konkurrenceevne og bæredygtighed. Fiskerfartøjer til kystfiskeri af mindre omfang er i artikel 3 i EHFF-forordningen, defineret som fartøjer under 12 meter, som ikke anvender trukne redskaber. Der er i Danmark under 1000 fartøjer under 12 meter, som udfører erhvervsmæssigt fiskeri¹¹, og der er derfor ikke i Det danske fiskeriudviklingsprogram behov for en sådan handlingsplan.

I dansk sammenhæng er kystfiskeri blevet defineret bredere end fartøjer under 12 meter, som ikke fisker med trukne redskaber. I den nationalt udarbejdede kystfiskerordning¹², er kravet for deltagelse, at fartøjet maksimalt er 17 meter langt, ligesom fartøjer, som fisker med trukne redskaber, godt kan deltage i ordningen. Dog får de et lavere tillæg end fartøjer, der fx fisker med garn.

¹¹ NaturErhvervstyrelsens Fartøjsregister, 2014.

¹² Bekendtgørelse nr. 1423 af 12. december 2013

Fordelen ved at deltage i kystfiskerordningen for fartøjerne er, at de får et ekstra kvotetillæg oven i deres almindelige kvote for torsk, tunge og rødspætte. Af andre tiltag, som Fødevarerministeriet har iværksat, kan nævnes ansættelsen af en kystfiskerfacilitator, som assisterer kystfiskerne med at ansøge om midler under Fiskeriudviklingsprogrammet. Facilitatoren kan bl.a. yde bistand til forståelse af regelsæt og igangsættelse af lokale netværk. Fødevarerministeriet forventer desuden at afsætte penge til igangsættelse af et arbejde vedrørende udvikling af et mærke for fisk fanget af kystfiskere, så disse fisk kan markedsføres som et særligt produkt.

4.3. Beregning af forenkede omkostninger jf. art. 103

Der vil i det danske program ikke blive anvendt standardisering af støtteberettigede omkostninger. Det er efter grundige forundersøgelser besluttet, at der ikke skal indføres standardomkostninger, idet det på nuværende tidspunkt ikke vurderes at være administrativt og revisionsmæssigt hensigtsmæssigt. Det vil kræve et omfattende datagrundlag samt sikre og validerede beregningsmetoder og et betragteligt forudgående arbejde i forvaltningen, i samarbejde med interessenter, at gennemføre en holdbar model for standardiserede omkostninger. Samtidig er der usikkerhed om den revisionsmæssige vurdering af særligt dokumentationskravet. De seneste udmeldinger fra Revisionsretten og Kommissionen peger på en grundlæggende tvivl om omfanget af dokumentation for faktisk afholdte udgifter. En grundlæggende bekymring fra Revisionsretten bunder i, at ansøger ikke må overkompenseres i forhold til de faktisk afholdte udgifter.

4.4. Beregning af ekstra omkostninger eller indkomsttab jf. art. 97 (art. 20 (2) i EHFF)

Programmet omfatter ikke foranstaltningerne i art. 53 og i art. 54 vedrørende kompensation til akvakulturbrugere, og der er derfor ikke formuleret en model for beregning af ekstraomkostninger eller indkomsttab.

4.5. Beregning af erstatning i henhold til relevante kriterier for aktiviteter under art. 38(1)

Tilskud ydes ud fra følgende retningslinjer:

- Merudgifter til gennemførelse af projekter, herunder særligt for så vidt angår artikel 38, stk. 1, litra a), b) og g) samt ved køb af nødvendigt udstyr.
- Dokumenterede lønudgifter til forvaltere til gennemførelse af aktiviteter for så vidt angår artikel 38, stk. 1, litra d), e) og f), inklusiv overhead.
- I forhold til støtte til oplagring beregnes støtten som et tilskud til afholdelse af de dokumenterede udgifter i forbindelse med transport, forarbejdning og oplagring af fiskeriprodukterne.

5. Specifik information om integreret territorial udvikling

5.1. Information om implementering af CLLD

Beslutning om anvendelse af CLLD udestår og vil ske i forbindelse med forelæggelse for regeringens Økonomiudvalg af det samlede program, når den danske tildeling under EHFF-budgettet er kendt.

5.1.1. Beskrivelse af strategien for CLLD samt allokeret budget

CLLD skal styrke indsatsen under den EHFF i særligt udpegede områder, der oplever en generel nedgang i beskæftigelsen og befolkningen såvel som inden for fiskerisektoren. Indsatsen vil gennem en lokal prioriteret strategisk indsats bidrage til en territorial og integreret tilgang til udvikling og understøtter dermed den branche og typeorienterede støtte, som kendetegner mange af de øvrige tilskudsmuligheder i fiskeriprogrammet.

Indsatsen vil blive fokuseret på foranstaltninger, der kan relateres til fiskeri- og akvakultursektoren med en væsentlig fokus på direkte erhvervsrelaterede initiativer. Disse initiativer vil i høj grad blive udmøntet gennem lokale samarbejdsprojekter og netværk til udvikling af fiskeriområderne.

Aktiviteterne kan gennemføres inden for såvel som uden for fiskerisektoren, og således bidrage til diversificering af økonomien i fiskeri- og akvakulturområderne.

CLLD indsatsen vil tage udgangspunkt i LEADER-metodes styrker i etableringen af lokale partnerskaber og projekter, der kan forbedre rammerne for udvikling i fiskeriområdet gennem en målrettet og strategisk indsats gennem FLAG'ernes udviklingsstrategier.

Fiskeriområderne i Danmark er karakteriseret ved en nedgang i antal beskæftigede i fiskerisektoren. Det gælder for primærerhvervet såvel som for forarbejdningssektoren. I dag har de beskæftigede i fiskerisektoren ikke nødvendigvis arbejdssted og bosted i samme område. Arbejdskraften kan rekrutteres fra et langt større område end det traditionelle fiskersamfund. Mange fiskersamfund har i en årrække oplevet en befolkningsnedgang, hvor muligheden for alternativ beskæftigelse er nødvendig, hvis befolkningsniveauet skal opretholdes.

Formålet med at understøtte en bæredygtig udvikling i fiskeriområder er at bidrage til beskæftigelsen i områderne, herunder gennem en diversificering af økonomien, der blandt andet skal understøtte kystfiskeriet, der er af betydning for opretholdelse af de mindre fiskersamfund.

5.1.2. Beskrivelse af procedure for udvælgelse af fiskeriområder

Fiskeriområderne skal udvikles gennem en udvikling styret af lokalsamfund gennem lokale aktionsgrupper, der skal tilskynde til innovative tilgange til vækst og arbejdspladser gennem integrerede multisektorale udviklingsstrategier. Denne territoriale tilgang, der går på tværs af sektorer og interesser, er afgørende for at sikre merværdien, og som adskiller denne indsats sig fra de øvrige foranstaltninger under EHFF. (EHFF præambel 55-60).

I EHFF forordningen, artikel 3 (5) defineres fiskeriområder som et ”område med kyst eller søbred eller med damme eller en flodmunding, hvor en stor del af befolkningen er beskæftigede inde for fiskeri eller akvakultur, og som er udpeget af medlemsstaten”.

Områderne skal som udgangspunkt have mellem 10.000 og 150.000 indbyggere, som fastlagt i de fælles gennemførelsesbestemmelser artikel 29 (6).

Kriterier for udvælgelse af fiskeriområder

Disse forhold søges afspejlet i kriterierne for udvælgelse af fiskeriområderne, hvilket betyder, at beskæftigelsen indgår som et kriterium med udgangspunkt i fiskeri og akvakultur.

Af hensyn til de særlige vilkår, der gælder for småøerne, vil det være nødvendigt at fravige beskæftigelseskriterierne for de mindre øer. Det bemærkes, at beskæftigelsen i fiskeri og akvakultur på småøerne statistisk indgår som del af beskæftigelsen i deres respektive kommuner. De 27 småøer er organiseret i en ø-struktur på tværs af kommunegrænser. I programperioden 2007-2013 og under Landdistriktsprogrammet har denne struktur været anvendt for at sikre kritisk masse og de nødvendige ressourcer. Det skal fortsat være muligt at anvende denne struktur.

Et fiskeri- og akvakurområdeområde vil derfor blive afgrænset til kommuner, hvor andelen af beskæftigelsen i fiskeri og akvakultur er over landsgennemsnittet, med de undtagelser som kan være nødvendige for de mindre øer.

De endelige kriterier vil blive vurderet i relation til det endelige budget til denne prioritet under programmet. Småøerne vil blive vurderet i forhold til relevansen for de enkelte øer, at indgå i indsatsen. Der vil således kunne foretages en afgrænsning til et mindre antal øer inden for de 27 småøer i ø-strukturen.

Det forudsættes endvidere, at der kan sikres tilstrækkelig geografisk sammenhæng eller samarbejdsstrukturer, der kan sikre de nødvendige økonomiske og menneskelige ressourcer svarende til en befolkning på mindst 10.000 og maksimalt 150.000 indbyggere. I særlige tilfælde kan begrundede afvigelser herfra godkendes af Kommissionen.

Udpegning af lokale aktionsgrupper

De lokale aktionsgrupper udpeges ud fra en lokal ”bottom up” tilgang, hvor de lokale interessenter. Den endelige udvælgelse vil ske via en særlig udvælgelsesudvalg, der indstiller til Ministeriet for By, Bolig Landdistrikter med henblik på udvælgelse af gruppernes udviklingsstrategier.

Som udgangspunkt vil hver aktionsgruppe bestå af et sammenhængende geografisk område, som i geografisk omfang vil svare til mindst én kommune afhængig af befolkningstallet.

På øerne kan der være behov for at dispensere for kravet om mindst 10.000 indbyggere, som for eksempel de danske småøer hvor den samlede befolkning på de 27 småøer udgør knap 4.612 indbyggere (kilde: Ø-posten, nr. 152, juni 2013)

Endvidere kan det i kommuner med større byer være nødvendigt at udelukke disse fra FLAG-udpegningen for at sikre at fiskeriområdet, som udgangspunkt ikke overstiger en befolkning på over 150.000 indbyggere. Aktiviteter i disse områder uden for udpegningen vil kunne komme i betragtning til tilskud i det omfang at aktiviteten gennemføres af aktører i et område med en godkendt lokal aktionsgruppe, og aktiviteten kommer fiskeriområdet til gode.

Multifondsaspektet

Områder, der udvælges som fiskeriområde, og områder som udvælges som landdistrikt under ELFUL med henblik på etablering af LEADER-grupper, kan operere i overensstemmelse med bestemmelserne om multifond. Dette indebærer, at der i det samme geografiske område kan ydes tilskud fra flere fonde forudsat der foreligger en sammenhængende strategi for området.

Det vil være op til en lokal beslutning om, der skal være integreret LAG og FLAG, eller de skal fungere som adskilte enheder.

Dette giver flere mulige geografiske konfigurationer, men af hensyn til forenklingen af de administrative strukturer vil multifondsaspektet som udgangspunkt anvendt i landdistrikter og fiskeriområder, hvor LAG'erne har udpeget samme eller overlappende geografiske område. Den sammenfattende strategi vil indeholde selvstændige mål og foranstaltninger og budgetter, der gør det muligt at målrettet vurdere effekten af indsatserne.

Modellen giver på den måde mulighed for, at for eksempel de stærke fiskeriområder kan operere som selvstændige FLAG, som det kendes fra programperioden 2007-13, mens de i mindre afgrænsede fiskeriområder vil være muligt at integrere indsatsen for på den måde at opnå den nødvendige kritiske masse.

Dette vil også forenkle administrationen blandt andet ved at kunne anvende lead-fond princippet i den lokale forvaltning.

5.1.3. Beskrivelse af procedure og kriterier for udvælgelse af lokale udviklingsstrategier

- a. Etablering og godkendelse af lokale aktionsgrupper
- b. Udarbejdelse og godkendelse af lokale udviklingsstrategier
- c. Godkendelsesprocedurer
- d. Anvendelse af "lead-fond"
- e. Information om kriterier for tildeling af budget til de enkelte aktionsgrupper
- f. Samarbejdsprojekter

Ad a) Etablering og godkendelse af lokale aktionsgrupper

Mobilisering

Det lokale partnerskab er drivkraften bag lokalstyret udvikling af de udpegede landdistrikter og fiskeriområder. Der bør forud for etableringen af en lokal aktionsgruppe finde en mobilisering af lokale ressourcepersoner sted, idet opstarten af der lokale udviklingsarbejde er af væsentlig

betydning for det videre arbejde i den lokale aktionsgruppe. Forud for nedsættelse af en lokal aktionsgruppe skal der derudover tages stilling til en række spørgsmål vedrørende geografisk område, lokale udfordringer og potentialer samt fondsfinansieringen. Der skal tages stilling til, om partnerskabet vil arbejde inden for rammerne af enten Landdistriktsprogrammet, Fiskeriudviklingsprogrammet eller begge, som integrerede partnerskaber.

Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter vil i samarbejde med de lokale og regionale myndigheder understøtte dette mobiliseringsarbejde gennem oplysningskampagner, informationsmøder, kompetenceudvikling mv.

Interesstillkendegivelse

I første halvdel af 2014 inviterer Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter alle aktører i de udpegede landdistrikter og fiskeriområder til at tilkendegive interesse for at blive udpeget som et lokalt partnerskab - en lokal aktionsgruppe - der inden for rammerne af et budget og lokal udviklingsstrategi arbejder med henblik på at understøtte den lokale udvikling i et geografisk afgrænset område.

Udvælgelsesudvalg

Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter nedsætter en udvælgelsesudvalg med repræsentation fra såvel de centrale, regionale og lokale myndigheder som repræsentation af landdistrikts- og fiskeriaktører og eksperter på området, der på baggrund af de modtagne interesstillkendegivelser, skal udvalget udvælge de udviklingsstrategier for landdistrikter- og eller fiskeri- og akvakulturområder, som vurderes bedst egnet til at tage medansvar for at fremme en lokal udvikling med fokus på vækst og nye arbejdspladser.

Stiftende generalforsamling

Når Ministeriet for By, Bolig og landdistrikter har godkendt, at et lokalt partnerskab kan etablere sig som en lokal aktionsgruppe, er der en række formelle procedurer, der skal gennemføres. Partnerskabet forpligter sig til at afholde informationsmøde om LEADER- metoden og tilskudsmulighederne i forhold til det lokale udviklingsarbejde og at oprette en forening efter de almindelige foreningsprincipper med bl.a. afholdelse af en stiftende generalforsamling, valg af kandidater til bestyrelsen, vedtagelse af en forretningsorden og afholdelse af årlige generalforsamling, hvor den siddende bestyrelse aflægger sin årlige beretning og regnskab for det foregående år, foreslå budget for det kommende år og opnår generalforsamlingens godkendelse heraf. Derudover forpligter den lokale aktionsgruppe sig til hvert år i forbindelse med den årlige generalforsamling at sætte halvdelen af bestyrelsens medlemmer på valg.

Principperne for sammensætningen af bestyrelserne aktionsgrupper vil blive videreført fra programperiode 2017-2014, og aktionsgrupperne vil således også fremover bestå af en bred repræsentation af offentlige myndigheder, borgere, lokale organisationer, erhvervsrepræsentanter og foreninger. Almindelige borgere, lokale foreninger, sociale og økonomiske partnere vælges hvert år på demokratisk vis til den lokale aktionsgruppe. Myndighederne udpeger deres partnere i den lokale aktionsgruppe. Dette sikrer, at aktionsgruppen har tæt kontakt til området og består af motiverede lokale aktører, der kan udvikle og gennemføre projekter i overensstemmelse med de målsætninger,

der er opstillet i udviklingsplanen. Samtidig sikres den mest effektive afvejning af behov, muligheder og ressourceanvendelse. Offentlige repræsentanter eller en enkelt interessegruppe må ikke repræsentere mere end 49 % af stemmerne i bestyrelsen.

Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter godkender, at de nye lokale aktionsgrupper er oprettet i overensstemmelse med de almindeligt gældende foreningsprincipper, herunder har vedtaget vedtægter, der sætter rammen for foreningens virke, og krav i øvrigt.

Ad b) Udarbejdelse og godkendelse af lokale udviklingsstrategier

Godkendte lokale aktionsgrupper udarbejder i løbet af 2014 en lokal udviklingsstrategi og medvirker til at aktivere og realisere det lokale udviklingspotentiale – i tæt samarbejde med andre regionale og kommunale aktører og udviklingsplaner.

Den lokale udviklingsstrategi skal være gruppens vigtigste styringsredskab gennem hele programperioden. I udviklingsstrategien tager den lokale aktionsgruppe stilling til mål, indsatser og finansiering og skal sætte rammerne for aktionsgruppens projektprioriteringer.

Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter stiller bistand til rådighed for de lokale aktionsgrupper i denne forberedende fase i forbindelse med for eksempel,

- Opbygning af de nødvendige kompetencer
- Udarbejdelse af analyser af området
- Udarbejdelse af den lokale strategi
- Administration

En lokal udviklingsstrategi skal som minimum omfatte følgende elementer,

- Afgræsning af det område og den befolkning, som strategien omfatter
- En analyse af udviklingsbehovet og potentialet i områder, herunder en analyse af områdets styrker, svagheder, muligheder og trusler
- En beskrivelse af strategien og dens mål og integrerende og innovative karakter. Der skal opstilles klare og målbare mål for output, resultater og effekter
- En beskrivelse af processen med at involvere lokalsamfundet i udviklingen af strategien
- En handlingsplan, der beskriver, hvordan målene omsættes til aktioner og evalueres
- En beskrivelse af strategiens forvaltnings- og kontrolordninger, der dokumenterer den lokale aktionsgruppes evne til at gennemføre strategien
- Beskrivelse af evalueringstiltag
- En finansieringsplan for strategien

Under den lokale aktionsgruppes ledelse udarbejder det lokale partnerskab en udviklingsstrategi, der indsendes til det udvælgelsesudvalg, som er oprettet af Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter.

Ad c) Godkendelsesprocedurer

Det er udvælgelsesudvalgets opgave at vurdere de indkomne udviklingsstrategier og gå i dialog med de lokale aktionsgrupper om strategierne for at opnå de bedst mulige styringsværktøjer for bestyrelsernes arbejde gennem hele programperioden.

Udvælgelsesudvalget vurderer strategierne ud fra en række på forhånd kendte kriterier, herunder:

- Lokalsamfundets involvering i udarbejdelse af strategien
- Afspejling af områdets udviklingsbehov
- Mål og indsatsers relevans
- Sammenhæng med andre udviklingsindsatser, herunder planer og strategier
- Sammenhæng mellem strategiens mål og partnerskabets erfaringer og kompetencer
- Klar organisering og beslutningsprocedurer i partnerskabet
- Partnerskabets mål og indsatser for samarbejde og netværk
- Omfanget af kritisk masse i området
- Budgettets anvendelse, herunder driften af den lokale aktionsgruppe

Udvælgelseskomiteen anbefaler de lokale udviklingsstrategier til godkendelse, som kan indfri komiteens kvalitetskrav hvorefter den lokale aktionsgruppe er berettiget til et budget til gennemførelse af udviklingsstrategien og drift af den lokale aktionsgruppe.

Ad d) Anvendelse af ”lead-fond”

Landdistriktsfonden kan udpeges som ”lead-fonden”, hvilket betyder, at Landdistriktsfonden dækker samtlige udgifter til drift og animation med et beløb, der svarer til op til 25% af de totale offentlige udgifter til lokale aktionsgrupper i landdistrikter og fiskerområder.

I forbindelse med Udvalgelseskomiteens vurdering af de lokale udviklingsstrategier, indgår vurdering af aktionsgruppens brug af ”lead-fond”.

Ad e) Information om kriterier for tildeling af budget til de enkelte aktionsgrupper

Budgettet til de enkelte lokale aktionsgrupper vil blive fordelt efter følgende kriterier: [afventer budget]

Ad f) Samarbejdsprojekter

Forberedelse, udvikling og gennemførelse af samarbejdsprojekter er integreret i den lokale udviklingsstrategier og finansieres inden for rammerne budgetterne udmeldt til de enkelte lokale aktionsgrupper.

For så vidt angår transnationale samarbejdsprojekter skal de tilsagnsgivende myndigheder anvende en særlig procedure, der sikrer, at Kommissionen løbende orienteres om godkendelse af projektansøgningerne.

5.1.4. Rollefordeling mellem FLAG, forvaltningsmyndigheden og Netværksenheden

Opgavefordelingen mellem den lokale aktionsgruppe og myndighederne bygger på respekt for LEADER-princippet om en lokalsamfundsstyret tilgang til udviklingen, hvilket vil sige ”bottom-up”-princippet om lokal indflydelse på de strategiske og økonomiske beslutninger og prioriteringer om tilskud til lokale udviklingsprojekter.

FLAG-indsatsen forvaltes på 3 niveauer; Lokalt FLAG-niveau understøttet af regionale FLAG-netværk, tværgående niveau med oprettelse af en kvalitetsenhed og centralt niveau, som har det forvaltningsmæssige og politiske ansvar for indsatsen, og hvor den formelle projektgodkendelse og tilskudsadministration foregår.

Opgaverne er fordelt på 3 niveauer, som vist i tabellen herunder.

Tabel 57: Forvaltning på hhv. lokalt, regionalt og nationalt niveau

Niveau	Organisation	Hovedfunktioner
Lokalt	FLAG-forening	Bestyrelsen udarbejder og gennemfører en lokal udviklingsstrategi ved at animere og prioritere ansøgninger til tilskud. Bestyrelsernes arbejde understøttes administrativt af regionale FLAG-netværk
Regionalt	FLAG-netværk	Kvalitetsenheden skal kvalitetssikre ansøgningerne forud for den egentlige sagsbehandling i NaturErhvervstyrelsen. LAG-sekretariater etableres for hver enkelt LAG, men samorganiseres i regionale netværk
Centralt	Myndighed	Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter er ansvarlige myndighed og har det politiske ansvar for LAG-indsatsen. Endvidere er netværkscentret placeret i Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter. NaturErhvervstyrelsen foretager legalitetskontrol af ansøgninger, meddele tilsagn, afslag og udbetaler tilskud samt udfører kontrol.

FLAG-niveau

FLAG'ens bestyrelse sammensættes af lokale aktører inden for fire hovedkategorier; lokale foreninger, lokale borgere, lokale myndigheder og lokale virksomheder eller virksomhedsorganisationer. Principperne for sammensætningen af bestyrelserne aktionsgrupper vil blive videreført fra programperiode 2007-2013. Borgere, lokale foreninger, sociale og økonomiske partnere vælges hvert år på demokratisk vis til den lokale aktionsgruppe. Myndighederne udpeger deres repræsentanter i den lokale aktionsgruppe. Dette sikrer, at aktionsgruppen er forankret i lokalområdet og består af motiverede lokale aktører, der kan udvikle og gennemføre projekter i

overensstemmelse med de målsætninger, der er opstillet i udviklingsplanen. Derved sikres den mest effektive afvejning af behov, muligheder og ressourceanvendelse. Offentlige repræsentanter eller en enkelt interessegruppe må ikke repræsentere mere end 49 % af stemmerne i bestyrelsen.

Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter godkender, at de nye lokale aktionsgrupper er oprettet i overensstemmelse med de almindeligt gældende foreningsprincipper, herunder har vedtaget vedtægter, der sætter rammen for foreningens virke, og krav i øvrigt.

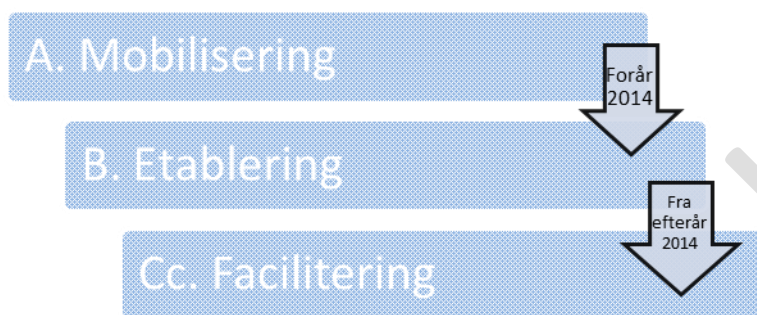
For at FLAG'en kan operere og gennemføre sine opgaver, skal FLAG-bestyrelsen udarbejde og gennemføre en strategi gennem inddragelse af relevante lokale parter og interessenter. Som led heri har FLAG'ens bestyrelse ansvaret for en række opgaver:

- Opbygge kompetencer i FLAG-bestyrelsen og sekretariatet, animere til projekter og ansøgninger, prioritere og anbefale projekter til tilskud, etablere netværk og samarbejdsstrukturer til gavn for implementeringen af strategien samt sørge for en effektiv drift af FLAG'en. Bestyrelsens arbejde understøttes af et sekretariat tilknyttet den enkelte FLAG.
- Anvende udvælgelseskriterier for projekter og tilrettelægge en gennemskuelig udvælgelsesprocedure for projekter.
- Sikre koordination og sammenhæng mellem den lokale udviklingsstrategi og de valgte indsatser og projekter. Det forudsættes, at bestyrelsen begrundes sine indstillinger om tilskud med henvisning til relevante mål i strategien. Sammenhængen til andre lokale strategier sikres gennem godkendelsesproceduren for strategien samt de lokale myndigheders repræsentation i aktionsgruppens bestyrelse.
- Fremme netværk og samarbejde på tværs af sektorer med henblik på at initiere innovative lokale projekter, blandt andet gennem information og kommunikation.
- Indkalde projektansøgninger enten som en løbende proces eller i ansøgningsrunder.
- At modtage og vurdere om projektansøgning er i overensstemmelse med udvælgelseskriterier og den lokale udviklingsstrategi.
- Indstille projektansøgninger til tilskud, herunder indstille en tilskudssats.
- Overvåge gennemførelsen af strategien. Indsatsen overvåges løbende, og der afrapporteres årligt til myndigheden (Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter) bl.a. ved anvendelse af et sætligt evalueringsværktøj. Endvidere rapporteres til foreningens medlemmer gennem den årlige generalforsamling.

Anbefalinger fra FLAG om tilskud til projekter vil blive respekteret af den administrative myndighed, der udelukkende har til opgave at foretage en legalitetskontrol af de prioriterede ansøgninger om tilskud.

Mobilisering af partnerskabet og kapacitetsopbygning

Information og kompetenceopbygningen foregår i 3 faser. Fase A, mobilisering af lokalsamfundet, fase B, etablering af de lokale aktionsgrupper og fase C, facilitering af gruppernes virke med henblik på at sikre et højt kompetence- og vidensniveau gennem hele programperioden.

Af mulige emner, der kan indgå i de enkelte faser kan eksempelvis nævnes:

A. Mobiliseringsfasen

- 1: Landdistrikterne i bevægelse og en lokaldrevet udvikling
- 2: Lokaldrevet udvikling via lokale aktionsgrupper
- 3: Aktionsgruppen og den lokale udvikling

B. Etableringsfasen

- 4: Den lokale udviklingsstrategi - workshop
- 5: Kommunes og regionens rolle i forhold til FLAG
- 7: Arbejdspladser og aktionsgruppen

C. Faciliteringsfasen

- 8: Aktionsgruppens praktik
- 9: Kommunikation og presse
- 10: Lokale fødevarer
- 11: Turisme
- 12: Andre temaer; fx lokal vedvarende energi, besluttet løbende, (fx årligt)

Ad 1-12. Fase C indgår i den løbende kapacitets sikring, men de forskellige aktiviteter kan efter behov gentages efter behov i løbet af programperioden med henblik på at opretholde kompetence og vidensniveauet i FLAG-bestyrelser og Koordinatorer.

Regionale FLAG-netværk

Målet med at oprette regionale FLAG-netværk, er at styrke bestyrelserne og FLAG-sekretariaternes kompetencer og tværfaglighed, så der opnås et høj kompetenceniveau i de enkelte FLAG'er, hvilket også kan bidrage til en mere ensartet og professionel sekretariatsbetjening.

De regionale netværk har følgende opgaver:

Administration, dvs. administrative opgaver samt styring af den daglige drift, herunder LAG'ens økonomi, rapportering, monitorering og evaluering samt rapportering mv.

Animation, hvilket vil sige opgaver, der skal animere til gode projekter og fremme gennemførelsen af strategien gennem opsøgende og rådgivende arbejde i forhold til potentielle ansøgere, og som initiativtager til etablering af netværk og tværgående samarbejder på tværs af interesser, sektorer og geografiske områder

Administrative koordinatorer skal, efter at FLAG-bestyrelserne har indstillet projektansøgninger til tilskud, kvalitetssikre ansøgningerne forud for legalitetskontrollen i NaturErhvervstyrelsen. Efter at FLAG'en har indstillet ansøgningen til godkendelse skal disse administrative koordinatorer i dialog med projektansøgerne afklare eventuelle tvivlsspørgsmål om ansøgningen. Der er behov for at minimere ansøgningerne, som indstilles til tilskud og til legalitetskontrol i NaturErhvervstyrelsen.

Myndigheder

Myndighedsfunktionen for implementering af FLAG er henlagt til Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter, mens ansvaret for det samlede operationelle program er henlagt til Fødevareministeriet, NaturErhvervstyrelsen, der varetager en række funktioner for Ministeriet for By, bolig og Landdistrikter. Det er opgaver om administration af tilskud, herunder tilsagn og udbetalinger samt kontrol og revision samt opfølgning herpå:

Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter

Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter er i relation til Landdistriktsloven og Fiskeriudviklingsloven ansvarlig for tilrettelæggelsen og administrationen af politikken for tilskud til FLAG'erne. Ministeriet for By Bolig og Landdistrikter har således som forvaltningsmyndighed det forvaltningsmæssige ansvar og ministeransvaret samt ansvaret for policy og bekendtgørelsesarbejde, som definerer den administrative praksis.

NaturErhvervstyrelsen

NaturErhvervstyrelsen varetager tilskudsadministration i 1. instans for FLAG-indsatsen for Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter, både i forhold til udbetaling af driftstilskud til de lokale aktionsgrupper og i forhold til projektansøgninger indstillet af de lokale aktionsgrupper.

Sagsbehandling af ansøgninger om tilsagn om tilskud og ansøgninger om udbetaling af tilskud med tilhørende kontrol og revision udføres af Fødevareministeriet, NaturErhvervstyrelsen på vegne af Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter.

Den nærmere opgavefordeling fremgår af kapitel 5 i administrations- og driftsaftaler mellem Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter og Fødevareministeriet.

5.1.5. Information om forudbetalinger til FLAG under art. 63 (EHFF, art. 20(2))

Udbetaling af tilskuddet til aktionsgruppernes løbende drift og til animation gennemføres efter samme principper som i programmerne for perioden 2007-2013, hvilket indebærer at udbetaling kan foregå som forskudsudbetaling (acontoudbetaling) eller efter dokumenterede afholdte og betalte udgifter.

I henhold til artikel 63 (2) i EHFF forordningen, artikel 63 (2) og ELFUL-forordningen artikel 42 kan forskud til drift og animation maksimalt udgøre 50 % af tilskudsbeløbet afsat til formålet.

Forskudsudbetalingen vil ske på baggrund af en årlig anmodning om acontoudbetaling, der opdeles med halvårslige acontobeløb, der maksimalt kan udgøre 50 % af aktionsgruppens årlige tilsagn til drift og animation.

Ved kalenderårets udgang indsender aktionsgruppen dokumentation for de afholdte udgifter til udbetalingsmyndigheden.

Forskellen mellem acontoudbetalingen og det faktisk afholdte udgifter vil blive modregnet i det kommende kalenderårs forskudsudbetaling.

5.1.6. Etablering af nationalt netværk

Formålet med netværket er, at:

- Understøtte og sikre inddragelse af fiskeri- og maritime aktører i udmøntningen af fiskeriudviklingsprogrammet
- Forbedre kvaliteten af udmøntningen af Fiskeriudviklingsprogrammet og sikre den bedst mulige udnyttelse af tilskudsmidlerne
- Informere offentligheden og potentielle tilskudsmodtagere om programmet
- Fremme bæredygtig udvikling af fiskeriområder

Der er således behov for fleksible metoder til at understøtte og udvide netværket og for løbende at foretage justering af målsætninger, værktøjer og aktører i netværket.

Finansiering af nationale netværk

Det danske landdistrikts- og fiskerinetværk finansieres ved hjælp af teknisk bistand fra Landdistriktsfonden (ELFUL) og Fiskeriudviklingsfonden (EHFF). Der kan opnås EU-medfinansiering til:

- Etablering og drift af de strukturer, der er nødvendige for at drive landdistrikts- og fiskerinetværket
- Til forberedelse og udmøntning af en aktionsplan

Fristen for oprettelse

Danmark vil videreføre det nationale landdistrikts- og fiskerinetværk, der er oprettet og udbygget gennem programperioden 2017-2014. Netværket omfatter organisationer, foreninger og offentlige forvaltninger, der er involveret i forberedelse og udmøntning af udvikling af landdistrikter og fiskeriområder i Danmark.

Danmark vil udarbejde en handlingsplan med henblik på udvikling af dette nationale netværk.

Med henblik på at understøtte arbejdet med inddragelse af det nationale landdistrikts- og fiskerinetværk blev der i 2007 oprettet en national netværksenhed, som vil blive videreført og udbygget i overensstemmelse med prioriteterne i det nye landdistriktsprogram for perioden 2014-2020 samt behovet for at understøtte en bæredygtig udvikling af fiskeriområder under Fiskeriudviklingsprogrammet.

Implementering af LEADER-metoden og oprettelse af nye lokale aktionsgrupper vil blive prioriteret højt særligt i programmets opstartsperiode.

Netværket skal bringe folk sammen og fremme samarbejde på tværs af myndigheder, foreninger, organisationer, vidensinstitutioner mv.

Nationalt landdistrikts- og fiskerinetværks målsætninger og forpligtelser

Handlingsplanen kan blandt andet inkludere planlægning af netværksstyringen samt følgende aktiviteter:

- Administration af netværket
- Dialog og inddragelse af central, regionale og lokale myndigheder og andre landdistriktsaktører i udvikling og udmøntning af Fiskeriudviklingsprogrammet
- Tilrettelæggelse af aktiviteter for kompetenceudvikling i forbindelse med etablering og drift af lokale aktionsgrupper
- Samling af projekteksempler, der viser ”best practice”
- Studier og analyser
- Forvaltningsopgaver i forbindelse med forberedelse og implementering af programmet

- Netværksaktiviteter for lokale aktionsgrupper og i særdeleshed teknisk assistance til fremme af transnationale samarbejde og samarbejde mellem lokale aktionsgrupper og søgning af samarbejdspartnere, jf. art. 36 indsatsen
- Kommunikation, herunder information af offentligheden om bl.a. Aktiv Europæisk netværksdeltagelse, herunder deltagelse i det europæiske netværk for udvikling af fiskeriområder, FARNET

Aktører, der er involveret i det nationale netværk

Netværket vil omfatte de relevante organisationer og forvaltninger, der er involveret i fiskeriudvikling. Mange af de nævnte organisationer vil være specialiseret og vil kun indgå i relationer til enten landdistrikterne eller til fiskeriområderne som medlem af de respektive overvågningsudvalg for programmerne.

- Ministerier (fx Erhvervs- og Vækstministeriet)
- Repræsentanter fra regionerne
- Repræsentanter fra kommunerne
- Lønmodtager- og arbejdsgiverorganisationer
- Natur- og miljøorganisationer
- Organisationer for fiskerisektoren, havne mv.
- Organisationer for børn og unge
- Forbrugerorganisationer
- Organisationer for småøer
- Repræsentanter for lokale aktionsgrupper
- Forsknings og videninstitutioner

Nødvendige strukturer til drift af netværket (national netværksenhed)

Der er oprettet en national netværksenhed i Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter som en integreret del af Kontoret for landdistrikter. Denne enhed fungerer som sekretariat for det nationale landdistriktsnetværk såvel som fiskernetværket. Dette kontor har ansvaret for at koordinere landdistriktsudviklingsaktiviteter og politikformulering i henhold til landdistrikter, herunder også for implementering af LEADER og CLLD.

Enheden tilføres de nødvendige menneskelige og tekniske ressourcer, der er afgørende for et velfungerende og effektivt nationalt netværk, herunder

- Informationsteknologier: et godt system til hjemmeside (flersproget) og databaser
- Kontakt med andre bredere netværk, herunder forskningsinstitutter, konsulenttjenester, politiske partnere m.fl.
- Godt kendskab til europæiske sprog samt europæisk kultur, kontekst og historie

- Den nationale netværksenhed og/eller det nationale landdistriktsnetværk har teknisk ekspertise, der supplerer de interne færdigheder

Aktiviteter og mål i programperioden

Table 58: Aktiviteter, mål og tidsperspektiv for FLAG-indsatsen

Aktiviteter	Mål	Tidsperspektiv
Hotline	Oprettet 2014	Fra 2014
Årsmøde for FLAG	1/år	Første gang i 2014
Koordinator møder	Mindst 2/år	Første gang i 2014
Nyhedsbrev	Mindst 6 gange årligt	Fra 2014
Skriftligt Informationsmateriale	Mindst 2 publikationer Omfatter ikke vejledninger mv.	Første publikation i 2014
Websider for program og FLAG	1 pr. FLAG	Oprettet senest 2015
Kompetenceopbygning	10 forskellige FLAG/LAG-kurser og møder	I programperioden. 3 kurser/møder/temaer i 2014
Internationalt arrangement	Mindst 1	I programperioden

Værktøjer til drift af det nationale fiskeri- og landdistriktsnetværk

Følgende værktøjer anvendes eller vil blive udviklet af den nationale netværksenhed til støtte for og fremme af landdistriktsnetværkernes struktur:

- Hjemmeside på flere sprog: Link mellem de netværk, der er aktive i Danmark, andre
- Involverede aktører, europæiske netværk og i de forskellige medlemsstater
- Projekt database
- Publikationer og andre kommunikationsværktøjer
- Temaaktiviteter/arbejdsgrupper
- Bistand til tværnationalt samarbejde
- Temamøder vedr. samarbejde
- Rådgivning
- Uddannelsesværktøjer til nye lokale aktionsgrupper
- Støtte til lokale aktionsgrupper vedr. evalueringstemaet

Afgrænsning

Der foretages en afgrænsning mellem lokale opgaver varetaget af de enkelte lokale aktionsgrupper og mellem NaturErhvervstyrelsen som MA og Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter som ansvarlig for den nationale gennemførelse af CLLD og som har ansvaret for netværksenheden.

5.2. Information om ITI

Vil ikke blive anvendt under Det danske fiskeriudviklingsprogram.

Høringsudkast

6. Opfyldelse af ex ante-betingelser

6.1. Identifikation af gældende ex ante-betingelser og vurdering af deres opfyldelse

Tabel 59: Specifikke ex ante-betingelser og vurdering af deres opfyldelse

Ex ante-betingelse	Relevant (ja/nej)	Hvis ikke relevant - begrundelse	Unionsprioritet(er)	Opfyldelse af betingelsen (ja/nej)	Selvevaluering ift hvorvidt alle kriterier for opfyldelse af ex ante-betingelsen er tilfredsstillet	Dato for opfyldelse	Reference (hvis opfyldt)	
Specifikke ex ante-betingelser for EHFF								
Akvakulturstrategi: Etablering af flerårig national strategi for akvakultur, jf. art. 43.	Ja		2	Ja	En flerårig national strategiplan for akvakultur fremsendes til Kommissionen senest på dagen for fremsendelse af OP.	Der er udarbejdet et udkast til en flerårig national akvakulturstrategi i et samarbejde mellem Fødevareministeriet og Miljøministeriet, med bidrag fra erhverv og øvrige interessenter.	Akvakulturstrategien vil blive fremsendt til Kommissionen samtidig med fremsendelse af udkast til	Når akvakulturstrategien er offentliggjort, vil der blive indsat henvisning hertil.
					OP skal inkludere information om	Akvakulturstrategien er lavet sideløbende med udarbejdelsen af programmet.		

					komplementaritet med den nationale strategiplan.	Situationsbeskrivelsen, SWOT og behov trækker således direkte på oplysninger fra akvakulturstrategien.	OP.	
Dataindsamling: Administrativ kapacitet skal være tilgængelig til at efterleve datakrav til fiskeriforvaltning som fastsat i art. 25 i forordningen for den fælles fiskeripolitik (EU) nr. 1380/2013.	Ja		3	Ja	En beskrivelse af den administrative kapacitet til at udarbejde og anvende et flerårigt program for dataindsamling, der kontrolleres af STECF og godkendes af Kommissionen.	<p>Danmark har under den nuværende dataindsamlingsforordning for hver af programmerne fremsendt det nationale program inden de fastsatte deadlines (hhv. 15/10 2008 og 31/3 2010). Begge de nationale programmer (2009-2010 og 2011-2013) har været evalueret af STECF og er efterfølgende blevet godkendt af Kommissionen og vedtaget af DG MARE's forvaltningskomité.</p> <p>DTU Aqua, der varetager myndighedsopgaven med dataindsamling for NaturErhvervstyrelsen, har varetaget denne opgave i mange år og har således god erfaring med, hvilke ressourcer det kræver at udarbejde og implementere de flerårige nationale programmer for dataindsamling.</p> <p>Danmark indsendte et opdateret program for 2012 og dette program er blevet videreført for 2013 og igen for 2014-2016. Både programmet for 2011-2013 og 2014-2016 er blevet godkendt af Kommissionen.</p>		Det godkendte danske program for perioden 2011-2013 kan findes på Kommissionens side for dataindsamling .

				<p>En beskrivelse af den administrative kapacitet til udarbejdelse og implementering af den nationale flerårige plan for dataindsamling, der skal kontrolleres af STECF og godkendes af Kommissionen.</p>	<p>Danmark indsendte et opdateret program for 2012 inden for den fastsatte deadline (jf. CR 199/2008) og dette program er blevet videreført for 2013 og igen for 2014-2016. Både programmet for perioden 2011-2013 samt 2014-2016 er godkendt af Kommissionen.</p> <p>Årsrapporter for 2009-2012 er blevet fremsendt til Kommissionen inden for den givne deadline (den 31. maj efterfølgende år). Kommissionen har godkendt samtlige indsendte årsrapporter.</p> <p>Danmark har opfyldt alle anmodninger om datalevering for 2010 inden for fastsatte deadline. Kommissionen har ikke pålagt Danmark nogen reduktion i EU-medfinansieringen af dataindsamlingen for 2009 eller 2010, da alle data er afleveret inden for de givne deadlines. Det samme gør sig gældende for 2011, hvor alle data er afleveret og der derfor ikke har været reduktion i EU medfinansieringen.</p>		
				<p>En beskrivelse af den menneskelige kapacitet allokeret til at iværksætte bilaterale og multilaterale aftaler</p>	<p>Danmark har indgået aftaler med en række relevante lande for så vidt angår opfyldelse af dataindsamlings-forpligtelsen. Aftaler er indgået med medlemslande, hvis fartøjer lander fisk i Danmark, eller hvor danske fartøjer lander fangster i udlandet. Aftaler</p>		

					<p>med andre medlemsstater, hvis arbejdet med at implementere dataindsamlingsforpligtelsen er delt.</p>	<p>er også indgået, hvor det omkostningsmæssigt eller af hensyn til effektivisering har været hensigtsmæssigt at indgå aftale.</p> <p>Danmark har indgået bilaterale aftaler med Belgien, Finland, Holland, Irland, Polen, Sverige og Tyskland. Der har ikke været anbefalinger om, at yderligere aftaler burde indgås.</p> <p>Oversigt over indgåede aftaler er vedlagt som bilag 7.</p>		
<p>Kontrol:</p> <p>Administrativ kapacitet skal være tilgængelig for at efterleve implementeringen af et Unionskontrolinspektion- og håndhævelsessystem.</p>	Ja		3	Ja	<p>En beskrivelse af den administrative kapacitet til at udarbejde og implementere det afsnit i det operationelle program 2014-2020, der omhandler EU-medfinansiering af det nationale kontrolprogram, jf. art. 20, stk. 1, litra n.</p>	<p>For så vidt angår offentligt udbud, har NaturErhvervstyrelsens enhed for Jura en særlig enhed for kontraktstyring, indkøb og udbud. Her sørger man for, at NaturErhvervstyrelsen overholder EU-regler og national lovgivning på udbudsområdet. På styrelsens intranet informerer enheden løbende styrelsens øvrige medarbejdere om denne lovgivning samt korrekte procedurer for håndtering af udbud. Enhedens medarbejdere gennemgår desuden løbende uddannelse og efteruddannelse i regler og procedurer for offentligt udbud. For nærmere beskrivelse om offentlige indkøb henvises der i øvrigt til partnerskabsaftalen.</p>		<p>Kommissionen har i marts 2014 godkendt de danske specifikke kontrol- og inspektionsprogrammer.</p>

				<p>En beskrivelse af den administrative kapacitet til at udarbejde og implementere det nationale kontrolaktionsprogram for flerårige planer, jf. art. 46 i kontrolforordningen.</p>	<p>Danmark har i NaturErhvervstyrelsen etableret et Center for Kontrol, som er ansvarlig for forberedelsen og gennemførelsen af det nationale kontrolaktionsprogram. Center for Kontrol gennemfører risikoanalyser med henblik på en effektbaseret kontrol, som så varetages af regionale kontrolafdelinger og fiskerikontrolskibe. Målsætninger og ressourceallokering evalueres månedligt på stabsmøder.</p> <p>Der er i 2014 allokeret 12,6 mio. € til fiskerikontrol under anvendelse af 170 årsværk. Heri indgår tre fiskerikontrolskibe, der opererer på fuld tid.</p> <p>Den danske kontrolindsats evalueres hver måned med henblik på optimeret ressourceanvendelse.</p>		
				<p>En beskrivelse af den administrative kapacitet til at udarbejde og implementere det fælles kontrolprogram, som kan udvikles sammen med andre medlemsstater, jf. art.</p>	<p>Center for Kontrol i NaturErhvervstyrelsen vil stå for at udarbejde og implementere det fælles kontrolprogram, jf. art. 94 i kontrolforordningen, såfremt dette skulle blive relevant i programperioden 2014-2020.</p>		

				94 i kontrolforordningen.			
				En beskrivelse af den administrative kapacitet til at udarbejde og implementere de specifikke kontrol- og inspektionsprogrammer, jf. art. 95 i kontrolforordningen.	Center for Kontrol i NaturErhvervstyrelsen vil stå for udarbejdelse og implementering af specifikke kontrol- og inspektionsprogrammer, jf. art. 95 i kontrolforordningen. Den danske kontroltilrettelæggelse, jf. art. 95 er identisk med tilrettelæggelsen under art. 46, jf. ovenfor. Der budgetteres i 2014 med 21 årsværk til landbaseret kontrol og 22 årsværk til den søbaserede kontrol.		
				En beskrivelse af den administrative kapacitet til at anvende et system med effektive, forholdsmæssige og afskrækkende sanktioner for alvorlige overtrædelser, jf. art. 90 i kontrolforordningen.	Sanktionering af overtrædelser foregår dels i det strafferetlige system, dels i det administrative system. Den administrative del er forankret i NaturErhvervstyrelsens Center for Kontrol og omfatter primært midlertidig inddragelse af fiskeritilladelser i forbindelse med grove overtrædelser af den fælles fiskeripolitik. Herudover afgøres en del sagstyper administrativt, hvis overtræderen uden videre erklærer sig skyldig og indforstået med sanktionsfastsættelsen. Overblik over både administrative og strafferetlige afgørelser sikres ved brug af		

						et elektronisk register for overtrædelser af fiskerilovgivningen.		
					En beskrivelse af den administrative kapacitet til at anvende pointsystemet for alvorlige overtrædelser, jf. art. 92 i kontrolforordningen.	Pointsystemet er forankret i Center for Kontrol, der også administrerer tildelingen af point og suspension af fartøjslicenser og fartøjsejernes ret til at føre fiskerfartøjer.		
Kapacitetsrapport: Kapacitetsrapport skal indleveres i overensstemmelse med art. 34 i forordningen for den fælles fiskeripolitik (EU) nr. 1380/2013.	Ja		1	Ja	Kapacitetsrapporten er udarbejdet i overensstemmelse med de fælles retningslinjer, der er fastlagt af Kommissionen.	NaturErhvervstyrelsen, der har stor erfaring med at udarbejde den danske kapacitetsrapport, vil også fremover varetage denne opgave efter de samme principper, som hidtil har været styrende for deres arbejde – at rapporten indsendes til Kommissionen inden tidsfristen, udarbejdet i overensstemmelse med vejledningen. Arbejdet vil blive udført med bidrag fra relevante vidensinstitutioner.		

Table 60: Generelle ex ante-betingelser og vurdering af deres opfyldelse

Ex ante-betingelse	Relevant (ja/nej)	Hvis ikke relevant - begrundelse	Unionsprioritet(er)	Opfyldelse af betingelsen (ja/nej)	Selvevaluering ift hvorvidt alle kriterier for opfyldelse af ex ante-betingelsen er tilfredsstillende	Dato for opfyldelse	Reference (hvis opfyldt)
Generelle forhåndsbetingelser							
Bekæmpelse af diskrimination	Nej	Jf. "Draft guidance on EMFF specific Ex Ante Conditionalities <i>version 2</i> "					
Ligestilling mellem kønnene	Nej	Som ovenfor.					

Handikap	Nej	Som ovenfor.					
Offentlig indkøb: Der foreligger en mekanisme, som sikrer effektiv gennemførelse og anvendelse af direktiv 2004/18/EF og 2004/17/EF og tilstrækkelig overvågning og tilsyn.	Ja		alle			Der henvises til besvarelse i partnerskabsaftalen.	
Statsstøtte	Nej	Jf. ”Draft guidance on EMFF specific Ex Ante Conditionalities <i>version 2</i> ”					
Miljølovgivning vedrørende vurdering af virkninger på miljøet (VVM) og	Ja		Alle			Der henvises til besvarelse i partnerskabsaftalen.	

strategisk miljøvurdering (SMV)								
Statistiske systemer og resultatindikatorer	Nej	Jf. ”Draft guidance on EMFF specific Ex Ante Conditionalities <i>version 2</i> ”						

6.2. Håndtering af ikke-opfyldte ex ante-konditionaliteter

Alle relevante ex ante-konditionaliteter er opfyldt.

7. Præstationsramme

Afventer Kommissionens fastsættelse af budget.

Tabel 61: Præstationsramme

Unionsprioritet		
Indikator og måleenhed hvor relevant	Milepæl for 2018	Mål for 2022

Høringsudkast

8. Finansieringsplan

8.1. Samlet EHFF-bidrag planlagt for hvert år

[Udfyldes automatisk]

8.2. EHFF-bidrag og medfinansieringsrate per prioritet

Den danske andel af EHFF's budget kendes endnu ikke og programforslaget indeholder derfor ikke en finansieringsplan eller prioritering af de finansielle ressourcer. EHFF's budget for Danmark forventes oplyst i en Kommissionsbeslutning i maj 2014. Den endelige finansieringsplan, der angiver budgettet fordelt på unionsprioriteter, vil blive fastsat efter EHFF-budgettet er kendt og på baggrund af politiske forhandlinger.

Høringsudkast

9. Horisontale principper

9.1. Inddragelse af principper jf. art. 5, 7 og 8 i CPR

9.1.1. Bæredygtig udvikling

Indsatsen i Fiskeriudviklingsprogrammet skal bidrage til at gennemføre den fælles fiskeripolitikks målsætninger og dermed fremme et miljømæssigt, socialt og økonomisk bæredygtigt fiskeri og akvakultur gennem udvikling af en mere bæredygtig fiskeriforvaltning.

Fiskeriudviklingsprogrammet skal understøtte en målrettet indsats for at bevare og beskytte hav- og vandmiljøet som ressourcegrundlag for fiskeri- og akvakultur samt sikre, at miljøpåvirkningen fra fiskeri og akvakultur sker inden for bæredygtige rammer. I den forbindelse vil der kunne ydes støtte til udstyr og anvendelsen af udstyr, der lever op til, eller i visse tilfælde er bedre end, gældende nationale og EU-regler, herunder eventuelle krav om anvendelse af de bedste tilgængelige teknologier, hvor dette er relevant. Samtidig vil der ved administrationen af programmet generelt blive lagt vægt på ressourceeffektivitet og energieffektivitet. Med henblik på at kunne sikre miljøbeskyttelseshensyn vil programmet kunne medfinansiere relevante aktiviteter i sammenhæng med EU's havmiljøstrategi og Natura 2000 (habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet). På ferskvandsområdet vil Fiskeriudviklingsprogrammet kunne understøtte vand- og naturplanerne og dermed også være med til at sikre miljøbeskyttelseshensyn på dette område.

Forebyggelse af klimaforandringer vil kunne fremmes indirekte gennem foranstaltninger, der bidrager til forbedring af biodiversiteten, af fiskeriforvaltningen og forbedring af den biologiske rådgivning, samt mere direkte gennem foranstaltninger, som forbedrer ressourceeffektiviteten, såsom energibesparende initiativer i fiskeriet og i akvakultursektoren.

Den danske regering har besluttet at igangsætte en række initiativer, der skal understøtte en klimatilpasningsindsats, der kan medvirke til at gøre Danmark robust over for klimaændringerne. Indsatsen er beskrevet i ”Kortlægning af klimaforandringer – muligheder og barrierer for handling”. Som udgangspunkt vil der således ikke være en særlig indsats i Fiskeriudviklingsprogrammet omkring klimatilpasning, da dette er omfattet af en national indsats.

I forbindelse med tilskudstildeling til projekter under EHFF vil forskellige parametre indgå i vurderingen af de relevante indsatser: miljøbeskyttelseskrav, ressourceeffektivitet, forebyggelse og tilpasning til klimaforandring og endelig robusthed overfor katastrofer og risikoforebyggelse. De fire parametre vil ikke alle indgå i alle tilskudsordningerne, men kun hvor det er relevant, og de vil blive indarbejdet i ansøgningsskemaerne, så ansøgerne skal redegøre for, hvordan deres projekt lever op til de pågældende parametre. Ved prioritering af ansøgningerne vil de anvendte parametre kunne indgå i prioriteringsskemaet for den pågældende ordning.

Miljøbeskyttelseskravene kan fx være at fremme selektive redskaber, så mængden af utilsigtede fangster minimeres, mens tilsagn til akvakulturanlæg fx vil blive prioriteret efter, i hvor høj grad projekterne minimerer påvirkningen af det omgivende miljø.

Et andet parameter ved prioritering af ansøgninger er ressourceeffektivitet, hvor fx energieffektiviteten er en væsentlig parameter. I forbindelse med tilsagn til modernisering af fiskerfartøjer vil brændstoffektiviteten kunne indgå som en parameter ved prioriteringen. Ansøgninger inden for akvakultur samt ansøgninger om tilskud til investeringer i forarbejdning vil bl.a. kunne blive prioriteret efter, i hvor høj grad investeringerne fx minimerer vandforbruget.

Forebyggelse og tilpasning til klimaforandringer kan indgå i ansøgningerne på fiskerihavne, hvor der i de relevante projekter redegøres for hvordan forebyggelse og tilpasning til klimaforandringer håndteres.

9.1.2. Lige muligheder og anti-diskrimination. Ligestilling mellem mænd og kvinder

Antidiskrimination

Der findes en række danske love og regler om forskelsbehandling og tilgængelighed, som projekterne skal overholde, herunder Forskelsbehandlingsloven af 16. december 2008 og Bygningsreglementet.

Ingen ansøger under EHFF-programmet vil på grundlag af køn, race, etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering blive forhindret i at ansøge om og opnå støtte under EHFF. Med undtagelse af alder (ansøger skal være myndig og dermed over 18 år), vil disse forhold ikke indgå i vurderingen af ansøgninger til Fonden. Alene forhold, der har betydning for gennemførelse af projektet eller overholdelse af ansøgningsbetingelserne, vil blive lagt til grund for vurderingen.

Ansøgere til støtte under EHFF har mulighed for at indsende ansøgning til NaturErhvervstyrelsen per brevpost, e-mail og fax, ligesom der er også mulighed for at indlevere ansøgningen personligt til NaturErhvervstyrelsen. NaturErhvervstyrelsens lokaler er indrettet efter Bygningsreglementets krav om tilgængelighed, og kravet om tilgængelighed til ansøgningsproceduren under EHFF vurderes således at være opfyldt.

Ligestilling mellem mænd og kvinder

EU-traktaten prioriterer fjernelse af uligheder og fremme af ligestilling, og indeholder dermed et forbud mod forskelsbehandling på grund af køn. Traktaten understreger, at EU skal indarbejde et ligestillingsaspekt i alle sine politikker og aktiviteter.

Inden for ESI-fondene er dette princip fastsat i CPR art. 7, hvorefter medlemsstaterne og Kommissionen skal fremme ligestilling mellem mænd og kvinder og integrering af et ligestillingsperspektiv i fondens forskellige gennemførelsesfaser, herunder i udformningen af programmet, gennemførelsen, overvågningen og evalueringen. Medlemsstaterne og Kommissionen skal ligeledes tage passende skridt til at forhindre enhver forskelsbehandling på grund af køn, race

eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder og seksuel orientering under udarbejdelsen og gennemførelsen af programmet.

I Danmark understøttes ligestilling mellem kvinder og mænd bl.a. af den danske lov om ligestilling af kvinder og mænd, jf. lovbekendtgørelse nr. 1527 af 19. december 2004. Lovens formål, jf. lovens § 1, er at fremme ligestilling mellem mænd og kvinder, herunder lige integration, lige indflydelse og lige muligheder i alle samfundets funktioner med udgangspunkt i kvinders og mænds lige værd. Lovens formål er desuden at modvirke direkte og indirekte forskelsbehandling på grund af køn samt at modvirke seksuel chikane.

Der er lige adgang for mænd og kvinder i Danmark til at søge om tilskud efter programmets tilskudsordninger.

Kvinder i fiskeri- og akvakultursektoren

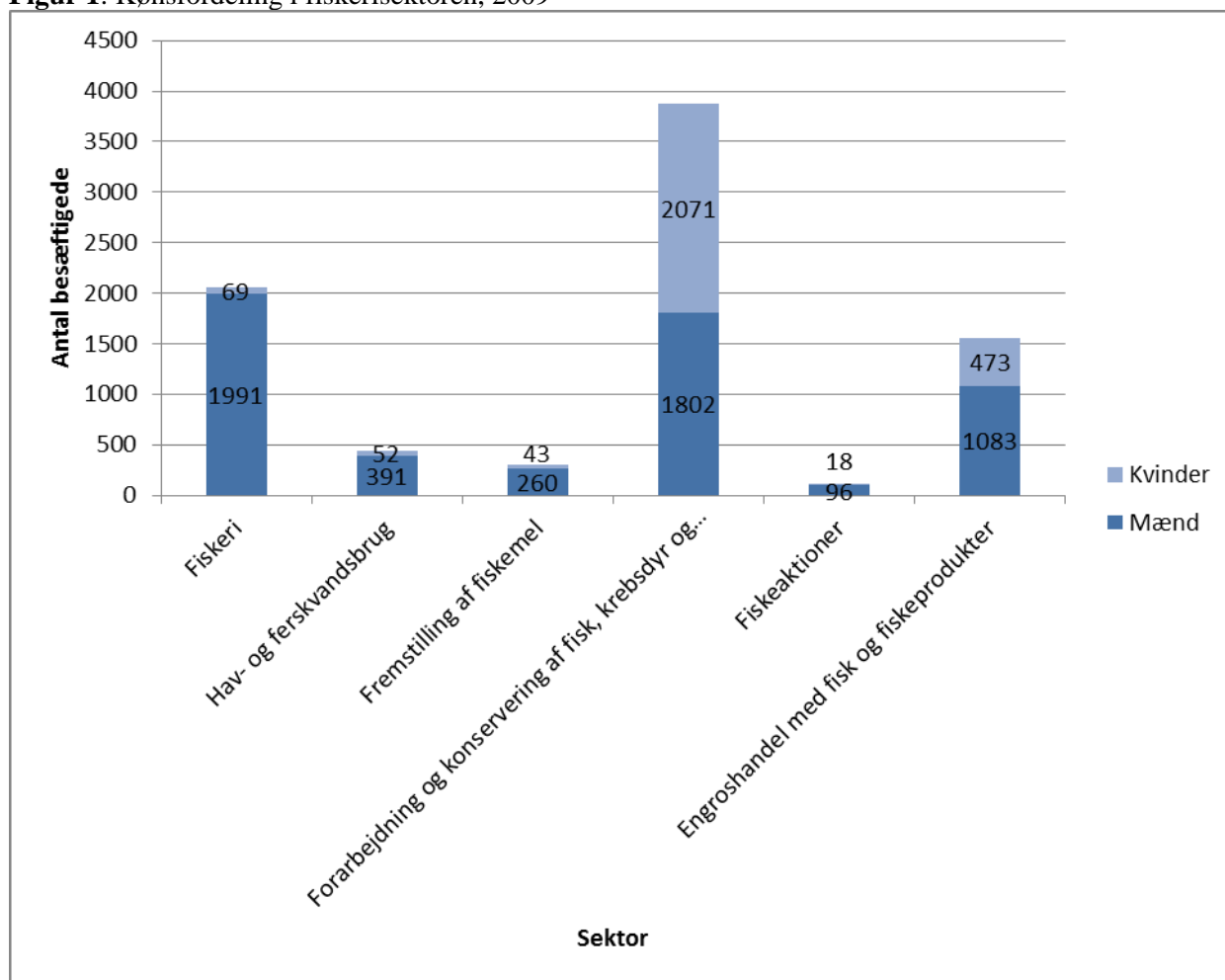
Der er tidligere blevet gennemført en undersøgelse for Europa-Kommissionen af kvinders rolle inden for fiskeri- og akvakultursektoren i Danmark. I rapporten konkluderes det:

- At mulighederne for kvinder i den danske fiskerisektor er begrænsede
- At målet er alternativ beskæftigelse og diversificering for at lette kvinders adgang til at finde alternativer til sektorens faldende beskæftigelsesmuligheder
- At fiskeindustrien har vist positive træk med hensyn til at etablere jobs året rundt i flere funktioner
- At det ikke er hensigtsmæssigt at lave særregler, der forbedrer mulighederne for supplerende understøttelse for kvinder med sæsonarbejde i fiskeindustrien

Endelig peger analysen på udfordringen i at tænke ligestilling ind i programmet som en udvikling og understøttelse af de dele af sektoren, der især er – eller kunne blive – attraktive for kvinder.

Det er karakteristisk for lande med en høj erhvervsfrekvens for kvinder, at der også er en høj grad af kønsopdeling på arbejdsmarkedet. Dette gælder også for den danske fiskerisektor, jf. figur 1. Ved administrationen af Det danske fiskeriudviklingsprogram vil der blive taget behørigt hensyn til ligestillingsaspektet i forbindelse med gennemførelsen af programmet. Der vil dog ikke blive lavet særligt foranstaltninger for at udjævne kønsopdelingen i fiskeri- og akvakultursektoren, uden at dette dog udelukker konkrete projekter målrettet mod fx kvinder.

Figur 1: Kønsfordeling i fiskerisektoren, 2009

Kilde: Danmarks Statistik

Programmet vil kunne have en positiv virkning på kvinders mulighed for beskæftigelse samt motivation for at søge beskæftigelse inden for fiskeri- og akvakultursektoren gennem fx støtte til projekter inden for innovation og teknologiudvikling i fiskeindustrien. Sådanne projekter vil kunne målrettes mod særlige problemstillinger, der kan have en positiv virkning i relation til ligestilling.

Udvalg og lokale grupper

Den overordnede koordinering og overvågning af programmet foretages af et overvågningsudvalg, der sammensættes af kompetente regionale og lokale myndigheder, arbejdsmarkedets parter, økonomiske interesseorganisationer og andre relevante organer, der bl.a. repræsenterer civilsamfundet (se kapitel 11.4.). Ved nedsættelsen af udvalget vil forvaltningsmyndigheden tilstræbe, at udvalget har en ligelig fordeling af mænd og kvinder. Endvidere vil der blive taget højde for, at løbende udskiftninger blandt repræsentanterne finder sted på en måde, der bevarer den ligelige kønsfordeling i udvalget.

På tilsvarende måde vil forvaltningsmyndigheden i forbindelse med sammensætning af lokale aktionsgruppers bestyrelse, der har til opgave at indstille projekter i fiskeriområderne, tilstræbe, at

aktionsgrupperne har en ligelig fordeling af kvindelige og mandlige repræsentanter i hele sin funktionsperiode.

9.2 Indikativ beløb til klimamål

[Tabel genereres automatisk på baggrund af valgte indsatser]

9.3. Reduktion af den administrative byrde for tilskudsmodtagerne (CPR art. 24(1))

9.3.1. Oversigt over vurderingen af de administrative byrder

De administrative byrder for tilskudsmodtagerne i perioden 2007-2013 var især:

- Uensartet vejlednings- og ansøgningsmateriale
- Krav om indsendelse af to tilbud for overholdelse af tilbuds- og udbudsreglerne

I NaturErhvervstyrelsen er der allerede gjort en stor indsats for at sikre større ensartethed samt bedre ansøgnings- og vejledningsmateriale for ansøgerne med henblik på at reducere de administrative byrder. De vigtigste indsatser er fortsat:

- Regelforenkling og ensretning
- Overensstemmelse mellem regler og vejledning
- Forenkling af supplerende materiale til ansøgninger
- Tydelig og forståelig beskrivelse af ansøgers forpligtelser

Regelforenkling og ensretning: Hvor det er muligt og giver mening, vil NaturErhvervstyrelsen arbejde for, at de generelle regler beskrives ens for forskellige ordninger, fx ved at udarbejde én generel bekendtgørelse for de generelle regler i forordningsgrundlaget på tværs af ordningerne og én generel vejledning til ansøgere. Derudover vil NaturErhvervstyrelsen arbejde for en ensartet implementering af reglerne.

Overensstemmelse mellem regler og vejledning: NaturErhvervstyrelsen vil sikre, at indholdet i vejledningerne til ansøger beskrives i overensstemmelse med reglerne (forordningsgrundlag, program og nationale regler), så der ikke er uklarhed omkring reglerne.

Forenkling af supplerende materiale til ansøgninger: NaturErhvervstyrelsen vil udarbejde skabeloner til områder, som har vist sig at være vanskelige for ansøger, fx tilbud og projektansættelser.

Tydelig og forståelig beskrivelse af ansøgers forpligtelser: NaturErhvervstyrelsen vil beskrive ansøgers forpligtelser vedr. synliggørelse af tilskud tydeligere, mere præcist og mere fyldestgørende, da ansøgere i flere tilfælde har været i tvivl omkring det konkrete indhold af disse forpligtelser.

9.3.2. Planlagte handlinger med henblik på at opnå færre administrative byrder

Indikativ tidsplan for så vidt angår reduktion af administrative byrder:

Tabel 62: Reduktion af administrative byrder

	Planlagt aktion	Resultat	Start	Slut
Regelforenkling og ensretning	Udarbejdelse af generel bekendtgørelse	Det vil være mere overskueligt for ansøger at finde de generelle regler for søgning af tilskud under LDP, EHFF og fælles markedsordninger	2. kvartal 2015	1. kvartal 2016
Overensstemmelse mellem regler og vejledning	Gennemgang og opdatering af regler og vejledninger	Vejledningerne skal gengive de lovpligtige regler i et så enkelt som muligt sprog	1. kvartal 2014	3. kvartal 2015
Forenkling af supplerende materiale til ansøgninger	Der skal udarbejdes flere fælles skabeloner og de eksisterende skal opdateres	Det vil være mere overskueligt for ansøger, hvis der er udarbejdet en intelligent skabelon i forbindelse med ansøgning om tilsagn og anmodning om udbetaling, således at brugeren guides igennem udfyldningen af ansøgningen	1. kvartal 2014	3. kvartal 2015
Tydelig og forståelig beskrivelse af ansøgers forpligtelser	Gøre forpligtelser for ansøger mere tydeligt og enkelt	Det skal fremgå tydeligt for ansøgerne, hvilke forpligtelser der gælder.	2. kvartal 2014	4. kvartal 2014

10. Evalueringsplan

10.1. Mål og formål med evalueringsplanen

Formålet med evalueringsplanen er at sikre, at der foretages fyldestgørende og relevante evalueringsaktiviteter samt at tilstrækkelige og relevante ressourcer er tilgængelige til at gennemføre en løbende evaluering, særligt med henblik på:

- At sikre tilvejebringelse af data til de halvårslige afrapporteringer
- At tilvejebringe den nødvendige information til styring af programmet og til at påvise udviklingen i forhold til programmets målsætninger samt til at føde ind i de årlige gennemførelsesrapporter, herunder de udvidede årsrapporter i 2017 og 2019
- At sikre, at de nødvendige data er disponible i rette tid og i rette format til evaluering
- At sikre dataindsamling i overensstemmelse med den fælles fiskeripolitik og CPR, herunder at bidrage til en aggregeret dataindsamling på EU-niveau

Evalueringsplanen vil således opstille en række overvejelser og hensyn, der ved opfyldelse sikrer, at disse mål opnås. Evalueringsplanen har imidlertid ikke til hensigt at være et forvaltningsværktøj, der detaljeret beskriver al evalueringsaktivitet som NaturErhvervstyrelsen påtager sig i sin kapacitet af at være forvaltningsmyndighed.

10.2. Ledelse og koordination

Den primære monitorerings- og evalueringsindsats i henhold til Fiskeriudviklingsprogrammet ligger i NaturErhvervstyrelsen, hvor Center for Projekttilskud har det overordnede ansvar dels for evaluering af projekter, der har modtaget støtte under Fiskeriudviklingsprogrammet, dels for løbende evaluering af programmets udvikling i henhold til opstillede mål og milepæle.

NaturErhvervstyrelsens Center for IT og Center for Kontrol vil endvidere skulle bidrage til dataindsamling og databehandling, ligesom styrelsens afdeling for Intern Revision løbende vil foretage revisionsmæssige evalueringer som led i sine normale opgaver.

I forbindelse med evalueringsindsatsen i henhold til de opstillede resultatindikatorer vil NaturErhvervstyrelsen desuden indhente data fra blandt andet Danmarks Statistik, DTU Aqua, Søfartsstyrelsen og Miljøministeriet.

10.3. Evalueringsemner og -aktiviteter

Foruden den løbende evaluering gennem output- og resultatindikatorer, vil der også med jævne mellemrum blive foretaget en mere omfattende tema-evaluering af bestemte emner under EHFF-programmet. Det kan fx være programmets effekt på beskæftigelsen inden for fiskeri- og akvakultursektoren eller evaluering af programmets natur- og miljøindsatser. I de tilfælde, hvor det giver mening, vil det ligeledes være muligt at lave bredere evalueringer på tværs af programmerne

under ESI-fondene, som fx programmernes bidrag til innovation og konkurrenceevne og hvordan det bedst fremmes gennem programmerne.

10.4. Data og informationsstrategi

I forbindelse med de halvårslige afrapporteringer og årlige gennemførelsesrapporter skal der løbende rapporteres på:

- Finansielle indikatorer for udviklingen i tilsagn og udbetalinger under programmet
- Outputindikatorer (se kapitel 3.3.)
- Resultatindikatorer (se kapitel 3.2.) (fra 2017 ift. de opstillede milepæle)
- Øvrig information i overensstemmelse med kravene i CPR

Ordningerne under Fiskeriudviklingsprogrammet administreres i tilskudsadministrationssystemet BTAS (Basis Tilskuds Administrations System), som er NaturErhvervstyrelsens tilskudsadministrationssystem for alle projekt- og investeringsordninger. For hver enkelt støtteordning er der i BTAS knyttet skemaer, hvori der for hver tilskudssag udfyldes relevante oplysninger til senere afrapportering.

For at sikre den nødvendige dokumentation vil alle relevante oplysninger blive indsamlet i forbindelse med ansøgningen om støtte. Ansøgningsskemaerne udformes således, at ansøger skal opgive relevante oplysninger for netop den foranstaltning, der søges under. Det bemærkes, at det først er ved udbetaling af sagen, at outputresultaterne kommer til at indgå i afrapporteringen. Dermed tælles sager, der annulleres under forløbet, ikke med.

Gennem BTAS er det således muligt til enhver tid at trække information om finansielle indikatorer, outputindikatorer og øvrig relevant information som er indsamlet i overensstemmelse med krav fra EU.

Følgende påføres i BTAS for at kunne håndtere kravene til kontrol:

- Finansieringskilder: Der er udviklet et modul for at kunne angive alle former for finansieringskilder for hvert projekt. Finansieringskilderne er henholdsvis EHFF, NaturErhvervstyrelsen, anden offentlig finansiering, privatfinansiering og indtægter.
- Pålidelighedstjek: Angivelse af støttemodtagers øvrige udbetalingsager under programmet med dertil hørende økonomiske oplysninger for at kontrollere støttemodtagers pålidelighed. Pålidelighedskontrollen kontrollerer alle sager fra BTAS på CVR-nummer niveau for tidligere tilbagebetalinger og indberetninger tilbage til år 2000 via krydstabeller. Dette tjek vil også omfatte antagelighed af ansøgningen i overensstemmelse med kravene i EHFF (art. 12 i udkast til forordningen).

For så vidt angår afrapportering på resultatindikatorer har NaturErhvervstyrelsens Center for Projekttilskud det overordnede ansvar for indsamlingen og afrapportering af data med bidrag fra

Center for Kontrol og eksterne parter. Arbejdet hermed vil løbende pågå for at sikre, at de nyeste data er indhentet til de relevante afrapporteringer.

10.5. Tidslinje

Halvårlige afrapporteringer skal forelægges Kommissionen ultimo juni og ultimo december, mens årlige gennemførelsesrapporter skal forelægges Kommissionen senest den 31. maj i 2016 og hvert år derefter. I 2017 og 2019 skal der udarbejdes udvidede gennemførelsesrapporter.

Planlægning af processen omkring udarbejdelse af de årlige gennemførelsesrapporter vil blive igangsat i god tid forud for afleveringsfristen. Selve udarbejdelsen af gennemførelsesrapporterne forventes at tage op mod seks måneder. Der vil i den forbindelse blive afsat det fornødne årsværk til, at dette arbejde kan gennemføres inden tidsfristen. Det vil på baggrund af dette arbejde desuden blive vurderet, om der skal afsættes yderligere forberedelsestid og/eller ressourcer til udarbejdelsen af de udvidede gennemførelsesrapporter i 2017 og 2019.

10.6. Koordination

I det omfang det vurderes at være relevant og udbytterigt, vil der foregå en koordination i evaluering af Landdistriktsprogrammet, Socialfondsprogrammet og Regionalfondsprogrammet. Det kunne eventuelt være relevant at se på den økonomiske vækst, jobtilvækst eller regionaludvikling som fondene samlet set har bidraget til.

Derudover vil evalueringens resultater for EHFF blive delt med de øvrige myndigheder, der har ansvaret for henholdsvis Landdistriktsprogrammet, Socialfondsprogrammet og Regionalfondsprogrammet.

Der er forsøgt taget hensyn til, at resultatindikatorer for EHFF-programmet, i det omfang det er hensigtsmæssigt, er sammenfaldende med anden evalueringsaktivitet i NaturErhvervstyrelsen og hos andre dataleverandører med henblik på at undgå dobbeltarbejde.

10.7. Evaluering af FLAG

De lokale aktionsgrupper evaluerer løbende sine aktiviteter gennem årlige indberetninger til den nationale netværksenhed (Netværkscentret). Netværksenheden bidrager til den løbende evaluering af programmets implementering i overvågningsudvalget samt gennem bidrag til de årlige indberetninger til Kommissionen og kan på den måde inddrage oplysninger og erfaringer fra gruppernes arbejde og resultater.

FLAG-gruppernes udviklingsstrategier fungerer som et effektivt styringsværktøj for FLAG'ernes ansvarlige ledelse (bestyrelserne). Bestyrelserne skal derfor gennem hele programperioden have mulighed for at justere deres udviklingsstrategi med henblik på at sikre en optimal implementering af strategierne samt opnå konkrete resultater og opfyldelse af effektmål.

Der udvikles derfor et simpelt selv-evalueringsværktøj, som gruppen får stillet til rådighed og kan anvende til vurdering af deres strategiske arbejde og resultater.

Resultatet af selvevalueringen vil også kunne finde anvendelse som led i den årlige indberetning til de ansvarlige myndigheder.

Selv-evalueringen skal både omfatte resultaterne af de støttede projekter, men også proces og organisering, der kan dokumentere merværdien af CLLD. Det kan for eksempel være evnen til at få etableret netværk, der kan styrke deltagelsen og den lokale indlejring af de støttede projekter.

Målopfyldelse og resultaterne af de enkelte projekter opsamles og evalueres løbende gennem generering af rapporter i det nationale sagsbehandlersystem. Det forudsættes, at der kan genereres rapporter på FLAG-niveau og nationalt niveau, der bygger på data på projektniveau fra ansøgningsskema og slutrapport, det vil sige når projektet er færdigt og tilskuddet er udbetalt.

Disse data vil således skulle distribueres til de enkelte FLAG'er og indgå i FLAG'ens løbende selv-evaluering. Den samlede rapportering på nationalt niveau for alle FLAG-områderne vil indgå som datagrundlag for evalueringen på programniveau.

Vurdering af ansøgninger

Bestyrelserne foretager endvidere en vurdering af de enkelte ansøgninger i forbindelse med indstilling af projekter til tilskud. Vurderingen skal sikre, at projekterne bidrager til de mål, der er fastsat i den lokale udviklingsstrategi. Der vil derfor blive udarbejdet et vurderingsskema for indstilling af projekter til tilskud, tilpasset mål og indikatorer i den enkelte aktionsgruppes udviklingsstrategi.

Der vil endvidere blive udarbejdet et prioriteringsværktøj indeholdende et pointsystem, som kan anvendes i prioriteringen mellem projektansøgninger.

Disse erfaringer opsamles som udgangspunkt kun på lokalt FLAG-niveau, og indgår som videngrundlag for FLAG'ens selvevaluering og til information af FLAG'ens medlemmer.

Evaluering på programniveau

CLLD-indsatsen indgår på lige fod med andre tilskudsordninger i Fiskeriudviklingsprogrammet i den løbende evaluering af programmet.

CLLD-indsatsens løbende evaluering sker på programniveau gennem

- Overvågningsudvalgets løbende evaluering af programmets implementering
- Årlige indberetninger til Kommissionen

Derudover vil det blive besluttet løbende, om der skal gennemføres evalueringer af særskilte temaer eller problemstillinger. Det kan fx være evaluering af CLLD-grupperne i et geografisk område, hvor der er identificeret særlige udfordringer eller særligt gode resultater. En evaluering, der specifikt ser

på hvilke projekttyper, der skaber flest arbejdspladser eller en evaluering, der analyserer merværdien ved CLLD-metoden. En sådan analyse blev gennemført i 2012.

10.8. Kommunikation

Resultaterne af evalueringsprocessen vil blive fremsendt skriftligt til medlemmerne af overvågningsudvalget, herunder de ansvarlige myndigheder for de øvrige ESI-fonde, ligesom resultaterne vil være genstand for drøftelse på møder i udvalget. Evalueringresultaterne vil desuden blive gjort tilgængelige for offentligheden via Fødevareministeriets hjemmeside og nyhedsbrev.

10.9. Ressourcer

NaturErhvervstyrelsens Center for Projekttilskud har det overordnede ansvar for evaluering af programmets effekt, mens styrelsens afdeling for Intern Revision har ansvaret for den revisionsmæssige evaluering. NaturErhvervstyrelsens Center for Kontrol og Center for IT vil derudover skulle levere bidrag til den samlede evalueringsindsats. Der vil i disse afdelinger blive afsat de nødvendige ressourcer til at gennemføre evalueringen efter de i forordningerne opstillede krav. Begge afdelinger har god erfaring med at levere bidrag i forhold til evaluering.

Teknisk bistand vil i vidt omfang blive anvendt som finansiering af evalueringsindsatser.

11. Programimplementering

11.1. Udpegning af myndigheder

Tabel 63: Myndigheder

Myndighed	Navn på myndighed
Forvaltningsmyndighed (MA)	NaturErhvervstyrelsen, Center for Projekttilskud, Tilskud
Attesteringsmyndighed	NaturErhvervstyrelsen, Center for Tilskudsudbetaling
Revisionsmyndighed	NaturErhvervstyrelsen, Intern Revision

11.2. Beskrivelse af forvaltnings- og kontrolstruktur

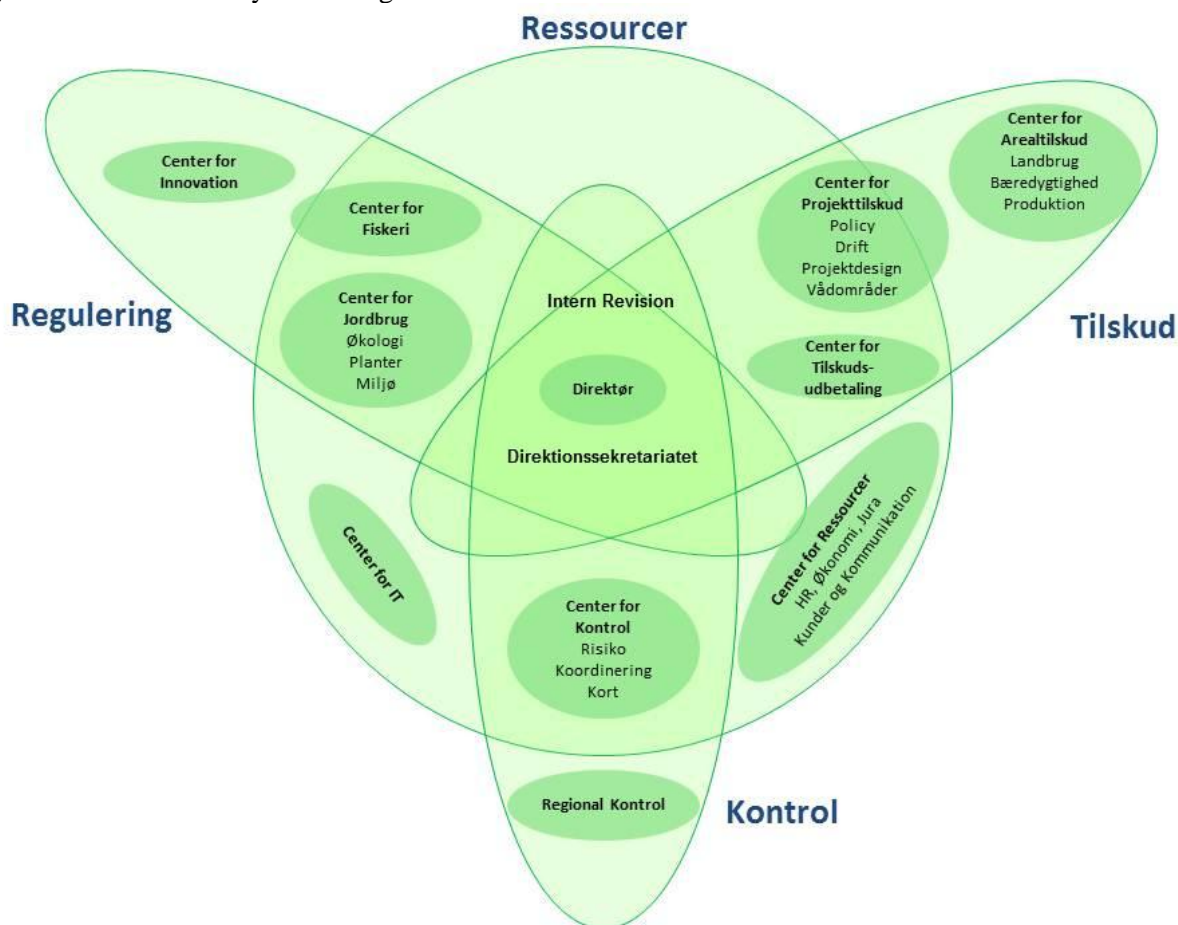
Gennemførelsen af EHFF-programmet hører under Fødevareministeriet, hvor NaturErhvervstyrelsen har det overordnede ansvar for de administrative opgaver, der vedrører programmet.

NaturErhvervstyrelsen er opdelt i tre overordnede afdelinger (se figur 2) med hver sin underdirektør, der refererer til styrelsens øverste direktør. Den administrative tilrettelæggelse skal sikre, at princippet om opgaveadskillelse inden for styrelsen overholdes.

Forvaltningsmyndigheden for EHFF ligger hos Center for Projekttilskud, mens udbetalingsmyndigheden ligger hos Center for Tilskudsadministration. Styrelsens afdeling for Intern Revision udfører en økonomisk evaluering af ordningerne under EHFF. Intern Revision er (jf. figur 2) placeret uden for de andre afdelinger med direkte reference til styrelsens øverste direktør. Intern Revision er operationelt uafhængig og arbejder på grundlag af en særlig instruks, som beskriver enhedens organisation, kompetence og opgaver.

Opgaverne som forvaltningsmyndighed, udbetalingsmyndighed og revisionsmyndighed varetages således alle af NaturErhvervstyrelsen, men opgaverne er placeret i adskilte enheder i forskellige afdelinger.

Figur 2: NaturErhvervstyrelsens organisation

Kilde: NaturErhvervstyrelsen

I forbindelse med evalueringsindsatsen inddrages vidensinstitutioner som eksempelvis Fødevarerøkonomisk Institut (IFRO) under Københavns Universitet samt DTU Aqua og evt. andre eksterne partnere, der kan bidrage med vidensberedskab til NaturErhvervstyrelsen i forbindelse med evalueringsindsatsen.

Som en yderligere foranstaltning til kvalitetssikring, nedsættes der i henhold til artikel 114 i EHFF forordning xxxx/2014 samt artikel 43 i forordning 1303/2013 om de fælles bestemmelser for ESI-fondene, et overvågningsudvalg, der er yderligere beskrevet bl.a. i kapitel 1.1 og 11.4.

11.3. Opsummerende beskrivelse af overvågningsprocessen

Som skitseret i foregående kapitel, vil overvågningsprocessen basere sig på en løbende evaluering gennem kontekst-, output-, og resultatindikatorer jf. kapitel 2.2., 3.2. og 3.3.

Information om outputindikatorer forefindes i styrelsens datasystem BTAS, hvorfra data løbende kan trækkes. Den information, der er nødvendig for at holde data opdateret, vil støttemodtager skulle bidrage med.

Data til resultatindikatorerne, vil blive indsamlet løbende af NaturErhvervstyrelsen, med bidrag fra eksterne dataleverandører.

Evaluering på FLAG-niveau

FLAG-indsatsen vil blive evalueret på lokalt og aggregeret nationalt plan. Evalueringsindsatsen er yderligere beskrevet i kapitel 10.7.

11.4. Sammensætning af overvågningsudvalget

Forventede medlemmer af overvågningsudvalget

Følgende organisationer, institutioner og myndigheder forventes at blive udpeget af Fødevareministeriet til overvågningsudvalget. Herefter vil det være op til den enkelte organisation, institution og myndighed at udpege de(n) person(er), der skal repræsentere dem i udvalget. I overensstemmelse med ligestillingslovens § 10 skal disse organisationer, institutioner og myndigheder så vidt muligt indstille både en mand og en kvinde til udvalget. Den påtænkte udpegning indberettes til Ligestillingsministeriet.

Industrien samt sociale parter:

3F

Danish Seafood Association

Danmarks Fiskehandlere

Danmarks Fiskeriforening

Danmarks Pelagiske Producentorganisation

Dansk Akvakultur

Danske Fiskeres Producentorganisation

Fiskeriets Arbejds miljøråd

Foreningen for Danmarks Fiskemel- og Fiskeolieindustri

Danske Havne

Skagensfiskernes Producentorganisation

Interesseorganisationer:

Danmarks Sportsfiskerforbund

Dansk Amatørfiskerforening

Greenpeace

WWF Verdensnaturfonden

Minoritetsbeskyttelse:

Institut for Menneskerettigheder

Forskning, dataindsamling og fiskerikontrol:

Relevante institutioner (fx DTU Aqua, IFRO,
Center for Kontrol, NaturErhvervstyrelsen)
Center for Fiskeri, NaturErhvervstyrelsen

LEADER:

Landdistrikternes Fællesråd
Lokale Aktionsgrupper (Fiskeriområder)

Øvrige myndigheder:

Kommunernes Landsforening
Danske Regioner
Regionerne
Miljøministeriet
Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter
Erhvervs- og Vækstministeriet
Europa-Kommissionen

11.5. Kommunikation og informationsdeling

NaturErhvervstyrelsens kommunikation og informationsdeling om EHFF-programmet skal understøtte implementeringen af programmet ved at synliggøre og sikre kendskab til programmet, dets muligheder om resultater over for både potentielle støttemodtagere og den brede befolkning.

De overordnede mål for kommunikationsindsatsen er at:

- Sikre et bredt kendskab til programmet og dets konkrete muligheder, ikke mindst for potentielle støttemodtagere
- Synliggøre visionerne bag programmet og de muligheder det åbner for fiskeri- og akvakultursektoren, den regionale udvikling, forarbejdningsindustrien mv.
- Bidrage til at skabe engagement om gennemførelsen af aktiviteterne i programmet og sikre fortsat involvering af centrale, regionale og lokale aktører
- Varetage etableringen af gode rammer for aktørernes vidensdeling

Det overordnede budskab i kommunikation om programmet er, at EU og Fødevarerministeriet bidrager til en positiv udvikling i og omkring fiskeri- og akvakultursektoren.

Information

På NaturErhvervstyrelsens hjemmeside vil information om støttemuligheder, regler, vejledninger og ansøgningskemaer blive stillet til rådighed for potentielle støttemodtagere, ligesom det samlede

danske EHFF-program vil være at finde her. Ligeledes vil det her være muligt at finde information om muligheder for kontakt og spørgsmål til styrelsen. Fødevarerministeriet, herunder NaturErhvervstyrelsen, har i januar 2014 fået ny hjemmeside, med henblik på at gøre den mere brugervenlig og brugerorienteret.

NaturErhvervstyrelsen vil i overensstemmelse med gældende regler offentliggøre støttemodtagere og projekter, der modtager støtte under EHFF-programmet. NaturErhvervstyrelsen vil ligeledes arbejde for at udbrede resultaterne af projekter under programmet, bl.a. ved på styrelsens hjemmeside at dele opdateret information om EHFF-programmets implementering og vigtigste resultater, herunder særligt på programmets projekter inden for innovation og miljøinnovation. Slutteligt vil der på styrelsens hjemmeside blive offentliggjort eksempler på projekter finansieret under EHFF-programmet på engelsk, så det er muligt for borgere, politikere, støttemodtagere og andre interessenter fra andre EU-lande at følge programmets implementering.

Ud over den generelle information vil der blive gennemført målrettede og regelmæssige informationsaktiviteter rettet mod offentligheden generelt, mod potentielle støttemodtagere og mod relevante organisationer m.fl. Disse aktiviteter vil blive varetaget af NaturErhvervstyrelsen. Udgifter i forbindelse med målrettede informationsaktiviteter vil blive afholdt som teknisk bistand.

Strategi

Kommunikationen vil have fokus på forskellige områder i løbet af programperioden. Overordnet kan kommunikationen inddeles i tre faser:

Fase 1 – Lancering og synlighed

I første fase vil kommunikationen have fokus på at udbrede kendskabet til indholdet og mulighederne i programmet til potentielle støtteansøgere. En væsentlig opgave i denne fase er at få et samspil med de vigtigste organisationer på området med henblik på at give kommunikationen en større gennemslagskraft.

Fase 2 – Synligheden udvides; den brede offentlighed

I anden fase vil kommunikationen flytte fokus, så den bliver centreret omkring at give den brede offentlighed information om resultaterne af projekter, der er medfinansieret under EHFF, og mulighederne herved. Det kan bl.a. ske ved at lade kommunikationsindsatsen omfatte de første gode eksempler på projekter, der har modtaget støtte under EHFF, nye statistiske oplysninger m.m. Sideløbende bygger kommunikationsindsatsen også videre på indsatsen fra fase 1 med at informere potentielle støttemodtagere om de muligheder, der tilbydes under fonden.

Fase 3 – Målrettet synlighed, dokumentation og forberedelse af næste program

I den sidste fase skal kommunikationen målrettes og prioriteres i forhold til de potentielle støttemodtagere, der endnu ikke har benyttet sig af mulighederne under programmet. Tredje fase vil samtidig fokusere på dokumentation af programmets effekt på udviklingen i og omkring fiskeri- og

akvakultursektoren. Dokumentationen vil bl.a. kunne bruges som grundlag for udviklingen af et kommende program.

Kommunikationsindsatsen vil således udvikle sig i løbet af programperioden 2014-2020. I begyndelsen vil den være fokuseret på at formidle information om støttemulighederne i programmet, mens kommunikationen i de senere faser vil ændre fokus, så den også kommer til at omfatte den brede offentlighed, politikere m.fl. og senere have fokus på, hvordan den fremtidige udvikling af området skal finde sted.

Initiativer over for potentielle støtteesøgere

Målgruppen af potentielle støttemodtagere under programmet er stor og spænder vidt. Kommunikation skal sikre, at alle disse målgrupper er opmærksomme på mulighederne for støtte under EHFF-programmet.

På NaturErhvervstyrelsens hjemmeside er der en lettilgængelig oversigt over mulige støtteordninger med klar angivelse af, om ordningerne er åbne for ansøgninger eller ej. For hver ordning er der er overskuelig oversigt over, hvornår der kan søges under ordningen, hvem der kan ansøge, hvad der gives tilskud til, tilskuddets størrelse, betingelser for tilskud, lovens hjemmel, hvordan man søger, formål med tilskuddet samt skema og vejledning til at søge om støtte. Desuden er der også her en klar angivelse af, hvordan støtteesøgere og andre kan komme i kontakt med styrelsen i tilfælde af spørgsmål.

Kommunikationsaktiviteter med henblik på at informere potentielle støttemodtagere for mulighederne under EHFF-programmet kan derudover fx omfatte:

- Formidling af eksempler på konkrete projekter, der har modtaget støtte. Potentielle støttemodtagere har dermed mulighed for at se, hvordan andre har grebet projekter an, hvem der kunne være potentielle samarbejdspartnere, konkrete aktiviteter m.m.
- Styrkelse af netværk og brobygning mellem aktører, der i øget omfang skal samtænke deres initiativer. Det kan fx være detailhandlen og fiskeriindustrien eller miljømyndighederne og akvakultursektoren.
- Pressearbejde med særlig vægt på lokale og regionale medier, der er vigtige i forhold til potentielle støttemodtagere.
- Besøg i fiskeriområder

Information til støttemodtagere

Forvaltningsmyndigheden sikrer, at støttemodtagere informeres om fællesskabstilskuddet. Denne information sker i tilsagnet og i forbindelse med udbetalingen. I forbindelse med tilsagn og udbetaling af støtte vil der blive stillet betingelser om information til offentligheden, fx om resultaterne af et projekt. Støttemodtageren vil blive informeret om forpligtelserne til at informere offentligheden om støtten i form af skiltning mv.

Kommunikationsaktiviteterne og herunder design skal leve op til de specifikke krav som fastsat i forordningen og beskrevet i fiche nr. 23.

Initiativer over for den brede offentlighed

Over for offentligheden vil der blive gjort en indsats for at udbrede kendskabet til visionerne bag Den Europæiske Hav- og Fiskerifond, og de resultater fonden har skabt. Det skal synliggøres, at EU og Fødevarerministeriet med indsatsen under fonden spiller en positiv rolle i udviklingen i og omkring fiskeri- og akvakultursektoren. Det vil først og fremmest ske ved at fremhæve en række konkrete eksempler på nye projekter under programmet og den effekt, de har skabt.

Kommunikation vil omfatte løbende pressearbejde i forhold til dagspressen, regionale og lokale medier samt fagmedier. Pressearbejdet vil bl.a. tage udgangspunkt i konkrete casestudier, bedste praksis og gode eksempler på projekter inden for fiskeriprogrammet.

11.6. Teknisk bistand

Under teknisk bistand er det muligt at støtte forberedelse, gennemførelse og evaluering af programmet, herunder dataindsamling, samt udvikling af monitorerings- og forvaltningssystemer med henblik på at evaluere bidraget til det operationelle programs målsætninger. Generelt vil der være tale om at Teknisk bistand anvendes til at gennemføre de nødvendige aktiviteter, som medlemsstaten er forpligtet til i henhold til forordningerne.

Med henblik på implementering og gennemførelse af programmet, herunder understøttelse af opfyldelsen af de strategiske mål i programmet, kan der under teknisk bistand finansieres:

Forvaltning, implementering, overvågning og kontrol:

- Administrative udgifter, som vedrører forberedelse, gennemførelse af programmet og vurdering af projekter, herunder uddannelse af personale i administrative systemer til forvaltning af programmet herunder:
 - Fastlæggelse af udvælgelseskriterier og støtteberettigelsesregler
 - Træffe afgørelse i sager der er indstillet til støtte eller afslag
 - Forvaltningsmyndighedens vurdering af indkomne projektregnskaber, herunder opfølgning på aktiviteter og indikatorer
 - vejledning af ansøgere og støttemodtagere om regler, dokumentationskrav og forretningsgange
- Udgifter i forbindelse med overvågningsudvalgets møder, herunder evt. tolkebistand og deltagelse af eksperter samt besigtigelse af projekter mv.
- Revision og kontrol, herunder kontrolbesøg (kontrol på stedet)

- Etablering af netværk med henblik på at fremme samarbejde og erfaringsudveksling om information med henblik på en bæredygtig udvikling af fiskeriområder

Andre udgifter

- Informationsaktiviteter og PR
- Særlige udredninger, undersøgelser og analyser som bistand til overvågningsudvalget og forvaltningsmyndigheden, Europakommissionen og Fødevareministeriet
- Udgifter til evaluering, herunder betaling af ekstern evaluatør
- Særlige arrangementer, som indgår i gennemførelsen og overvågningen af programmet, fx seminarer og anden form for erfaringsudveksling
- Udvikling og tilpasning af administrative it-systemer
- Udvikling af statistiske redskaber vedr. implementering af prioriteringerne i programmet

Personaleudgifter og lønninger

- Lønninger og andre personaleudgifter afholdt af forvaltningsmyndigheden kan finansieres, i det omfang personalet udfører ovennævnte opgaver i forhold til sagsbehandling, kontrol mv. eller andre tilskudsberettigede opgaver som nævnt i EHFF-forordningen

12. Information om de ansvarlige myndigheder for implementering af kontrol, inspektion og håndhævelse

12.1. Implementerende myndighed for kontrol, inspektion og håndhævelsessystem

Tabel 64: Kontrolmyndigheder

Myndighed	NaturErhvervstyrelsen (Center for Kontrol)
Myndighed	Fødevarestyrelsen

12.2. Beskrivelse af ressourcer

NaturErhvervstyrelsen anvender ca. 150 årsværk beskæftiget i den regionale fiskerikontrol og ca. 25 i den centrale koordinationsenhed. Hertil kommer et mindre antal kontrollører fra Fødevarestyrelsen, der varetager importkontrol. NaturErhvervstyrelsens udgifter fremgår af nedenstående skema.

Tabel 65: Omkostninger til fiskerikontrol

Omkostninger til fiskerikontrol 2012	DKK
Nationale kontrolomkostninger	150.836.011
Nationale omkostninger (forvaltning)	67.357.296
EU-tilskud	23.063.532

12.3. Tilgængeligt udstyr

NaturErhvervstyrelsen råder over 3 fiskerikontrolfartøjer

- 1 skib på 50 meter med 3 besætninger af 9 mand, der kan operere døgnet rundt alle årets 365 dage
- 1 skib på 35 meter med 3 besætninger af 5 mand, der kan operere døgnet rundt alle årets 365 dage
- 1 skib på 20 meter med 3 besætninger af 3 mand, der opererer i dagtimerne året rundt

Fartøjerne deltager også i internationale kontrolopgaver (JDP), og det største skib deltager årligt i NEAFC-kontrolopgaver i Nordatlanten.

Der rådes ikke over flyvende materiel til brug for kontrol.

12.4. Indsatser

For at realisere målet om langsigtet miljømæssig bæredygtig forvaltning af fiskeri er det af afgørende betydning at den fælles fiskeripolitik efterleves af operatørerne inden for fangst, opdræt, forarbejdning og omsætning. En effektiv fiskerikontrol og håndhævelse er væsentlige elementer til at sikre dette.

EHFF vil medfinansiere aktiviteter, der sikrer den nødvendige administrative kapacitet, herunder træning, videreuddannelse, drift (jf. EHFF art. 78 (2) (ja)), it-udvikling, studier, analyser, workshops og møder. Forsøg og afprøvning samt indkøb af udstyr i forbindelse hermed. Anskaffelse af udstyr til kontrol. Modernisering og anskaffelse af kontrolfartøjer.

Aktiviteterne vil omfatte:

- Træning, videreuddannelse af administrativt- og kontrolpersonale
- Drift (jf. EHFF art. 78 (2) (ja))
- Projekter med henblik på it-udvikling
- Studier og analyser
- Workshops og møder
- Udviklingsprojekter
- Forsøg og afprøvning
- Indkøb af udstyr, herunder til brug for overholdelse af kravene til sporbarhed som f.eks. vejeudstyr.

Aktiviteterne vil bidrage til prioriteterne i omfattet i Kommissionens brev af 6. november 2013 herunder om kontrolopgaver i relation til overholdelse af landingsforpligtelser, datavalideringssystemer og sporbarhedssystemer.

13. Dataindsamling

13.1. Generel beskrivelse af dataindsamlingsaktiviteter forudset for perioden 2014-2020

For perioden 2014-2016 vil Danmark gennemføre det nationale program som fastsat i Kommissionens beslutning K (2013) 5568 af 30. august 2013. For perioden 2017-2020 vil Danmark udarbejde dataindsamlingsprogram i overensstemmelse med kravene i den kommende DC-MAP (Data Collection – Multi Annual Programme). Dataindsamlingsaktiviteterne for 2017 til 2020 kan først specificeres, når DC-MAP er vedtaget.

Danmark vil for perioden 2014-2016 gennemføre en række togter med havundersøgelsesskibe i et tværnationalt samarbejde. Dette samarbejde vil blive gennemført mellem Danmark og Sverige, hvor de to landes forpligtelser vil blive udført samlet.

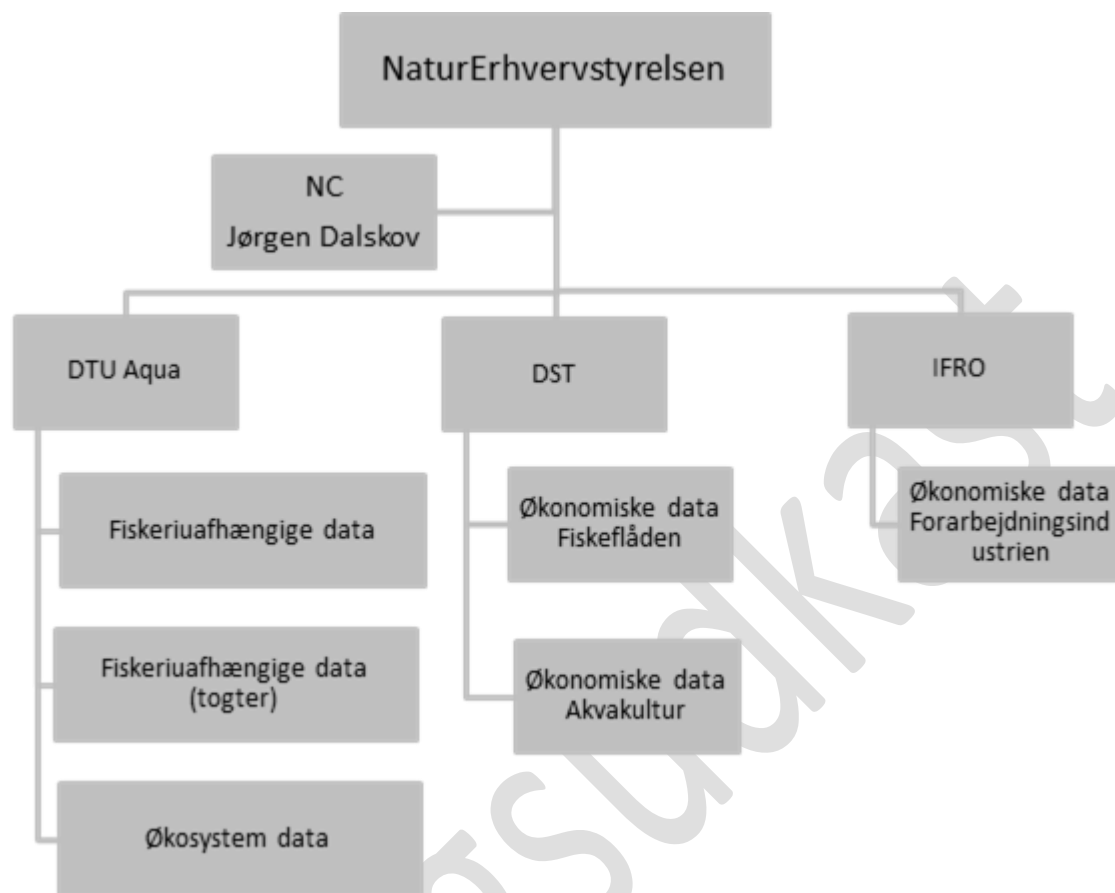
13.2. Beskrivelse af hvordan sund finansiel- og administrativ forvaltning i dataindsamling vil blive opnået

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (FVM) har delegeret opgaven som National Korrespondent til DTU Aqua, og opgaven har siden 2002 været varetaget af cheffiskerikonulent Jørgen Dalskov.

Til udførelse af forpligtelserne i henhold til dataindsamlingsforordningen, har Fødevareministeriet som en del af myndighedsaftalen aftale med DTU Aqua med bidrag fra Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi, Københavns Universitet (IFRO) og Danmarks Statistik (DST), med hvem der er indgået aftale om udførelse af opgaverne. Herudover udføres en del af dataindsamlingen af NaturErhvervstyrelsen, som er ansvarlig for fiskeristatistikken i Danmark.

Dataindsamlingsopgaverne, dataopbejldning samt dataleverance er delt imellem partnerne som angivet i nedenstående figur.

Figur 3: Fordeling af dataindsamlingsopgaver, dataoparbejdningen og dataleverancer

Kilde: DTU Aqua

Det årlige arbejdsprogram for dataindsamling, som er en del af det operationelle program, vil sammen med den årlige afrapportering vedr. dataindsamlingens gennemførelse indgå som bilag til Danmarks årlige gennemførelsesrapporter.

Hver af parterne i dataindsamlingskonsortiet har implementeret databaser, som indeholder de data, der er indsamlet i henhold til dataindsamlingsforordningen samt andre relevante data for udførelsen af arbejdet. I tillæg til disse databaser gennemfører DTU Aqua regelmæssigt en sammenkøring af fangst- og kapacitetsdata med VMS-data. Disse data gøres tilgængelig for alle parter i konsortiet.

Hvert af de involverede institutter har egne rutiner til kvalitetscheck af data. Nogle af disse rutiner er implementeret i de programmer, der anvendes til data indtastning, og andre ved databehandling og dataupload i databaserne.

Ved "data calls" vil DTU Aqua, DST og IFRO som tidligere levere data i henhold til anmodningen. Levering af data til ICES og STECF som er Danmarks primære dataslutbrugere, vil blive udført efter de angivne forskrifter og med anvendelse af de specificerede dataudvekslingsformatet. Data vil inden fremsendelse/upload blive screenet ved hjælp af de relevante kvalitetssikringsrutiner.

De regionale koordinationsgrupper har primært til opgave at diskutere og koordinere indsamling af biologiske data fra det kommercielle fiskeri. Danmark deltager i alle de grupper, der er relevant for dansk fiskeri og har i flere tilfælde varetaget formandskabet ved disse møder. Deltagelse i koordinationsgrupperne indgår i det danske program

Hvert år, når mødeplanen kendes for møder i regi af ICES eller i regi af EU-Kommissionen, som er relevante for dataindsamlingsarbejdet, gennemføres en planlægning af deltagelse i de møder, der er relevante for dansk fiskeri, eller møder, som er vigtige for den paneuropæiske dataindsamling. Specielt møder, som vedrører dataindsamlingsprocedurer eller standardisering.

Danmark har siden indførelses af dataindsamlingsforordningen i 2002 dokumenteret at være i stand til at gennemføre dataindsamling, dataregistrering og databehandling samt datalevering i henhold til kravene i forordningerne. I det danske program indgår anvendelse af 2 havundersøgelsesskibe, 'Havfisken', et mindre skib med en længde på 13 meter og 'Dana' med en længde på 78 meter. 'Havfisken' vil i løbet af 2015 blive erstattet af et nyt skib på ca. 17 meter, og der pågår forhandlinger om udskiftning af 'Dana' inden for de næste 3-4 år.

I omkostningerne til dataindsamlingsopgaven kan medregnes indirekte omkostninger med op til 25 % af lønudgifterne. Endvidere medregnes udgifterne til brug af havundersøgelsesskibe i form af udgift til drift og afskrivning for den periode, skibene anvendes til opgaven i forhold til et normalt driftsår.

14. Finansielle instrumenter

14.1. Beskrivelse af den planlagte anvendelse af finansielle instrumenter

Erfaringerne fra andre programmer i perioden 2007-2013 har været, at finansielle instrumenter kan være komplekse og kræver stor volumen for at være rentable. For at kunne etablere et finansielt instrument under programmet i perioden 2014-2020 skal det på forhånd påvises, at der er et generelt ”gab” i det finansielle marked, der nødvendiggør et nyt finansielt instrument (jf. art. 37 i forordning 1303/2013 om de fælles bestemmelser for ESI-fondene).

Der er foretaget indledende undersøgelser af i hvilken grad, der er behov og mulighed for at anvende finansielle instrumenter for fiskeri og akvakultursektoren gennem Fiskeriudviklingsprogrammet. I de indledende undersøgelser er der lagt vægt på, at ressourcerne, der vil skulle bruges på implementeringen af en ordning indeholdende finansielle instrumenter, skal stå mål med de effekter man vil forvente at opnå ved anvendelse af finansielle instrumenter. Det er især overvejet, om midlerne, der vil kunne prioriteres til finansielle instrumenter ud af programmets samlede ramme, har volumen nok til for alvor at kunne afhjælpe finansieringsproblemerne i erhvervet. Det er på baggrund af denne analyse besluttet ikke at etablere finansielle instrumenter med medfinansiering fra EHFF ved programperiodens start. Hvis det senere besluttet, at der skal etableres finansielle instrumenter med EHFF-medfinansiering, vil Kommissionen skulle ansøges om en programændring.

14.2. Udvælgelse af EHFF-foranstaltninger, der forventes at blive implementeret gennem finansielle instrumenter

Ingen.

14.3. Indikativt beløb, der forventes at blive anvendt gennem finansielle instrumenter

Jf. ovenfor.

Bilag 1: Inviterede til workshop den 27. september 2012

3F	Dansk Kystfiskerforening
Advokatsamfundet	Dansk Ornitologisk Forening
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd	Dansk Skovforening
Arbejdsmarkedsstyrelsen	Danske Arkitektvirksomheder
BAT-Kartellet	Danske Fiskeres Producentorganisation
Beskæftigelsesministeriet	Danske Handicaporganisationer
Bornholms Vækstforum	Danske Havne
Co-Industri	Danske Regioner
DA	Danske Restauranter og Caf�er
Danish Seafood Association	Det Centrale Handicapråd
Danmarks Fiskehandlere	Erhvervs- og Vækstministeriet
Danmarks Fiskeriforening	Erhvervsstyrelsen
Danmarks Idrætsforbund	EU-Kommissionen
Danmarks Miljøundersøgelser	Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark
Danmarks Naturfredningsforening	Finansministeriet
Danmarks Pelagiske Producentorganisation	Finansrådet
Danmarks Sportsfiskerforbund	Fiskeriets Arbejds miljøråd
Dansk Akvakultur	Fiskerifacilitator
Dansk Amatørfiskerforening	Forbrugerrådet
Dansk Byggeri	Foreningen for Danmarks Fiskemel- og Fiskeolieindustri
Dansk Erhverv	Foreningen Nydansker
Dansk Fritidsfiskerforbund	Forsikring og Pension
Dansk Gartneri	Forsknings- og Innovationsstyrelsen
Dansk Industri	

Friluftsrådet	Ministeriet for Ligestilling og Kirke
Greenpeace	NaturErhvervstyrelsen
Horesta	Naturstyrelsen
Håndværksrådet	Ny i Danmark
Installatørernes Organisation	Nærings- og Nydelsesmiddelarbejder Forbundet
Klima-, Energi- og Bygningsministeriet	Realkreditforeningen
Kommunernes Landsforening (KL)	Realkreditrådet
Kommunerne (en fælles repræsentant på landdistrikt)	Region Hovedstaden
Konsumfiskeindustriens Arbejdsgiverforening	Region Midtjylland
Kystfiskerudvalget	Region Nordjylland
Kulturministeriet	Region Sjælland
LAG-repræsentant (fiskeri)	Region Syddanmark
LAG-repræsentant (landdistrikt)	Regionerne (repræsentant på fiskeri)
Landbrug & Fødevarer	Regionerne (repræsentant på landdistrik)
Landdistrikternes Fællesråd	Røde Kors
Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug	Rådet for Socialt Udsatte
Landsforeningen Levende Hav	Sammenslutningen af Danske Småøer
LO	Skagenfiskernes Producentorganisation
Miljøministeriet	Social- og Integrationsministeriet
Miljøstyrelsen	Statens Byggeforskning
Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter	Syddansk Vækstforum
Ministeriet for Børn og Undervisning	Søfartsstyrelsen
Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser	Udenrigsministeriet
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	Verdensnaturfonden
	Videncentret for Landbrug

Visit Denmark

Vækstforum Hovedstaden

Vækstforum Midtjylland

Vækstforum Nordjylland

Vækstforum Sjælland

WWF Verdensnaturfonden

Økologisk Landsforening

Økonomi- og Indenrigsministeriet

Høringsudkast

Bilag 2: Inviterede til workshop den 2. oktober 2012

3F	Fødevarøkonomisk Institut, Københavns Universitet
Aalborg Universitet, Innovative Fisheries Management (IFM)	Greenpeace
Center for Landdistriktsforskning	Klima-, Energi- og Bygningsministeriet
Danmarks Fiskerhandlere	Kommunernes Landsforening
Danmarks Fiskeriforening	Konsumfiskeindustriens Arbejdsgiverforening
Danmarks Pelagiske Producentorganisation	Kystfiskerudvalget
Danmarks Sportsfiskerforbund	LAG-repræsentant (fiskeri)
Dansk Akvakultur	Landdistrikternes Fællesråd
Dansk Amatørfiskerforening	Landsforeningen Levende Hav
Dansk Erhverv	Madkulturen
Danske Fiskeres Producentorganisation	Miljøstyrelsen
Dansk Fritidsfiskerforbund	Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter
Danske Havne	Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser
Danske Regioner	Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
DTU Aqua	NaturErhvervstyrelsen
Erhvervsstyrelsen	Naturstyrelsen
EU-Kommissionen	Nærings- og Nydelsesmiddelarbejder Forbundet
Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark	Regionerne (repræsentant på fiskeri)
Finansrådet	Skagensfiskernes Producentorganisation
Fiskeriets Arbejdsmiljøråd	Søfartsstyrelsen
Fiskerifacilitator	Visit Denmark
Forbrugerrådet	WWF Verdensnaturfonden
Foreningen for Danmarks Fiskemel- og Fiskeolieindustri	

Bilag 3: Deltagere på interessentmøde den 19. marts og 8. maj

COWI, ex ante-evaluator

Danmarks Fiskehandlere

Danmarks Fiskeriforening

Danmarks Sportsfiskerforbund

Dansk Akvakultur

Danske Havne

DTU Aqua

Greenpeace

IFRO

Miljøstyrelsen

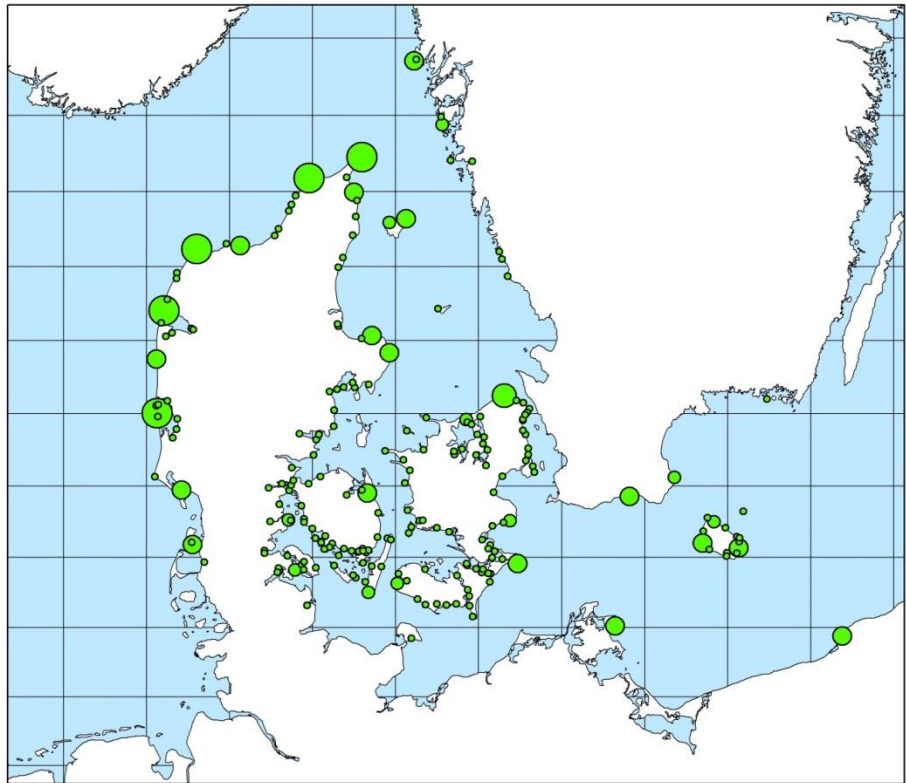
Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Naturstyrelsen

Bilag 4: Placering af primære fiskerihavne og akvakulturanlæg

Figur 4: Placering af danske havne (inkl. landingsmængde), 2010

2010

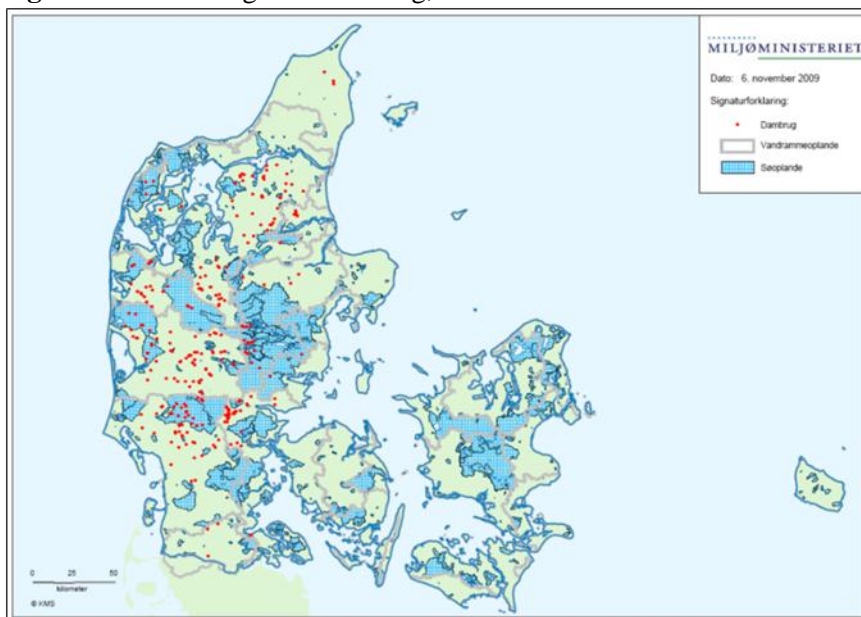
Total DKK pr havn

- 0 - 5000000
- 5000001 - 10000000
- 10000001 - 50000000
- 50000001 - 100000000
- 100000001 - 560000000

DTU Aqua
Institut for Akvatiske Ressourcer

Kilde: DTU Aqua

Figur 5: Lokaliseringen af dambrug, 2009

Kilde: Miljøministeriet

Figur 6: Lokalisering af havbrug, 2009

Kilde: Miljøministeriet

Bilag 5: Oversigt over fiskeriprodukter efter import/eksport på mængde og værdi

Tabel 66: Import og eksport af fiskeprodukter på mængde og værdi

Indikator			2011
Enhed	Im- og eksport	Fiskeprodukt	
Vægt, 1000 tons	Import	Fiskeprodukter I alt	1.232.727
		Fisk, levende	706
		Hel fisk, fersk eller kølet	193.924
		Hel fisk, frosset	65.429
		Filet og andet fiskekød, fersk eller frosset	60.404
		Fisk, tørret, saltet, røget mv.	10.898
		Krebsdyr, fersk, frosset og forarbejdet	57.993
		Bløddyr, også uden skal, fersk, frosset og forarbejdet	5.586
		Animalske produkter, ikke andetsteds tariferet; uegnede til menneskeføde	504.625
		Johannesbrød, tang og andre alger, og andre vegetabiliske produkter	6.746
		Fedtstoffer og olier udvundet af fisk og havpattedyr	130.512
		Fisk, tilberedt eller konserveret, kaviar og kaviarerstatning tilberedt af fiskerogn	33.648
		Krebsdyr, bløddyr og andre hvirvelløse vanddyr, tilberedt eller konserveret	50.309
		Fiskemel, pulver og pellets af kød mv.	111.894
		Tilberedninger, af den art der anvendes som dyrefoder	52
		Eksport	Fiskeprodukter I alt
	Fisk, levende		6.780

	Hel fisk, fersk eller kølet	170.477
	Hel fisk, frosset	64.262
	Filet og andet fiskekød, fersk eller frosset	72.770
	Fisk, tørret, saltet, røget mv.	29.008
	Krebsdyr, fersk, frosset og forarbejdet	74.071
	Bløddyr, også uden skal, fersk, frosset og forarbejdet	12.492
	Animalske produkter, ikke andetsteds tariferet; uegnede til menneskeføde	33.504
	Johannesbrød, tang og andre alger, og andre vegetabiliske produkter	465
	Fedtstoffer og olier udvundet af fisk og havpattedyr	171.593
	Fisk, tilberedt eller konserveret, kaviar og kaviarerstatning tilberedt af fiskerogn	69.154
	Krebsdyr, bløddyr og andre hvirvelløse vanddyr, tilberedt eller konserveret	42.294
	Fiskemel, pulver og pellets af kød mv.	212.041
	Tilberedninger, af den art der anvendes som dyrefoder	1.871

Høring

			2011
Værdi, mio kr.	Import	Fiskeprodukter I alt	13.774
		Fisk, levende	64
		Hel fisk, fersk eller kølet	2.875
		Hel fisk, frosset	1.344
		Filet og andet fiskekød, fersk eller frosset	1.949
		Fisk, tørret, saltet, røget mv.	435
		Krebsdyr, fersk, frosset og forarbejdet	1.298
		Bløddyr, også uden skal, fersk, frosset og forarbejdet	207
		Animalske produkter, ikke andetsteds tariferet; uegnede til menneskeføde	640
		Johannesbrød, tang og andre alger, og andre vegetabiliske produkter	53
		Fedtstoffer og olier udvundet af fisk og havpattedyr	1.141
		Fisk, tilberedt eller konserveret, kaviar og kaviarerstatning tilberedt af fiskerogn	871
		Krebsdyr, bløddyr og andre hvirvelløse vanddyr, tilberedt eller konserveret	1.990
		Fiskemel, pulver og pellets af kød mv.	904
		Tilberedninger, af den art der anvendes som dyrefoder	4
	Eksport	Fiskeprodukter I alt	19.784
		Fisk, levende	233
		Hel fisk, fersk eller kølet	2.830
		Hel fisk, frosset	1.950
		Filet og andet fiskekød, fersk eller frosset	3.012
		Fisk, tørret, saltet, røget mv.	1.721

	Krebsdyr, fersk, frosset og forarbejdet	2.122
	Bløddyr, også uden skal, fersk, frosset og forarbejdet	299
	Animalske produkter, ikke andetsteds tariferet; uegnede til menneskeføde	100
	Johannesbrød, tang og andre alger, og andre vegetabiliske produkter	18
	Fedtstoffer og olier udvundet af fisk og havpattedyr	1.323
	Fisk, tilberedt eller konserveret, kaviar og kaviarerstatning tilberedt af fiskerogn	2.103
	Krebsdyr, bløddyr og andre hvirvelløse vanddyr, tilberedt eller konserveret	2.093
	Fiskemel, pulver og pellets af kød mv.	1.959
	Tilberedninger, af den art der anvendes som dyrefoder	20

Høringsudvalget

Bilag 6: Interventionslogik

Unionsprioritet 1

Table 67: Interventionslogik for udvikling af bedre fiskeriforvaltning

Udvikling af bedre fiskeriforvaltning	
Type af projekter	Udviklingsprojekter og i mindre omfang investeringer
Aktører	Myndigheder (herunder NaturErhvervstyrelsen), organisationer, vidensinstitutioner eller fiskere i samarbejde med myndigheder/vidensinstitutioner.
Aktiviteter	Workshops, møder, regional koordinering, udarbejdelse af forslag til handlingsplaner/forvaltningsplaner og lignende EU-bevarelsesforanstaltninger i henhold til Natura 2000 og havstrategidirektivet. Herudover forberedelse af disse aktiviteter (studier o.l.) og evt. opfølgning herpå (rapporter o.l.). Direkte udsætning som led i en bevaringsforanstaltning i en EU retsakt.
Output og indikatorer	Output af denne indsats vil være: <ul style="list-style-type: none"> - Workshops og møder med fokus på fiskeriforvaltning - Studier, rapporter o.l. - Konkrete forslag til handlingsplaner og/eller forvaltningsplaner - Direkte udsætning af yngel Forhåndsfastsatte outputindikatorer (jf. kapitel 3.3.): <ul style="list-style-type: none"> • Antal projekter, der støtter innovation og konkurrenceevne i fiskeriet • Antal projekter, der sigter mod at beskytte og begrænse fiskeriets påvirkning på det marine miljø Antal projekter defineres i denne sammenhæng som antal tilsagn under indsatsen.
Specifikke mål og resultater	Overordnet skal denne indsats direkte og indirekte bidrage til følgende specifikke mål: <ul style="list-style-type: none"> • Et mindre belastet havmiljø pga. fiskeri, herunder færre/ingen uønskede fangster (UP 1, a) • Styrket teknologisk udvikling og innovation, herunder bedre

	<p>vidensdeling (UP 1, bc)</p> <p>Konkret vil resultatet af indsatsen være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En bedre fiskeriforvaltning <p>(målt på forhåndsfastsatte resultatindikatorer, som fremgår af kapitel 3.2.).</p>
Baggrund	<p>Der er behov for, at forvaltningsmyndigheden kan tage initiativ til at udvikle konkrete handlingsplaner og forvaltningsplaner for udvalgte fiskerier og områder. Det er afgørende at samle alle relevante aktører og skaffe den nødvendige viden i en proces, som involverer og fører til bred opbakning til planerne. Dermed opnås de bedst mulige forudsætninger for at planerne kan gennemføres med succes.</p> <p>I forbindelse med gennemførelse af ålegenopretningsplanen kan der være behov for at fortsætte initiativet med udsætning af åleyngel.</p>
Kritiske antagelser	<p>Hvis de specifikke mål og resultater skal nås, er der en række kritiske succesfaktorer, der som minimum skal være opfyldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fiskere ønsker at deltage • Andre medlemsstaters interesse i regionalt samarbejde om forvaltning (jf. CFP art. 18) • Der skal komme konkrete tiltag ud af de støttede aktiviteter • Handlingsplanerne/forvaltningsplanerne skal vedtages og implementeres succesfuldt
Forordningshjemmel	Art. 30 og 35

Tabel 68: Interventionslogik for udvikling af mere skånsomt fiskeri

Udvikling af mere skånsomt fiskeri (redskaber/indretning af fartøjer)	
Type af projekter	Udviklings-/pilotprojekter ift. udvikling af fiskeredskaber/indretning af fartøjer/anvendelse af redskaber, der har mindsket miljø-/klimapåvirkning (selektive redskaber, mindre udledning, bedre brændstoffektivitet)
Aktører	Fiskere, vidensinstitutioner og virksomheder (krav om inddragelse af vidensinstitutioner)
Aktiviteter	Udviklingsarbejde, herunder teknologiudvikling. Forsøg og afprøvning, køb af udstyr i forbindelse hermed. Udvikling af fiskeredskaber og indretning af fiskerfartøjer.

Output og indikator	<p>Output af denne indsats vil være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projekter med henblik på udvikling af fiskeredskaber/indretning af farttøjer/ anvendelse af redskaber, der har mindsket miljø-/klimapåvirkning <p>Forhåndsfastsatte outputindikatorer (jf. kapitel 3.3.):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal af udstyr, der er udskiftet med henblik på at begrænse fiskeriets påvirkning
Specifikke mål og resultater	<p>Overordnet skal denne indsats direkte og indirekte bidrage til følgende specifikke mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Et mindre belastet havmiljø pga. fiskeri, herunder færre/ingen uønskede fangster (UP 1, a) <p>Konkret vil resultatet af indsatsen være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mere skånsomt fiskeri for så vidt angår uønskede fangster og mindre miljøpåvirkning, herunder klima <p>(målt på forhåndsfastsatte resultatindikatorer, som fremgår af kapitel 3.2.).</p>
Baggrund	<p>Stigende krav til erhvervets hensyn til miljø og natur kan indebære begrænsninger i fiskerimulighederne. Formålet med foranstaltningen er at begrænse påvirkningen, så der tages mest muligt hensyn til naturværdier og miljø samtidig med, at fiskeriet er økonomisk rentabelt.</p>
Kritiske antagelser	<p>Hvis de specifikke mål og resultater skal nås, er der en række kritiske succesfaktorer, der som minimum skal være opfyldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udviklings-/pilotprojekterne skal resultere i konkrete, succesfulde tiltag, der kan implementeres/sættes i produktion • Fiskerne skal være motiveret til at anvende de udviklede redskaber og/eller ændre i fartøjernes indretning
Forordningshjemmel	Art. 37

Tabel 69: Interventionslogik for investeringer i fartøjer mhp. bæredygtigt fiskeri

Investeringer i fartøjer mhp. bæredygtigt fiskeri	
Type af projekter	Investeringer i redskaber, udstyr og indretning om bord på fartøjer
Aktører	Fiskere og fartøjsejere

<p>Aktiviteter</p>	<p>Køb af maskiner, udstyr og redskaber, samt indretning af fartøjer, som fremmer øget klimavenlighed og miljømæssigt bæredygtigt fiskeri, herunder håndtering af uønskede fangster. Investeringer der beskytter redskaber og fangst mod pattedyr og havfugle.</p> <p>Der ydes ikke støtte til indkøb af motorer.</p>
<p>Output og indikatorer</p>	<p>Output af denne indsats vil være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indkøb af maskiner, udstyr og redskaber • Indretning af fartøjer <p>Forhåndsfastsatte outputindikatorer (jf. kapitel 3.3.):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antallet af projekter, der sigter mod at beskytte og begrænse fiskeriets påvirkning på det marine miljø • Antal af projekter, der sigter mod beskyttelse og genetablering af marin biodiversitet og økosystemer og begrænse klimaforandringer <p>Antal projekter defineres i denne sammenhæng som antal tilsagn under indsatsen.</p>
<p>Specifikke mål og resultater</p>	<p>Overordnet skal denne indsats direkte og indirekte bidrage til følgende specifikke mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Et mindre belastet havmiljø pga. fiskeri, herunder færre/ingen uønskede fangster (UP 1, a) • Bedre konkurrenceevne og levedygtighed i fiskeriet, herunder kystfiskeri (UP 1, bb) <p>Konkret vil resultatet af indsatsen være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mere bæredygtigt fiskeri for så vidt angår uønskede fangster og mindre miljøpåvirkning, herunder klima • Forbedring af havmiljøet • Bedre beskyttelse af fangsten (fra beskyttede pattedyr og havfugle) <p>(målt på forhåndsfastsatte resultatindikatorer, som fremgår af kapitel 3.2.).</p>
<p>Baggrund</p>	<p>Stigende krav til erhvervets hensyn til miljø og natur, herunder landingsforpligtelsen, kan indebære begrænsninger i fiskerimulighederne. Formålet med denne ordning er derfor at yde støtte til, at fiskere og fartøjsejere kan investere i redskaber og</p>

	indretning af fartøjer med henblik på at bæredygtigt fiskeri, herunder energieffektivitet samt håndtering af landingsforpligtelsen om bord.
Kritiske antagelser	Hvis de specifikke mål og resultater skal nås, er der en række kritiske succesfaktorer, der som minimum skal være opfyldt: <ul style="list-style-type: none"> • Der skal være udviklet redskaber mm., der er beviseligt bedre end allerede eksisterende redskaber (forordningskrav for støtte) • Det skal være praktisk muligt for forvaltningsmyndigheden at bevise, at de anvendte redskaber er beviseligt bedre end allerede eksisterende redskaber • Fiskere og fartøjsejere skal have en interesse i ordningen • Stabil økonomi i sektoren
Forordningshjemmel	Art. 36 og 39

Tabel 70: Interventionslogik for naturindsatser i relation til fiskeri

Naturindsatser i relation til fiskeri	
Type af projekter	Udvikling af videnskabeligt grundlag, investeringsprojekter
Aktører	Myndigheder (herunder NaturErhvervstyrelsen), offentlige institutioner, videnskabelige organer, fiskere, fiskeres organisationer
Aktiviteter	<p>Inden for rammerne af bæredygtige fiskeriaktiviteter kan der gennemføres analyser, studier, workshops, møder, forberedelse af lokale/regionale forvaltningsplaner og lignende EU-bevarelsesforanstaltninger i henhold til Natura 2000 og havstrategidirektivet, overvågning/monitorering/kortlægning af fiskeriaktiviteter i forhold til Natura 2000 og andre marint beskyttede områder, deltagelse i andre aktiviteter, der bidrager til at fremme biodiversiteten og økosystemer, formidling, der fremmer fiskeres miljøbevidsthed. Investeringer om bord på fiskerfartøjer, så de kan håndtere indsamling af marint affald. Projekter til forbedring og genopretning af akvatisk natur af fiskerimæssig relevans herunder konsolidering af eksisterende rev og evt. skabe sammenhæng mellem revforekomster indenfor udpegede Natura 2000 områder.</p> <p>Der ydes ikke støtte til driftsudgifter for fiskeres indsamling af marint affald (jf. art. 38 (b)).</p>
Output og indikatorer	<p>Output af denne indsats vil være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Workshops og møder

	<ul style="list-style-type: none"> • Analyser og studier • Bidrag til lokale/regionale forvaltningsplaner • Formidling, der fremmer fiskeres miljøbevidsthed • Andre aktiviteter, der bidrager til at fremme biodiversitet og økosystemer f.eks. i forhold til rev. <p>Forhåndsfastsatte outputindikatorer (jf. kapitel 3.3.):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal af projekter, der sigter mod beskyttelse og genetablering af marin biodiversitet og økosystemer og begrænse klimaforandringer • Antal af projekter, der støtter Natura 2000-områder i relation til fiskeri • Antal af projekter, der støtter beskyttede marineområder (MPA's) i fiskeri <p>Antal projekter defineres i denne sammenhæng som antal tilsagn under indsatsen.</p>
<p>Specifikke mål og resultater</p>	<p>Overordnet skal denne indsats direkte og indirekte bidrage til følgende specifikke mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Et mindre belastet havmiljø pga. fiskeri, herunder færre/ingen uønskede fangster (UP 1, a) <p>Konkret vil resultatet af indsatsen være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forbedring af havmiljøet • Implementering af naturdirektiverne og havstrategidirektivet i relation til fiskeriaktiviteter • Forbedring af fiskerernes økonomi (beskyttelse af fangsten mod beskyttede pattedyr og havfugle) <p>(målt på forhåndsfastsatte resultatindikatorer, som fremgår af kapitel 3.2.).</p>
<p>Baggrund</p>	<p>Sunde marine økosystemer danner grundlaget for en vedvarende bæredygtig fiskeribaseret fødevarerproduktion. Beskyttelsen og genopretningen af marin biodiversitet er derfor med til at sikre, at fiskeriet også fremover kan spille en væsentlig rolle i forsyningen af fødevarer og som indtægtskilde.</p>
<p>Kritiske antagelser</p>	<p>Hvis de specifikke mål og resultater skal nås, er der en række kritiske succesfaktorer, der som minimum skal være opfyldt:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • De støttede aktiviteter skal lede frem til konkrete tiltag, der implementeres succesfuldt
Forordningshjemmel	Art. 38

Tabel 71: Interventionslogik for vandløbs- og sørestauring

Vandløbs- og sørestauring	
Type af projekter	Udviklingsprojekter, pilotprojekter (realiseringsprojekter)
Aktører	Myndigheder, offentlige institutioner, fonde med naturformål
Aktiviteter	<p>Projekter der har til hensigt at genskabe mere naturlige vandløb uden spærringer og med større fysisk variation og dermed flere og bedre levesteder for akvatisk flora og fauna, genoprette søer og vandhuller, genoprette økosystemer i eksisterende søer samt forundersøgelser og overvågning af effekter af pågældende aktiviteter. I forbindelse med vandløbsrestauring anvendes bl.a. følgende virkemidler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udlægning af groft materiale • Hævning af vandløbsbund • Etablering af træer langs vandløb • Genslyngning • Udskiftning af bundmateriale • Etablering af miniådale med genslyngning • Restauring af hele ådale • Dobbeltprofil • Åbning af rørlagte vandløb • Fjernelse af fysiske spærringer • Sandfang • Okkerrensning
Output og indikatorer	<p>Output af denne indsats vil være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projekter der har til hensigt at genskabe mere naturlige vandløb og bedre akvatisk flora og fauna. • Projekter der har til hensigt at genoprette søer og vandhuller samt genoprette økosystemer i eksisterende søer • Overvågning af effekter <p>Forhåndsfastsatte outputindikatorer (jf. kapitel 3.3.):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal af projekter, der sikrer beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer i ferske vande <p>Antal projekter defineres i denne sammenhæng som altid tilsagn</p>

	under indsatsen.
Specifikke mål og resultater	<p>Overordnet skal denne indsats direkte og indirekte bidrage til følgende specifikke mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedre akvatisk biodiversitet og vandøkosystemer gennem beskyttelse og genopretning (UP 1, b) <p>Konkret vil resultatet af indsatsen være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bidrag til implementering af de nationale vandplaner (vandrammedirektiv) <p>(målt på forhåndsfastsatte resultatindikatorer, som fremgår af kapitel 3.2.).</p>
Baggrund	<p>Vandløbsrestaurering skal sikre forbedring og rehabilitering af levestederne for dyre- og planteliv i vandløb, herunder genopretning af gydepladser og sikre passage for vandrefisk. Vandløbsrestaurering bidrager dermed til akvatisk biodiversitet og vandøkosystemer bl.a. til opnåelse af vandrammedirektivets krav om god økologisk tilstand for vandløb og gunstig bevaringsstatus i Natura 2000-områder. Der gennemføres på denne baggrund en række tiltag, der skal genoprette og forbedre fiskenes naturlige habitater og vandringsveje i vandløbene.</p>
Kritiske antagelser	<p>Hvis de specifikke mål og resultater skal nås, er der en række kritiske succesfaktorer, der som minimum skal være opfyldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilstrækkelig kapacitet i de kommunale myndigheder
Forordningshjemmel	Art. 42, 5

Tabel 72: Interventionslogik for effektiv fiskeriregulering

Effektiv fiskeriregulering	
Type af projekter	Udviklings- og investeringsprojekter
Aktører	Myndigheder (herunder NaturErhvervstyrelsen) og fiskeriets organisationer i samarbejde med myndigheder
Aktiviteter	Udvikling af it-system til allokering af fiskerimuligheder, møder, workshops. Forsøg og afprøvning samt indkøb af udstyr i forbindelse hermed.
Output og indikatorer	<p>Output af denne indsats vil være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udvikling af IT

	<ul style="list-style-type: none"> • Møder og workshops • Forsøg og afprøvning <p>Forhåndsfastsatte outputindikatorer (jf. kapitel 3.3.):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal af projekter, der bidrager til kvotefordelingssystemer <p>Antal projekter defineres i denne sammenhæng som altid tilsagn under indsatsen.</p>
Specifikke mål og resultatindikatorer	<p>Overordnet skal denne indsats direkte eller indirekte bidrage til følgende specifikke mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedre balance mellem fiskerikapacitet og fiskerimuligheder (UP 1, ba) <p>Konkret vil resultatet af indsatsen være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • En effektiv regulering af fiskerimulighederne <p>(målt på forhåndsfastsatte resultatindikatorer, som fremgår af kapitel 3.2.).</p>
Baggrund	<p>Formålet med denne indsats er at tilpasse fiskeriet til fiskerimulighederne på en måde, der giver fiskerierhvervet mulighed for at tilrettelægge deres fiskeri på en økonomisk hensigtsmæssig måde og således, at reguleringen ikke griber ind i producenternes tilskyndelse til at tilpasse kapitalapparatet til, hvad der er hensigtsmæssigt i forhold til marked og produktion. Der kan være behov for videreudvikling af FKA-systemet.</p>
Kritiske antagelser	<p>Hvis de specifikke mål og resultater skal nås, er der en række kritiske succesfaktorer, der som minimum skal være opfyldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilstrækkelig kapacitet ved forvaltningsmyndigheden samt it-leverandører
Forordningshjemmel	Art. 34

Tabel 73: Interventionslogik for investeringer i fiskerihavne

Investeringer i fiskerihavne	
Type af projekter	Investeringer med fokus på kvalitet og håndtering af uønskede fangster
Aktører	Ejere af fiskerihavne, virksomheder, PO'er
Aktiviteter	Investeringer i fiskerihavne med fokus på kvalitet og håndtering af uønskede fangster, herunder køb af maskiner og udstyr, investeringer

	i havneinfrastruktur til betjening af fiskeri og akvakultur, herunder auktionshaller
Output og indikatorer	<p>Output af denne indsats vil være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indkøb af maskiner og udstyr • Investeringer i havneinfrastruktur <p>Forhåndsfastsatte outputindikatorer (jf. kapitel 3.3.):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal af projekter, der fremmer produktkvalitet og anvendelse af utilsigtede fangster • Antal af projekter, der fremmer produktkvalitet og anvendelse af utilsigtede fangster <p>Antal projekter defineres i denne sammenhæng som antal tilsagn under indsatsen.</p>
Specifikke mål og resultatindikatorer	<p>Overordnet skal denne indsats direkte og indirekte bidrage til følgende specifikke mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedre konkurrenceevne og levedygtighed i fiskeriet, herunder kystfiskeri, samt bedre sikkerhed og arbejdsforhold (UP 1, bb) <p>Konkret vil resultatet af indsatsen være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Øget værdi og kvalitet i det primære fiskeri • Håndtering af landingsforpligtelsen • Styrkelse af lokalsamfund • Fastholdelse af beskæftigelse i kystfiskeriet og i mindre fiskerihavne <p>(målt på forhåndsfastsatte resultatindikatorer, som fremgår af kapitel 3.2.).</p>
Baggrund	Ændringer i fiskekvoter, antal af fartøjer, fiskepriser og mængden af de samlede landinger har medført, at danske fiskerihavne udfordres indbyrdes samt i den øgede internationale konkurrence. Under denne ordning støttes indsatser, der kan forbedre havneinfrastrukturen, herunder med henblik på håndtering af landingsforpligtelsen, marint affald og øget produktkvalitet, og dermed bidrager til at udvikle lokalsamfund.
Kritiske antagelser	<p>Hvis de specifikke mål og resultater skal nås, er der en række kritiske succesfaktorer, der som minimum skal være opfyldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Finansieringsmuligheder for samt interesse fra fiskerihavne,

	virksomheder eller PO'er <ul style="list-style-type: none"> • Sammenhæng til resten af værdikæden • Bevilling af tilstrækkelige midler under indsatsen (prioritering)
Forordningshjemmel	Art. 41

Tabel 74: Interventionslogik for investeringer i kvalitet og værditilvækst i det primære fiskeri

Investeringer i kvalitet og værditilvækst i det primære fiskeri	
Type af projekter	Investeringsprojekter
Aktører	Fartøjsejere (krav om mindst 60 aktive havdage inden for to forudgående kalenderår + anvendelse af selektive redskaber)
Aktiviteter	Køb af maskiner, udstyr og redskaber samt indretning af fartøjer med henblik på øget værdi og kvalitet i det primære fiskeri
Output og indikatorer	<p>Output af denne indsats vil være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indkøb af maskiner, udstyr og redskaber • Indretning af fartøjer <p>Forhåndsfastsatte outputindikatorer (jf. kapitel 3.3.):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal af projekter, der fremmer produktkvalitet og anvendelse af utilsigtede fangster <p>Antal projekter defineres i denne sammenhæng som antal tilsagn under indsatsen.</p>
Specifikke mål og resultatindikatorer	<p>Overordnet skal denne indsats direkte og indirekte bidrage til følgende specifikke mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedre konkurrenceevne og levedygtighed i fiskeriet, herunder kystfiskeri (UP 1, bb) <p>Konkret vil resultatet af indsatsen være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Øget værdi og kvalitet i det primære fiskeri <p>(målt på forhåndsfastsatte resultatindikatorer, som fremgår af kapitel 3.2.).</p>
Baggrund	Der er et stigende krav fra forbrugere og supermarkedskæder om kvalitet, fødevarerikkerhed m.m. Dette giver mulighed for at udvikle sektoren samt mulighed for at øge andelen af højprissegmentet. Samtidig kan det bidrage til at imødekomme den voksende

	internationale handel og stigende globale efterspørgsel efter kvalitetsfisk.
Kritiske antagelser	<p>Hvis de specifikke mål og resultater skal nås, er der en række kritiske succesfaktorer, der som minimum skal være opfyldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fartøjsejere skal have en interesse i ordningen og kunne leve op til kravene om 60 havdage og anvendelse af selektive redskaber • Forvaltningsmyndigheden skal kunne definere objektivt, hvad der er selektive redskaber • Forvaltningsmyndigheden skal kunne vurdere, om støtten fremmer fartøjets evne til at finde fisk • Økonomisk stabilitet
Forordningshjemmel	Art. 40

Tabel 75: Interventionslogik for netværk indenfor fiskeri

Netværk	
Type af projekter	Udviklingsprojekter
Aktører	Fiskere, fartøjsejere, organisationer, vidensinstitutioner, virksomheder, havne
Aktiviteter	Netværksetablering, erfaringsudveksling og nye samarbejder på tværs af værdikæden eksempelvis om landingsforpligtelsen, bioøkonomi, produktudvikling mv.
Output og indikatorer	<p>Output af denne indsats vil være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etablering af netværk <p>Forhåndsfastsatte outputindikatorer (jf. kapitel 3.3.):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal projekter, der forøger menneskelig kapital, jobskabelse og sundhed/sikkerhed i fiskeriet <p>Antal projekter defineres i denne sammenhæng som antal tilsagn under indsatsen.</p>
Specifikke mål og resultatindikatorer	<p>Overordnet skal denne indsats direkte og indirekte bidrage til følgende specifikke mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedre konkurrenceevne og levedygtighed i fiskeriet, herunder kystfiskeri (UP 1, bb)

	<p>Konkret vil resultatet af indsatsen være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Øget innovation og beskæftigelse <p>(målt på forhåndsfastsatte resultatindikatorer, som fremgår af kapitel 3.2.).</p>
Baggrund	<p>Der er brug for netværk, hvor erfarne fiskere kan videreformidle deres viden til yngre fiskere, herunder viden om bedste praksis. Etablerede fiskere vil også kunne drage nytte af netværk, hvor den nyeste viden bliver formidlet og genreret. Det kunne også være etablering af netværk på tværs af værdikæden med henblik på at adressere horisontale problemstillinger som landingsforpligtelsen. I disse netværk kan både fiskere, fiskerihavne og aftagere deltage. Endelig vil der kunne opstå behov for etablering af samarbejder mellem mindre fiskerihavne, eksempelvis om udfordringen i forhold til fastholdelse af fiskeriaktivitet, samspil med andre dele af den maritime økonomi mv.</p> <p>Det forudsættes, at støtte til rene uddannelsesinitiativer ikke er omfattet af programmet.</p>
Kritiske antagelser	<p>Hvis de specifikke mål og resultater skal nås er der en række kritiske succesfaktorer, der som minimum skal være opfyldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilstrækkelig interesse og ressourcer hos fiskerne til at indgå i netværk • Tilstrækkelig rådgivning og information om målene med netværk
Forordningshjemmel	Art. 31(b)

Tabel 76: Interventionslogik for innovation fra hav til bord

Innovation fra hav til bord	
Type af projekter	Udviklings-/pilotprojekter med kommercielt sigt
Aktører	Forskere, virksomheder i hele værdikæden, fiskere, organisationer, vidensinstitutioner (krav om deltagelse fra vidensinstitution)
Aktiviteter	Udvikling af maskiner, produkter, processer, organisering m.m. med kommercielt sigte. Forsøg og afprøvning samt køb af udstyr i forbindelse hermed. Projekter skal udvikle fiskeriet.
Output og indikatorer	<p>Output af denne indsats vil være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projekter med henblik på udvikling af maskiner, produkter, processer, organisering m.m.

	<p>Forhåndsfastsatte outputindikatorer (jf. kapitel 3.3.):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal af projekter, der støtter innovation og konkurrenceevne i fiskeriet <p>Antal projekter defineres i denne sammenhæng som antal tilsagn under indsatsen.</p>
Specifikke mål og resultatindikatorer	<p>Overordnet skal denne indsats direkte og indirekte bidrage til følgende specifikke mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Styrket teknologisk udvikling og innovation (UP 1, bc) <p>Konkret vil resultatet af indsatsen være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nye eller bedre maskiner/produkter/processer/organisering • Mere innovation i sektoren <p>(målt på forhåndsfastsatte resultatindikatorer, som fremgår af kapitel 3.2.).</p>
Baggrund	<p>For at fastholde fiskeri- og forædlingsindustrien i Danmark er der brug for, at sektoren løbende udvikles. Der er behov for styrket teknologiudvikling og innovation, med henblik på at oparbejde viden, til anvendelse i det primære fiskeri.</p> <p>Samtidig kan projekter under denne indsats være med til at imødekomme krav fra forbrugerne om kvalitet og fødevarer sikkerhed, voksende international handel samt anvendelse af nye arter (under landingsforpligtelsen).</p>
Kritiske antagelser	<p>Hvis de specifikke mål og resultater skal nås, er der en række kritiske succesfaktorer, der som minimum skal være opfyldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udviklings-/pilotprojekterne skal resultere i konkrete, succesfulde tiltag • Der skal være en kritisk masse af aktører, som kan og vil allokere ressourcer til projekter under indsatsen
Forordningshjemmel	Art. 28

Unionsprioritet 2

Table 77: Interventionslogik for innovation og netværk inden for akvakultur

Innovation og netværk inden for akvakultur	
Type af projekter	Udviklingsprojekter, udvikling af videnskabeligt grundlag, netværk
Aktører	Virksomheder, erhvervsorganisationer og andre interessenter, herunder videnskabelige og tekniske organer, samt offentlige- og halvoffentlige organisationer. Innovationsprojekter skal udføres af eller i samarbejde med offentlige eller private videnskabelige eller tekniske organer.
Aktiviteter	Innovation og udviklingsarbejde, herunder teknologiudvikling, procesudvikling og produktudvikling, der reducerer miljøpåvirkning, fremmer dyrevelfærd og bæredygtige produktionsmetoder. Forsøg og afprøvning samt indkøb af udstyr i forbindelse hermed. Dannelse af netværk og samarbejder mellem akvakulturvirksomheder og vidensinstitutioner, organisationer mv. Udveksling af best practice.
Output og indikatorer	Output af denne indsats vil være: <ul style="list-style-type: none"> • Projekter der har til hensigt at udvikle ny teknologi, processer, produkter, bedre videnskabeligt grundlag m.m. • Oprettede netværk Forhåndsfastsatte outputindikatorer (jf. kapitel 3.3.): <ul style="list-style-type: none"> • Antal af projekter, der støtter innovation og konkurrenceevne i akvakultur • Antal af projekter, der bidrager til at forøge menneskelig kapital, jobskabelse og sundhed/sikkerhed i akvakultur Antal projekter defineres i denne sammenhæng som altid tilsagn under indsatsen.
Specifikke mål og resultater	Overordnet skal denne indsats direkte eller indirekte bidrage til følgende specifikke mål: <ul style="list-style-type: none"> • Styrket teknologisk udvikling, innovation og vidensdeling (UP 2, a) • Bedre konkurrenceevne og levedygtighed i akvakultursektoren, herunder bedre sikkerhed og arbejdsforhold, særligt for SMV'er (UP 2, b) Konkret vil resultatet af indsatsen være:

	<ul style="list-style-type: none"> • Øget innovation og lavere miljøpåvirkning • Bedre rentabilitet i akvakultursektoren <p>(målt på forhåndsfastsatte resultatindikatorer, som fremgår af kapitel 3.2.).</p>
Baggrund	Akvakulturproduktionen i Danmark er stagnerende, og samtidig skærpes miljøkravene til anlæggene. Det harmonerer ikke med, at efterspørgslen efter akvakulturprodukter er stigende. Der er således behov for at øge produktionen væsentligt, men det skal ske på en bæredygtig måde, så miljøet påvirkes mindst muligt.
Kritiske antagelser	<p>Hvis de specifikke mål og resultater skal nås, er der en række kritiske succesfaktorer, der som minimum skal være opfyldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der skal være en kritisk masse af aktører, som kan og vil allokere ressourcer til projekter under indsatsen • De støttede aktiviteter skal lede frem til konkrete tiltag, der implementeres succesfuldt • Målgruppen skal være motiveret til at implementere/producere/anvende de(n) udviklede processer/produkter/teknologier
Forordningshjemmel	Art. 45 og art. 49

Tabel 78: Interventionslogik for produktive investeringer i akvakultur

Produktive investeringer i akvakultur	
Type af projekter	Investeringsprojekter
Aktører	Akvakulturvirksomheder
Aktiviteter	<p>Investeringer i akvakultur, herunder økologisk akvakulturproduktion og investeringer relateret til dyresundhed og -velfærd. Investeringer der bidrager til at reducere miljøpåvirkning og øger ressourceeffektivitet eller produktionskvaliteten. Andre produktive investeringer i akvakultursektoren. Investeringer der bidrager til at beskytte produktionen mod beskyttede pattedyr og havfugle.</p> <p>Aktiviteter skal være i overensstemmelse med akvakulturstrategien.</p>
Output og indikatorer	<p>Output af denne indsats vil være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investeringer i akvakultursektoren <p>Forhåndsfastsatte outputindikatorer (jf. kapitel 3.3.):</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Antal projekter, der støtter former for akvakultur med højvækstpotentiale, nye former for indkomst og værditilvækst <p>Antal projekter defineres i denne sammenhæng som antal tilsagn under indsatsen.</p>
Specifikt mål/resultater	<p>Overordnet skal denne indsats direkte og indirekte bidrage til følgende specifikke mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedre konkurrenceevne og levedygtighed i akvakultursektoren (UP 2, b) <p>Konkret vil resultatet af indsatsen være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Værditilvækst og forøget produktion • Fremme af akvakulturstrategien <p>(målt på forhåndsfastsatte resultatindikatorer, som fremgår af kapitel 3.2.).</p>
Baggrund	<p>Akvakulturproduktionen er stagnerende, og samtidig skærpes miljøkravene til anlæggene. Det harmonerer ikke med, at efterspørgslen efter akvakultur er stigende. Der er behov for at øge produktionen væsentligt, men det skal ske på en bæredygtig måde, så miljøet påvirkes mindst muligt.</p> <p>Samtidig kan produktive investeringer bidrage til at imødekomme stigende efterspørgsel efter nicheprodukter af høj kvalitet, herunder økologi.</p>
Kritiske antagelser	<p>Hvis de specifikke mål og resultater skal nås, er der en række kritiske succesfaktorer, der som minimum skal være opfyldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projekterne skal kunne leve op til miljøreguleringen og tilstrækkeligt udpegningsgrundlag skal være tilstede • Støttemodtager skal have tilstrækkelige finansieringsmuligheder
Forordningshjemmel	Art. 46

Tabel 79: Interventionslogik for forøgelse af potentialet på akvakultursteder

Forøgelse af potentialet på akvakultursteder	
Type af projekter	Identifikations- og udpegningsprojekter, investeringsprojekter
Aktører	Kompetente myndigheder eller private organer i samarbejde med kompetente myndigheder

Aktiviteter	Identifikation og kortlægning af bedst egnede områder til akvakulturproduktion, herunder havbaserede anlæg
Output og indikatorer	<p>Output af denne indsats vil være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projekter der identificerer og kortlægger de bedst egnede områder til akvakulturproduktion <p>Forhåndsfastsatte outputindikatorer (jf. kapitel 3.3.):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal projekter, der øger potentialet af akvakulturområder og dyresundhed og dyrevelfærd <p>Antal projekter defineres i denne sammenhæng som antal tilsagn under indsatsen.</p>
Specifikke mål og resultater	<p>Overordnet skal denne indsats direkte eller indirekte bidrage til følgende specifikke mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedre konkurrenceevne og levedygtighed i akvakultursektoren (UP 2, b) <p>Konkret vil resultatet af indsatsen være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anvendelse af bedre kortgrundlag for udpegning af egnede områder for akvakulturproduktionen <p>(målt på forhåndsfastsatte resultatindikatorer, som fremgår af kapitel 3.2.).</p>
Baggrund	<p>En nødvendighed for øget akvakulturproduktion er, at der er egnede områder. Områderne skal være placeret, så adgang til infrastruktur, vand og strømforhold er optimale samtidig med, at det er til mindst gene for naboerne. Det gælder både land- og havanlæg.</p> <p>Formålet med foranstaltningen er at bidrage til udpegning af akvakultursteder med henblik på at fremme en konkurrencedygtig, miljømæssig bæredygtig, økonomisk og social levedygtig akvakultursektor.</p> <p>Udpegning af egnede akvakulturområder nævnes af erhvervet som én af de vigtigste udfordringer for akvakultursektoren.</p>
Kritiske antagelser	<p>Hvis de specifikke mål og resultater skal nås, er der en række kritiske succesfaktorer, der som minimum skal være opfyldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Implementering/anvendelse af udpegningsgrundlaget af relevante myndigheder
Forordningshjemmel	Art. 50

Table 80: Interventionslogik for fremme af dyresundhed i akvakultur

Fremme af dyresundhed i akvakultur	
Type af projekter	Drift af bekæmpelsesplan
Aktører	Kompetente myndigheder eller private organer i samarbejde med kompetente myndigheder.
Aktiviteter	Kontrol med og udryddelse af sygdomme inden for akvakultur i overensstemmelse med Rådets beslutning 2009/470/EF, herunder finansiering af driftsudgifter, der er nødvendige for at opfylde forpligtelser i en bekæmpelsesplan.
Output og indikatorer	<p>Output af denne indsats vil være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gennemførelse af bekæmpelse af VHS ved genudbrud af sygdommen. <p>Forhåndsfastsatte outputindikatorer (jf. kapitel 3.3.):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal projekter, der øger potentialet af akvakulturområder og dyresundhed og dyrevelfærd <p>Antal projekter defineres i denne sammenhæng som antal tilsagn under indsatsen.</p>
Specifikke mål og resultater	<p>Overordnet skal denne indsats direkte eller indirekte bidrage til følgende specifikke mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fremme af akvakultur med højt miljøbeskyttelsesniveau og af dyresundhed og dyrevelfærd samt af folkesundhed og sikkerhed (UP 2, d) <p>Konkret vil resultatet af indsatsen være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bidrag til bekæmpelse af et eventuelt genudbrud af VHS. <p>(målt på forhåndsfastsatte resultatindikatorer, som fremgår af kapitel 3.2.).</p>
Baggrund	<p>Formålet med foranstaltningen er, i tilfælde af genudbrud af sygdommen Egtvedsyge (VHS), at bidrage til bekæmpelse af sygdommen. Danmark har med EFF-tilskud bekæmpet VHS i perioden 2007-2013, og Danmark er nu erklæret VHS-frit. Foranstaltningen forventes ikke at skulle iværksættes.</p>
Kritiske antagelser	<p>Hvis de specifikke mål og resultater skal nås, er der en række kritiske succesfaktorer, der som minimum skal være opfyldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der skal være formuleret et godkendt bekæmpelsesprogram

	forud for støtte kan påbegyndes.
Forordningshjemmel	Art. 56

Unionsprioritet 3

Table 81: Interventionslogik for dataindsamling

Dataindsamling	
Type af projekter	Udviklingsprojekter og drift af dataindsamlingsopgaven til understøttelse af CFP
Aktører	Offentlige myndigheder, vidensinstitutioner
Aktiviteter	Dataindsamling, bearbejdning, levering og formidling af data, herunder i overensstemmelse med dataindsamlingskravene i den fælles fiskeripolitik. Forberedelse til og deltagelse i regionalt samarbejde om dataindsamling, regionale fiskerikommissioners møder og i internationalt rådgivningsarbejde.
Output og indikatorer	<p>Output af denne indsats vil være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dataleverancer til slutbrugere • Internationalt samarbejde om dataindsamling • Videnskabelig rådgivning <p>Forhåndsfastsatte outputindikatorer (jf. kapitel 3.3.):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal af projekter, der sigter mod at understøtte indsamling, forvaltning og anvendelse af data <p>Antal projekter defineres i denne sammenhæng som altid tilsagn under indsatsen.</p>
Specifikke mål og resultater	<p>Overordnet skal denne indsats direkte og indirekte bidrage til følgende specifikke mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedre videnskabelig viden samt indsamling og administration heraf (UP 3, a) <p>Konkret vil resultatet af indsatsen være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dataleverancer til slutbrugerne (Kommissionen, Fødevarerministeriet m.fl.) • Bedre data og dermed baggrund for videnskabelig rådgivning og forvaltning af det primære fiskeri og akvakultur samt relaterede sektorer

	<ul style="list-style-type: none"> • Videnskabelig rådgivning <p>(målt på forhåndsfastsatte resultatindikatorer, som fremgår af kapitel 3.2.).</p>
Baggrund	<p>For perioden 2014-2016 vil Danmark gennemføre det nationale dataindsamlingsprogram som fastsat i Kommissionens beslutning K (2013) 5568 af 30. august 2013 samt indsamlingsprogrammer som kræves for gennemførelse af nationale fiskeripolitikker. For perioden 2017-2020 vil Danmark udarbejde et dataindsamlingsprogram i overensstemmelse med det kommende DC-MAP og nationale behov.</p> <p>Danmark vil for perioden 2014-2016 gennemføre en række togter med havundersøgelsesskibe i et tværnationalt samarbejde med Sverige, hvor de to landes forpligtelser vil blive udført samlet.</p>
Kritiske antagelser	<p>Hvis de specifikke mål og resultater skal nås, er der en række kritiske succesfaktorer, der som minimum skal være opfyldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilstrækkelig videnskabelig kapacitet ved dataleverandøren
Forordningshjemmel	Art. 79

Table 82: Interventionslogik for kontrol og håndhævelse

Kontrol og håndhævelse	
Type af projekter	Udviklingsprojekter, investeringsprojekter og drift af visse kontrolprogrammer
Aktører	Offentlige myndigheder, erhvervsfolkere, fartøjsejere
Aktiviteter	Aktiviteter, der sikrer den nødvendige administrative kapacitet, herunder træning, videreuddannelse, drift (jf. EHFF art. 78 (ja)), IT-udvikling, studier, analyser, workshops og møder. Forsøg og afprøvning samt indkøb af udstyr i forbindelse hermed. Anskaffelse af udstyr til kontrol. Modernisering og anskaffelse af kontrolfartøjer.
Output og indikatorer	<p>Output af denne indsats vil være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Træning, videreuddannelse • Drift (jf. EHFF art. 78 (ja)) • Projekter med henblik på it-udvikling • Studier og analyser • Workshops og møder • Udviklingsprojekter

	<ul style="list-style-type: none"> • Forsøg og afprøvning • Indkøb af udstyr <p>Forhåndsfastsatte outputindikatorer (jf. kapitel 3.3.):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal af projekter, der sigter mod at implementere Unionens kontrol-, inspektions- og håndhævelsessystemer <p>Antal projekter defineres i denne sammenhæng som antal tilsagn under indsatsen.</p>
Specifikke mål og resultater	<p>Overordnet skal denne indsats direkte og indirekte bidrage til følgende specifikke mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Monitorering, kontrol og håndhævelse, øget insitutionel kapacitet og en effektiv offentlig administration uden øgede administrative byrder (UP 3, b) <p>Konkret vil resultatet af indsatsen være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontrolaktiviteter i overensstemmelse med art. 15 i forordning (EC) 1224/2009 • Anskaffelse af udstyr til brug for kontrollen • Bedre kontrol- og overvågningssystemer <p>(målt på forhåndsfastsatte resultatindikatorer, som fremgår af kapitel 3.2.).</p>
Baggrund	<p>For at realisere den fælles fiskeripolitiks mål om langsigtet miljømæssig bæredygtig forvaltning af fiskeri og akvakultur, er det af afgørende betydning, at den fælles fiskeripolitik efterleves af operatørerne inden for fangst, opdræt, forarbejdning og omsætning.</p> <p>Foranstaltningen skal bidrage til den nødvendige administrative kapacitet, udvikling og finansiering af udstyr til kontrolaktiviteter.</p>
Kritiske antagelser	<p>Hvis de specifikke mål og resultater skal nås, er der en række kritiske succesfaktorer, der som minimum skal være opfyldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilstrækkelig administrativ kapacitet, herunder IT
Forordningshjemmel	Art. 78

Unionsprioritet 4

Table 83: Interventionslogik for vækst og beskæftigelse i fiskeriområder

Vækst og beskæftigelse i fiskeriområder	
Type af projekter	Investeringsprojekter, udviklingsprojekter og drift
Aktører	Virksomheder, vidensinstitutioner, organisationer, FLAG'er og andre aktører, der har til formål at øge konkurrenceevnen og produktiviteten gennem samarbejde, innovation og udvikling af mikrovirksomheder i fiskeriområderne
Aktiviteter	Investeringer i etablering og udvikling af nye økonomiske aktiviteter i mikrovirksomheder inden for og uden for fiskerierhvervet, herunder investeringer i diversificering af fiskeri- og akvakultursektoren samt til andre dele af den maritime økonomi. Etablering af klynger og netværk, demonstrations- og innovationsprojekter, vidensdeling, udvikling af ny og specialiseret viden, serviceydelser og produkter. Etablering af et sekretariat, der har til formål at betjene bestyrelserne for FLAG'erne.
Output og indikatorer	<p>Output af denne indsats vil være:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Etablering og udvikling af mikrovirksomheder - Investeringer i diversificering til ikke-fiskeriaktiviteter - Etablering af klynger og netværk - Demonstrations- og innovationsprojekter - Vidensdeling - Udvikling af ny og specialiseret viden, serviceydelser og produkter - Etablering af sekretariat til betjening af bestyrelserne for FLAG'erne <p>Forhåndsfastsatte outputindikatorer (jf. kapitel 3.3.):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Antal projekter implementeret gennem FLAG <p>Antal projekter defineres i denne sammenhæng som altid tilsagn under indsatsen.</p>
Specifikke mål og resultater	<p>Overordnet skal denne indsats direkte eller indirekte bidrage til følgende specifikke mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Øget økonomisk vækst, social inklusion, jobskabelse, arbejdsuelighed og arbejdsmobilitet i områder afhængige af fiskeri og akvakultur samt diversificering af aktiviteter inden for fiskeriet og i andre sektorer af den maritime økonomi (UP

	<p>4, a)</p> <p>Konkret vil resultatet af indsatsen være:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erhvervsudvikling og øget beskæftigelse i fiskeriområderne (målt på forhåndsfastsatte resultatindikatorer, som fremgår af kapitel 3.2.)
Baggrund	<p>Hovedmålsætningen er at fremme etableringen af nye arbejdspladser i fiskeriområderne, for at imødekomme disse områders særlige udfordringer, ved at yde tilskud til erhvervsudvikling inden for og uden for fiskerisektoren, navnlig i andre maritime sektorer, samt til den nødvendige læring i forbindelse hermed.</p> <p>Innovation og erhvervsudvikling fremmes af samarbejde mellem vidensinstitutioner og erhvervsaktører på tværs af sektorer, herunder som led i netværk og klyngedannelse, som er afgørende for udvikling af levedygtige virksomheder med fokus på produktivitet, konkurrencedygtighed og vækst.</p> <p>Etableringen af et sekretariat skal bidrage til en effektiv drift af de lokale aktionsgrupper, samt til videns- og erfaringsdeling.</p>
Kritiske antagelser	<p>Hvis de specifikke mål og resultater skal nås, er der en række kritiske succesfaktorer, der som minimum skal være opfyldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Målet om erhvervsudvikling gennem samarbejde og netværk vil næppe kunne nås uden deltagelse af større aktører, der rækker udover mikrovirksomheder. Tilskud til investeringerne vil derimod være rettet mod mikrovirksomheder, idet større virksomheder vil kunne opnå støtte under andre prioriteter under programmet.
Forordningshjemmel	Art. 63, art. 65 og art. 66

Unionsprioritet 5

Tabel 84: Interventionslogik for produktions- og markedsplaner

Produktions- og markedsplaner	
Type af projekter	Forberedelse og gennemførelse af produktions- og markedsplaner
Aktører	Producentorganisationer
Aktiviteter	Forberedelse og gennemførelse af produktions- og markedsplaner, herunder studier, analyser, workshops og møder i overensstemmelse med markedsordningens formål
Output og indikatorer	Output af denne indsats vil være:

	<ul style="list-style-type: none"> • Godkendte produktions- og markedsplaner <p>Forhåndsfastsatte outputindikatorer (jf. kapitel 3.3.):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal af producentorganisationer, der støtter produktions- og markedsføringsplaner
Specifikke mål og resultater	<p>Overordnet skal denne indsats direkte og indirekte bidrage til følgende specifikke mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedre markedsorganisering for fiskeri- og akvakulturprodukter (UP 5, a) <p>Konkret vil resultatet af indsatsen være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Produktions- og markedsplaner <p>(målt på forhåndsfastsatte resultatindikatorer, som fremgår af kapitel 3.2.).</p>
Baggrund	Produktions- og markedsføringsplaner skal bidrage til en bedre markedsordning for fiskeriprodukter ved at fremme en bedre planlægning og organisering af fiskeriet og afsætningen og dermed øge fiskernes konkurrenceevne.
Kritiske antagelser	<p>Hvis de specifikke mål og resultater skal nås, er der en række kritiske succesfaktorer, der som minimum skal være opfyldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Produktions- og markedsplanerne skal gennemføres succesfuldt • At planerne er realisérbare og kan finansieres
Forordningshjemmel	Art. 69

Tabel 85: Interventionslogik for markedsføring

Markedsføring	
Type af projekter	Udviklingsprojekter og investeringsprojekter
Aktører	PO'er, brancheorganisationer, virksomheder
Aktiviteter	Etablering af PO'er, markedsstudier, informations- og afsætningskampagner. Dokumentation og sporbarhed af fiskeri- og akvakulturprodukter.
Output og indikatorer	<p>Output af denne indsats vil være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etablering af PO'er

	<ul style="list-style-type: none"> • Markeds- og afsætningskampagner • Certificerings- og mærkningsinitiativer • Projekter med henblik på forbedring af afsætningsstrukturen <p>Forhåndsfastsatte outputindikatorer (jf. kapitel 3.3.):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal af producentorganisationer, der støtter markedsføring og oplagring
Specifikke mål og resultater	<p>Overordnet skal denne indsats direkte og indirekte bidrage til følgende specifikke mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedre markedsorganisering for fiskeri- og akvakultur (UP 5, a) <p>Konkret vil resultatet af indsatsen være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Øget afsætning og omsætning af fiskeri- og akvakulturprodukter • Bedre markedsgennemsigtighed <p>(målt på forhåndsfastsatte resultatindikatorer, som fremgår af kapitel 3.2.).</p>
Baggrund	<p>Denne indsats skal bidrage til at forbedre og fremme markedssituationen for fiskeri- og akvakulturprodukter, således at kvalitet og merværdi fremmes, og der skabes en øget omsætning.</p> <p>Landingsforpligtelsen samt et øget fokus på skånsomt fiskeri og økologisk akvakultur medfører behov for særlige markedsføringstiltag, således at konkurrenceevnen opretholdes. Øget bevidsthed blandt forbrugerne har ligeledes skabt behov for at fremme kvaliteten, hvilket også vil kunne øge merværdien og skabe nye markedspotentialer.</p> <p>Markedsføringsforanstaltninger der giver mulighed for, at fiskerivarer og akvakulturprodukter gør brug af fx certificering, kvalitetsmærkning eller mærkning i forhold til bæredygtighed, oprindelsesbetegnelser eller beskyttede geografiske betegnelser, vil kunne bidrage til at imødekomme denne efterspørgsel.</p>
Kritiske antagelser	<p>Hvis de specifikke mål og resultater skal nås, er der en række kritiske succesfaktorer, der som minimum skal være opfyldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der skal være en kritisk masse af aktører, som kan og vil allokere ressourcer til projekter under indsatsen • Der skal allokeres tilstrækkelige midler til indsatsen

Forordningshjemmel	Art. 71
--------------------	---------

Tabel 86: Interventionslogik for oplagingsstøtte

Oplagingsstøtte	
Type af projekter	Støtte til privat oplagring af fiskerivarer
Aktører	Producentorganisationer
Aktiviteter	Privat oplagring (støtte til lageromkostninger)
Output og indikatorer	<p>Output af denne indsats vil være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oplagring af fiskerivarer <p>Forhåndsfastsatte outputindikatorer (jf. kapitel 3.3.):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal af producentorganisationer, der støtter markedsføring og oplagring
Specifikke mål og resultater	<p>Overordnet skal denne indsats direkte og indirekte bidrage til følgende specifikke mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedre markedsorganisering for fiskeri- og akvakulturprodukter (UP 5, a) <p>Konkret vil resultatet af indsatsen være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Større anvendelse af fangster til konsum ved lave priser • Risikominimering for den enkelte fisker <p>(målt på forhåndsfastsatte resultatindikatorer, som fremgår af kapitel 3.2.).</p>
Baggrund	Oplagring skal bidrage til stabilitet, hvad angår producenternes indkomst i tilfælde, hvor prisfluktuationer medfører en negativ prisudvikling. Rationalet er, at støtte til oplagring giver mulighed for at tilpasse mængden, der udbydes på markedet til den givne efterspørgsel på markedet, idet producentorganisationerne kan fremme koncentrationen af udbuddet og/eller stabilisere priserne.
Kritiske antagelser	<p>Hvis de specifikke mål og resultater skal nås, er der en række kritiske succesfaktorer, der som minimum skal være opfyldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At PO'en vil påtage sig den økonomiske risiko
Forordningshjemmel	Art. 70

Table 87: Interventionslogik for innovativ forarbejdning

Innovativ forarbejdning	
Type af projekter	Investeringsprojekter
Aktører	Små og mellemstore virksomheder, jf. Kommissionens henstilling af 6. maj 2003 om definition af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder (EFT L 124/36 af 20.5.2003) ¹³
Aktiviteter	Investering i SMV'er inden for forarbejdning af fisk, fiskerivarer og akvakulturprodukter, særligt med henblik på nye produkter, processer og organisering
Output og indikatorer	Output af denne indsats vil være: <ul style="list-style-type: none"> • Investeringsprojekter særligt med henblik på nye produkter, processer eller organisering Forhåndsfastsatte outputindikatorer (jf. kapitel 3.3.): <ul style="list-style-type: none"> • Antal af producentorganisationer, der støtter forarbejdning
Specifikke mål og resultater	Overordnet skal denne indsats direkte og indirekte bidrage til følgende specifikke mål: <ul style="list-style-type: none"> • Øget innovation og konkurrenceevne i forarbejdnings- og markedsføringssektorerne (UP 5, b) Konkret vil resultatet af indsatsen være: <ul style="list-style-type: none"> • Fastholdelse af produktion og beskæftigelse i forarbejdningssektoren, så der fortsat er en forarbejdningssektor i Danmark (målt på forhåndsfastsatte resultatindikatorer, som fremgår af kapitel 3.2.).
Baggrund	Virksomheder inden for forarbejdning og afsætning af fisk og akvakulturprodukter er afgørende for værditilvækst og beskæftigelse i hele værdikæden, og dermed også for fiskeriets og akvakulturvirksomhedernes konkurrenceevne og levedygtighed. Indsatsen skal fremme og styrke virksomheders værditilvækst og lokal beskæftigelse ved at tilskynde til anvendelse af innovative løsninger ved investeringer.
Kritiske antagelser	Hvis de specifikke mål og resultater skal nås, er der en række kritiske succesfaktorer, der som minimum skal være opfyldt: <ul style="list-style-type: none"> • Virksomhederne har midlerne til egenfinansiering

¹³ I vurderingen af en virksomheds størrelse, skal der tages højde for eventuelle koncernforhold, jf. nævnte henstilling.

	<ul style="list-style-type: none"> • Generel markedsudvikling, herunder især pris og omkostningsniveauet på eksportmarkederne.
Forordningshjemmel	Art. 72

Unionsprioritet 6

Tabel 88: Interventionslogik for den integrerede havpolitik

Den integrerede havpolitik (IMP)	
Type af projekter	Udviklingsprojekter
Aktører	Offentlige myndigheder, forskningsinstitutioner, private organisationer (NGO'er mv.)
Aktiviteter	Indsamling af viden og data til brug for havstrategiens overvågnings- og indsatsprogram ved implementering af havstrategidirektivet. Gennemførelse af kortlægning og overvågning både i forhold til opfyldelse af havstrategidirektivet og naturdirektiverne. Vurdering af forskellige marine aktiviteters påvirkning af mulighederne for andre anvendelsesmuligheder. Hertil kommer udviklingsopgaver som fx tilstandsvurderingssystemer, effektvurderingsredskaber og overvågningsmetoder for marine arter og naturtyper.
Output og indikatorer	<p>Output af denne indsats vil være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projekter der giver mere viden om havmiljø <p>Forhåndsfastsatte outputindikatorer (jf. kapitel 3.3):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Antal projekter om beskyttelse og forbedring af viden om havmiljøet <p>Antal projekter defineres i denne sammenhæng som altid tilsagn under indsatsen.</p>
Specifikke mål og resultater	<p>Overordnet skal denne indsats direkte og indirekte bidrage til følgende specifikke mål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fremme implementering af den integrerede havpolitik (UP 6) <p>Konkret vil resultatet af indsatsen være:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedre grundlag for beskyttelse af havmiljøet og bidrag til gennemførelse af havstrategidirektivet <p>(målt på forhåndsfastsatte resultatindikatorer, som fremgår af kapitel 3.2.).</p>
Baggrund	Ifølge havstrategidirektivet skal der gennemføres et nationalt

	<p>havovervågningsprogram senest den 15. juli 2014 og iværksættes et indsatsprogram senest 2016. Til etablering af disse programmer er der brug for indsamling af viden inden for en række områder, bl.a. marint affald, støj og klimapåvirkningernes betydning for det marine miljø. Målet er bedre beskyttelse af det marine miljø, i særdeleshed dets biodiversitet og marine beskyttelsesområder, såsom Natura 2000-områder, samt bæredygtig brug af marine ressourcer og kystressourcer.</p>
Kritiske antagelser	<p>Hvis de specifikke mål og resultater skal nås, er der en række kritiske succesfaktorer, der som minimum skal være opfyldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Succesfuld gennemførelse og tilstrækkelige ressourcer
Forordningshjemmel	Art. 79 b og 79 c

Bilag 7: Bilaterale og multilaterale aftaler om dataindsamling

Tabel 89: Bilaterale og multilaterale aftaler indgået af Danmark om dataindsamling

MSs	Content	Description of sampling / sampling protocol / Sampling intensity	Data transmission	Costs	Validity
DK - BE	<p>a) BE to conduct age reading of all brill and turbot sampled by DK in Skagerrak and North Sea from the IBTS, the commercial harbour and at sea sampling.</p> <p>b) DK to sample genetics from 50-70 individuals of brill and turbot from the IBTS and commercial sampling.</p>	<p>Sampling intensity (si) in accordance with the stated programme level, based on last year's landings, if decrease or increase amount of samples to be adjusted:</p> <p>turbot: DK to sample in North Sea, Skagerrak, Kattegat and Baltic Sea. si: 100 age readings in total, 300 length measurements, 0 individual weight/sample.</p> <p>brill: DK to sample in North Sea, Skagerrak, Kattegat and Baltic Sea. si: 100 age readings in total, 200 length measurements, 0 individual weight/sample.</p>	<p>DK obtains samples by market sampling from landings, data to be delivered to BE regularly at latest 01/02/10. BE responsible for submitting data to the respective end-users.</p>		<p>Started in 2009 and continues from until other agreements is made.</p>

DK - DE	<p>a) DE vessels landing for first sale in DK to be covered under DE NP.</p> <p>b) DK vessels landing for first sale in DE to be covered under DK NP.</p>	<p>Length and age of discards and landings, in accordance with the respective NP.</p> <p>Levels and coverage of sampling to be as agreed at the annual RCMs Baltic and NS&EA.</p>	<p>DE/DK responsible for submitting data from each own vessels to the respective end-users and to each other.</p>	<p>a) Eventual additional sampling costs will be included within DK for NP 2011-2013.</p> <p>b) Eventual additional sampling costs will be included within DK NP 2011-2013.</p>	<p>Started in 2009 and continues from until other agreements is made.</p>
DK - FI	<p>Salmon fishing vessels operating in the Baltic Sea Main Basin landing for first sale in DK to be covered under DK NP.</p> <p>National Institute for Aquatic Resources (DTU Aqua) to deliver collected salmon samples to the Finnish Game and Fisheries Research Institute (FGFRI) for genetic analysis, to be carried out under FI NP.</p>	<p>Landings, in accordance with DK NP.</p> <p>Sampling intensity: levels and coverage as agreed at the annual RCM Baltic.</p>	<p>FGFRI to deliver the results of genetic analysis to DTU Aqua as well as to the respective end-users.</p>	<p>Eventual additional sampling costs will be included within DK NP 2011-2013.</p> <p>Costs of genetic analysis will be included within FI NP 2011-2013.</p>	<p>Started in 2009 and continues from until other agreements is made.</p>

DK - IE	5 DK vessels operating/landing for first sale in IE to be covered under 2009 and 2011-2013 NP.	Length, maturity and age of blue whiting landings, in accordance with IE NP. Sampling intensity: max 3 samples of blue whiting to be collected from DK vessels landing in IE ports.	Data on age, sex, length, maturity from processed samples to be sent to DK scientists, and these to end-users. DK responsible for submitting the data to the respective end-users. IE to provide data to the respective end-users and to DK.	Eventual additional sampling costs will be included within DK NP 2011-2013.	
DK - NL	a) NL obliged to sample plaice from IIIa for biological parameters. DK to take over this obligation by extra sampling accounting 1273t. Samples added to the normal DK sampling schedule. b) DK obliged to sample plaice and sole from IV for biological parameters. NL to take over this obligation by extra sampling accounting 240t of sole and 580t of place. Samples added to the normal NL	a) Sampling of biological variables to be carried out in accordance with DK NP. DK to describe the additional samples in its NP and AR. Sampling intensity and strategy in full compliance with DK sampling schedule and samples treated as normal DK samples. b) Sampling of biological variables to be carried out in accordance with NL NP. NL to describe the additional samples in its NP and AR. Sampling	a) DK responsible for submitting the data to the respective end-users. b) NL responsible for submitting the data to the respective end-users.		Started in 2010 and continues from until other agreements is made.

	sampling schedule.	intensity and strategy in full compliance with NL sampling schedule and samples treated as normal NL samples.			
DK - SE	<p>a) Sampling of the following species has been discussed and agreed: plaice in Skagerrak and Kattegat, cod in North Sea, haddock in div.IIIa, saithe in div.IIIa, sole in div.IIIa, whiting in div.IIIa, norway lobster in Kattegat and Skagerrak, hake in div.IIIa, salmon in Baltic Sea.</p> <p>b) Special agreements for: pandalus in div.IIIa, herring in div.IIIa and div.IIIb-d, sprat in Baltic Sea, whitch flounder in div.IIIa.</p> <p>c) Optimize and exchange the age reading expertise for species collected in the IBTS survey conducted in IIIa twice a year. DK and</p>	<p>a) plaice: only DK to sample, age reading calibration between DK and SE to be carried out on routine basis. cod: only DK to sample. haddock: only DK to sample. saithe: only DK to sample. sole: only DK to sample. whiting: discard rates will continue to be obtained. norway lobster: DK&SE to sample. hake: DK to sample. salmon: DK to sample scales from Baltic and send them to SE for age reading.</p> <p>b) For 2011, sampling intensity (si) based on last year's landings, if decrease or increase amount of samples to be adjusted: pandalus: SE to sample, si:</p>	<p>b) pandalus: SE obtains samples by market sampling from landings, data to be delivered to DK regularly at latest 01/02/12. DK responsible for submittin data the respective end-users. herring IIIa: DK obtains samples by market sampling from unsorted catches stratified by fishery. DK to sample length, age and weight, otoliths stored in paper bags. Raw data and otoliths sent to SE for age determination, data to be delivered to SE regularly at latest 01/02/12. Subset of otoliths to be returned to DK for cross-checking of age interpretation. SE</p>	<p>a) Eventual additional sampling costs will be included within NP 2011-2013.</p> <p>c) No additional sampling costs are involved and costs for analysis will be covered in the NP 2011-2013.</p>	Yearly updated.

	<p>SE seek for a balanced share of tasks. Species of interest: norway pout, sole, witch flounder, whiting.</p>	<p>2 samples, 0 age readings/sample, 400 length measurements/sample, 0 individual weight/sample. herring IIIa: DK to sample from trawl fisheries targeting small pelagic fish, si: 2 samples, 50 age readings/sample, 50 length measurements/sample, 50 individual weight/sample. herring IIIb-d: DK to sample from trawl fisheries targeting small pelagic fish, si: 34 samples, 50 age readings/sample, 50 length measurements/sample, 50 individual weight/sample. sprat: DK to sample from trawl fisheries targeting small pelagic fish, si: 43 samples, 50 age readings/sample, 50 length measurements/sample, 50 individual weight/sample. witch flounder: samples collected in DK and SE, SE to conduct age reading</p>	<p>responsible for submitting data to the respective end-users. herring IIIb-d: DK obtains samples by market sampling from unsorted catches stratified by fishery. DK to sample length, age and weight, otoliths stored in paper bags. Raw data and otoliths sent to SE for age determination, data to be delivered to SE regularly at latest 01/02/12. SE responsible for submitting data to the respective end-users. sprat: DK obtains samples by market sampling from unsorted catches stratified by fishery. DK to send frozen samples to SE every quarter, data to be delivered to SE regularly at latest 01/02/12. SE to measure length and weight, age reading. SE responsible for submitting data to the respective end-</p>		
--	--	--	---	--	--

		<p>of DK samples and then data shared for rising, si: 4 samples, 50 age readings/sample, 50 length measurements/sample, 50 individual weight/sample.</p> <p>c) Samples to be collected during the IBTS survey according to the ICES manual. Otoliths to be stored in paperbags and sent to the country in charge for age reading:</p> <p>norway pout: SE sends otoliths to DK, 200-300 ind/year</p> <p>sole: SE sends otoliths to DK, 50-100 ind/year</p> <p>witch flounder: DK sends otoliths to SE, 50-100 ind/year</p> <p>whiting: SE sends otoliths to DK, ~1000 ind/year.</p>	<p>users.</p> <p>witch flounder: DK collect data from market sampling and sea sampling, and sends otoliths to SE for age reading, otoliths delivered to SE regularly at latest 01/02/12 and SE to return with age reading latest 01/03/12. DK responsible for submitting data to the respective end-users.</p> <p>c) For norway pout, sole and whiting SE responsible for submitting data to the respective end-users. For witch flounder DK responsible for submitting data to the respective end-users.</p>		
--	--	--	---	--	--